1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 237. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, AUGUSZTUS 27.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint aznaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A lutheránusok és a nemzetiségek.

Egy magyarországi felekezetnek sem kell annyit a nemzetiségekkel harczolnia, egynek sincs annyi alkalma érdemeket szerezni a magyar nemzeti eszme szolgálatában, mint a lutheránusoknak. A római katholika egyháznak roppant hatalom van a kezében, részben szervezete, részben vagyoni állásánál fogva, a mellett kevés aránylag a nemzetisége, s könnyen elbánhat velök. A reformata konfesszió hivei majdnem kivétel nélkül magyar nemzetiségüek, nincs e fajta kérdésekkel sok bajuk. A görög-keleti egyházban oly elenyésző csekély a magyar elem, hogy örülnie kell, ha el nem oláhositják, s fentarthatja a statusquot. A zsidók pedig mindennel gondolnak inkább egyházaikban, csak a magyar nemzetiséggel nem, s hogy valami sokat bajlódnának a saját magok megmagyarositásán, fájdalom, nem tapasztaljuk. Csak a lutheránusok közül a jobb érzelmüek azok, a kiknek nemzetiségi tekintetben az ecclesia militans szerepéből bőven kijutott. Egyházaik szegények, igen szerény eszközök fölött rendelkezhetnek. A mellett kevés köztük a magyar elem és sok a nemzetiség. A tótokkal alig-alig hogy meg birnak küzdeni, s a panszláv agitátorokat csak nagy nehezen tarthatják féken, az erdélyi szászokkal megszüntettek már minden közösséget, ne hogy örökös legyen a viszály és most megint a horvátokkal lett türhetetlenné az állapot.

Horvátországban mintegy 20,000 magyar nemzetiségü, az ágostai egyházhoz tartozó lélek lakik. Azonban azok a horvátok, a kik kigyót, békát kiáltanak ellenünk, mert állitólag nem vagyunk nemzetiségi tekintetben eléggé türelmesek, mindent elkövetnek, hogy ezeket a legnagyobb erőszakosságok árán is kivetkőztessék magyarságukból. Ezek az egyházak voltakép a bácska-szerémi esperességhez tartoznának, hanem az esperesség teli van panaszszal, hogy nem megy velök semmire. Rendeleteit nincs a ki végrehajtsa, intézkedéseinek nincs a ki érvényt szerezzen. A horvát adminisztráczió nem ad semmihez segédkezet. Az egyháziaknak meg volna az autonómiájuk, de mit használ az, ha hasznát nem vehetik. A horvát odahaza türelmetlen más nemzetiségekkel szemben, mig viszont nem tud kifogyni a nagyszáju panaszokból, ha az övét csak egy ujjal is illeti valaki.

Magyarország egyszerüen a szeget szeggel elvét alkalmazhatná a horvátokkal szemben. Hiszen a püspöki egyház szervezeténél fogva meg van hozzá az alkalma. A magyar kultuszminiszter ellenjegyzése mellett lesz kinevezve a zágrábi érsek és a káptalan tagjai. Az egész katholikus egyházat pedig — melyhez a horvátok tulnyomó többsége tartozik — ezek csinálják fölülről lefelé. Nem nagy fáradságba kerülne ugy alkotni össze az egyházi méltóságok viselőit, hogy mindenütt a magyarság ügye legyen előnyben a horvátok felett.

De Magyarország ezt nem teszi ott sem, a hol tehetné, mert nem türelmetlen a más nemzetiségek iránt. Ellenben a horvátok ott is megteszik, a hol csak a legnagyobb erőszakoskodás utján tehetik meg, az autonom protestáns egyházban, a lutheránusban épugy, mint a kálvinistában.

Az ágostai egyház bányakerületi szuperintendencziája most tartja évi közgyülését Budapesten, s némelyek felvetették azt a kérdést, hogy mit kellene tenni a horvát egyházakkal. Sokan a mellett vannak, hogy szabadjára kell a horvát egyházakat bocsátani. Hadd képezzenek azok külön esperességet, azután később külön szuperintendencziát.

Mi nemcsak hogy nem tanácsolhatjuk ezt az ágostai egyház hiveinek, hanem kérve kérjük őket, hogy ezt ne tegyék. Ha Horvátországban külön esperesség alakul, nem telik el bele néhány esztendő s az egész egyház örökre horváttá leend. Most is az már jobbadán, pedig most támaszkodhatik a magyarországi hitsorsosokra. Most azonban meg van a lehetősége egy jobb jövőnek, amugy el fog az is veszni visszavonhatatlanul.

Az erdélyi szászok lutheránus egyházai is külön szuperintendencziát képeznek s valjon mi ennek a következménye. Az, hogy az ő dolgaikba a magyar hitsorsosoknak még csak belepillantása sincsen s az, a mi ennél sokkal rosszabb, hogy elnyomják azt a néhány magyar községet, a mely közöttük eddig exisztált. Mindennap olvashatjuk e tekintetben a panaszokat. A magyar egyházakkal az esperességek nem akarnak másként, mint németül levelezni, a németül nem tudó papjelölteket nem akarják fölszentelni s más ilyenek a folytonos panaszkodás okai. Mig a magyar szuperintendencziákban a más ajku egyházak szabadon élvezhetik mindenütt jogaikat, addig a szászok között a magyar egyházak épen csak ezért türetnek meg, mert nincs a feljebbvalók kezében elegendő hatalom őket egy varázsütéssel germanizálni.

S Horvátországban egészen hasonló lehet a helyzet, ha a lutheránus egyház szabadjára ereszti őket. Már ma is kevés ott a magyar elem befolyása, ebben az esetben egészen semmivé fogna az válni.

Jól tudjuk, hogy a magyarországi lutheránus egyház e terv elfogadása által egy nagy nyügtől és igen sok kellemetlenségtől szabadulna meg. De ezt a kellemetlenséget magára kell vennie, midőn az egész nemzetnek hasznot tehet általa. Azt is tudjuk, hogy elég bajuk van a lutheránusoknak idehaza a nemzetiségekkel, de hát ha nem megy másként, el kell magokat határozniok, hogy küzdeni fognak a horvátokkal is tovább, nem követelve egyebet, mint a magyar elemnek azt a respektálását, melyet máshol is megadnának neki, de amelyet Szent István birodalmában épenséggel megkövetelhet.

A hadgyakorlatok.

Az *aradi hadgyakorlatokon a honvédhadsereg* köréből résztvesznek: A 3. huszárezred *Jablanczy* Sándor őrnagy parancsnoksága alatt és a 46. gyalog-dandár *Hild* Gyula ezredes parancsnoksága alatt. Ez utóbbi dandár áll a 14. (Nagy-Becskerek), 17. (Oravicza), 85. (Pancsova), 15. (Csákova), 16. (Versecz), 18. (Lugos) és a 86. (Orsova) honvéd-zászlóaljból.

A morvavidéki hadgyakorlatokra a következő diszpozicziókat állapitották meg: A déli részhez tartozik a 10. gyalog-dandár, 6 zászlóalj, 1 üteg hadosztály (2/2. sz.) a 12. dragonyos-ezred 1 százada 2856 ember, 219 ló, 12 ágyu. Az északi részhez sorakozik a 9. gyalog-dandár. 8 zászlóalj, 1 üteg-hadosztály (4/2. sz.). 1 dragonyos század, 1 müszaki század, az 5. számu hadosztály-egészségügyi intézmény, 3848 ember, 350 ló, 16 ágyu. Az indulás aug. 31-én történik Olmützből. A menet iránya: Prosznitz, Wischau, Neu-Rausznitz, Austerlitz, Tscheitsch, Czeikovitz, Kostl, Eisgrub, Feldsberg, Böhmisch-Krut. Menetközben a következő gyakorlatok lesznek: augusztus 30-án megtámadása és védelmezése a Blatta és a Romza-patak közt elvonuló magaslatoknak a csapat-hadosztály-parancsnokság vezetése alatt. (Éjjeli pihenőhelyek: Prosznitz és környéke déli irányban, 20 kilométer, Prödlitz és környéke éjszaki irányban 23 kilométer.) Szept. 1.: Megtámadása és védelmezése a Wischau melletti magaslatoknak a csapat-hadosztály-parancsnokság vezetése mellett. (Éjjeli pihenő helyek: Wischau és környéke délnyugoti irányban, 24 kilométer. — Uj-Rausznitz és környéke éjszakkeleti irányban, 24·3 kilométer). Szeptember 2-án: Pihenő nap. — Szeptember 3-án: Gyakorlat a hadtest-parancsnokság vezetése mellett. A 4. és 5. csapat-hadosztályok gyakorlata egymás ellen. (Éjjeli pihenő helyek: Austerlitz és környéke: 28·3 kilométer.) — Szeptember 4-étől kezdve a hadtest-parancsnokság dispozicziója szerint haladnak a csapatok. — Szeptember 4-én: A két menet-oszlop harcza «jelzett» hátvédek ellen, melyek a hadtest-parancsnokság utasitása szerint állittatnak föl. — Szeptember 5-én: Körülzárása a Thaya-folyónak. (Éjjeli pihenő helyek: Kostl-Eisgrub és környéke 19·7 kilométer). — Szeptember 6-án: a két menet-oszlop harcza «jelzett» hátvédek ellen, melyek a hadtest-parancsnokság utasitása szerint állittatnak föl. (Éjjeli pihenő helyek: Bohmisch-Krut-Feldsberg 18·1 kilométer).

Lippa, aug. 26. (O. É.) A hadgyakorlatok tegnap óta nagyban folynak. Tegnap a 101. gyalogezred tartalékosaival, a 39. gyalogezred két tábori zászlóalja, a 37. gyalogezred és a 13. tábori tüzérezred 6 ütege, összesen 5 törzstiszt, 68 főtiszt, 1973 főnyi legénység érkezett ide. Az aradi helyőrség is ide jött, gyakorlatképen megszállva Lippát.

VIDÉK.

* **Szegeden** a függetlenségi-párt körében megütközést kelt az, hogy gróf Tisza Lajos képviselőt a városi közgyülési teremben fogják fogadni s pártja is a fogadás rendezése iránt e teremben tanácskozik, holott a mikor Herman Ottó, Szeged másik képviselője akarta e teremben megtartani képviselői beszámolóját, azt a polgármester nem engedte meg.

* **A pestmegyei** ev. esperesség tegnap tartotta közgyülését *Földváry* Mihály egyh. felügyelő és *Láng* Adolf főesperes elnöklete alatt. Földváry Mihály elnök bejelentette, hogy Fabiny Teofil kerületi felügyelőnek ő felsége a király a szent István-rend kis keresztjét adományozta. A közgyülés egyhangulag elfogadta azt az inditványt, hogy az esperességnek ez alkalomból a kerületi felügyelő iránt nyilvánitott üdvözlete jegyzőkönyvbe vétessék. A gyülés tisztujitó lévén, az elnök jelenti, hogy szavazás utján *Láng* Adolf ujból fő-, *Török* József alesperesnek választatott. Ezután a maga részéről bejelenti lemondását, melylyel szemben a közgyülés rokonszenvének tüntető nyilvánulások mellett kifejezést adott ujonnan megválasztandó felügyelője iránt való ragaszkodásának. Erre a szabályok értelmében a tisztikar többi tagjai választattak meg. A gyülés ujból megválasztotta az eddigi tisztviselőket. A gyülés egyik főtárgyát képezte az aszódi algimnázium állami segélyezésének kérdése. A segélyezés a pártfogoló esperesség által kieszközlendőnek határoztatván, a bányakerület elé terjesztendő lesz. Ujpest, mely ennekelőtte ev. templomát csőd utján elvesztette, uj életre buzdulván, határozatba ment, hogy az 1200 lélek és 150 tanuló ellátása a rákos-palotai lelkész főnöksége alatt szervezendő levitai hivatal utján fog gondoztatni és hogy e czélból Földváry Mihály felügyelő és alispán a helyszinén kezdeményezze az egyházi elöljáróság szervezését. Számos kisebb ügy elintézése után az iskola-ügy esperese, Török József, értesité a közgyülést, hogy mind az iskolatartási rendre, mind a vegyes nyelvü egyházakban adott magyar nyelvü tanitás feltünő sikerére nézve, megelégedéssel tekinthető az iskola-ügy állapota Pestmegyében.

* **Az ujvidéki** *Zasztava* a szerb egyházi *kongresszus* összehivását sürgeti. A kongresszusi költségek, melyeknek pontos behajtásától szintén függ a szerb egyházgyülés összejövetele, pontosan folynak be, ugy hogy az őszre a szükséges pénz együtt lesz; akkor azután az eparchiális szkupstinák (egyházgyülekezetek) vegyék kezükbe az ügyet, s legyenek rajta, hogy a szerb nép által várva-várt egyházi kongresszus — legkésőbb a jövő tavaszig — végre valahára gyüljön össze, a tömérdek elintézésre várakozó egyház-iskolai ügyek lebonyolitására és érdemleges eldöntésére. A Zasztava czikkirója elvárja a szerb püspököktől, hogy szintén közre fognak müködni a kongresszus összehivásának ügyében. s a nép előtt igazolni fogják, hogy az egyházzal s a néppel valóban törődnek. A kongresszus a szerb népre nézve az a testület, mely nemzeti fennállását az egyház és iskola autonomiájának terén biztositja: nemzeti kulturhaladásának legfőbb tényezője és organuma. A szerb nép az egyházi téren előforduló bajainak orvoslását tehát a szerb nemzeti egyházi kongresszustól reményli.

* **A románok az «elnyomott» szászokról.** A temesvári «Luminatoriulu» a szászok nagy-szebeni ünnepéről vezérczikkezvén, a szászok jellemvonását igy ismerteti: «Rideg, ravasz és önzőnek tüntette ki magát a szász. 700 esztendő óta lakik e faj hazánkban, mint egy Eldorádóban, és mégis elnyomatásról panaszkodik. A románokat üldözik minden uton-módon, de leginkább gazdászatilag, a mely alkalmakkor gyakran agyon is lövik a szegény románokat, a nélkül, hogy a szász birák a gyilkosokat elitélnék. A «Lumin.» bátran állitja azt, hogy a szásznál önzőbb faj nincs a világon, természetes tehát, hogy a románoknak semmi okuk nincsen rokonszenvvel kisérni a szászoknak és a német Schulvereinnak müködését.

* **Az erdélyi róm. kath. státusgyülést** *Lönhart* Ferencz erdélyi püspök szeptember 22, 23 és 24-dik napjaira hivta össze *Gyulafehérvárra*. A püspöki meghivó a gyülés tárgysorozatát következőleg foglalja össze: 1. Az erd. róm. kath. igazgatótanácsnak jelentése az 1883-iki státusgyülés óta folytatott müködéséről, 2. ugyanazon igazgatótanácsnak a középtanodai törvény életbeléptetésére vonatkozó 1883-ik évi jelentése, mely a mult évi státusgyülés jegyzőkönyvének 17-dik pontja szerint az igazgatótanácsnak tüzetes kidolgozás végett átadatott, 3. a középtanodai érettségi vizsgálatokra vonatkozó sérelmes ügy.

Az ág. ev. bányai egyházkerület közgyülése.

(Első nap.)

— aug. 26.

Az ág. ev. bányai egyházkerület ma kezdte meg közgyülését. Ezt megelőzőleg ünnepi istenitisztelet volt a deáktéri ev. templomban, honnét a gyülés tagjai az egyházépület nagy termébe vonultak, s az ülés tizedfél órakor megkezdődött. A világi elnök *Fabinyi* Teofil kerületi felügyelő, egyházi elnök pedig *Szeberényi* Gusztáv szuperintendens volt.

Fabinyi Teofil elnök üdvözölvén a szép számmal megjelent egyházi és világi férfiakat, mindenekelőtt azt terjeszti elő, hogy mivel ugy az egyházi, mint a világi jegyző betegségök következtében gátolva voltak a megjelenésben, a mostani gyülésre helyettes jegyzők választandók. Ajánlja ilyenekül *Moszkovcsák* zólyomi főesperest és dr. *Szeberényi* István ügyvédet, kik miután az ajánlat közhelyesléssel találkozott, el is foglalták tisztöket.

Ezután *Fabinyi* Teofil a következő nagyhatásu beszéddel nyitotta meg a gyülést:

«Főtisztelendő és tekintetes kerületi közgyülés! Ünnepies alkalomnak tekintjük mindig, midőn a kerületi közgyülésen az egyházak küldötteit összegyülve üdvözölhetjük. Fontosak mindig a teendők, melyekkel itt foglalkoznunk kell. A haladás az a jelszó, melynek tettekben megvalósitása feladatunkat képezi. A hazafias — nemzeti közérzületnek az egyház körén belül való megszilárditása, a testvéri és felebaráti szeretetnek nem annyira szóval való kifejezése, mint inkább a közéletben gyakorlása és minden ellenkező áramlat elleni határozott tiltakozás, — a népoktatásnak és a közmivelődésnek biztos alapokra fektetése: ezek azok az eszmék, melyeket alkotmányos önkormányzatunk által biztositott szép jogainknál fogva terjeszteni kell. Azonban amint a joggal szemben mindig kötelesség áll, ugy minket is sulyos felelősség terhelne, ha a mutatkozó bajokat fölismerni és azok orvoslását eszközölni képesek nem volnánk, és az elnézés bünét követnénk el, a midőn a bajok forrásait kutatni és azok terjedésének kellő időben gátat vetni el nem mulasztanánk, ha mindjárt talán a közvéleménynyel állunk is szemben, mely pillanatnyilag félrevezetve, ellenkező irányban nyilatkozhatik, de bizonyosan a kijózanodásra hajlandó, ha helyes irányba tereltetik.

Egyházunknak a legtisztább szeretet és a jogegyenlőség alapján kell állnia, ennek és a felvilágosodásnak az általunk vezetett nép között való terjesztése által lehetünk csak képesek a békét az egyházban, és a különböző ajku és vallásu honpolgárok közt fentartani.

A kerületi közgyülés szelleme az, mely az irányt az egyes egyházaknak megadja, és valahányszor veszély mutatkozott, — bármely irányban is, a kerületi közgyülés ura lett a helyzetnek és bizonyitani képes volt, hogy feladatát ismeri és kötelességét bátran teljesiti. *Igy szavunkat föl kell emelni különösen akkor, mikor a testvéri és felebaráti szeretet megtámadva látszik* és utalni kerületi utasitásainkra, melyek törvény erejével birnak és azt tartalmazzák: «hogy a tanitás a szentirással egyenlő legyen *és a hivek más hitfelekezetüekkel béke, keresztényi szeretet és egyetértésben éljenek.*»

A föt. és tek. ker. közgyülés hazafias, felvilágosodott szelleme kezeskedik arról, hogy e gyülés határozatai is egyházunk javára, tekintélye emelésére és a felekezeti béke megszilárditására fognak szolgálni, az egyetértés pedig erőt fog adni és áldást hozni müködésünkre. Ezen reményben ismételve üdvözölve a tiszt. közgyülést, kérem, hogy rendes tevékenységünket kezdjük meg.» (Élénk helyeslés.)

Ezután *Szeberényi* Gusztáv szuperintendens egyházi elnök terjesztette elő *szuperintendencziális jelentését,* mely igy hangzik:

Méltóságos és főtisztelendő kerületi gyülés! Közvetlen a kerületi gyülés után megjártuk küldöttségileg Szegedet, kifejezni ő felségének a kerület nevében hódolatunkat és hálánkat mindazon jókért, melyeket ottani egyházunk léte s fönnállása érdekében legkegyelmesebben bizonyitani méltóztatott. Nem sokára ezután, mint tudva van, következtek a *Luther születése* négy százados évfordulója alkalmából való ünneplések, melyek — ugy hiszszük — jótékonyan hatottak kerületszerte a hivekre, vallásosságuk, felekezeti öntudatuk, lelkesedésük ébresztésére s abban való megerősödésükre. A különféle jótékony alapitványok és kegyes adakozások — hál Istennek — nem hiányoztak. Bizonyságai ennek a több egyház kebeléből hozzám érkezett s bejelentett oly nemü alapok létesitése, mint a minő a többi közt a czeglédi, mely egyháznak e tárgyra vonatkozó kérelmét szerencsém lesz előterjeszteni, valamint a kegyes özvegy Kvacsala Jánosné, született Konecsny Juliánnáé Szarvason, a ki ezen alkalommal 1000 frtot kézbesitett békési esperes Áchim Ádám urnak, szükölködő egyházak gyámolitása czéljából. A többi ezen alkalomból tett alapitvány és áldozat, az egyes esperességekről szóló tudósitások elősorolásánál fordul elő. Legtekintélyesebb alapitvány az, melyet a kulpini lakos Simo Endre és neje Ilona tett, midőn 2700 frtnyi értékü negyed telket az egyháznak ajándékozott, ugy szinte a torzsai biró Schmidt Károly, a ki 10,000 frtnyi alapitványon kivül, ez alkalomból 1000 frtot ajándékozott az iskolára.

Mielőtt az egyes egyházak és iskolák körül előfordultakról értesiteném a kerül. gyülést, bánatosan meg kell emlékeznem egy tőlünk nem rég váratlanul elköltözött nemes lelkü és mély vallásos kedélyü férfiuról, néhai *Osztroluczky* Gézáról, a békési esperesség volt felügyelője és a kerületi gyámintézeti elnökről. — Sokat vesztett benne az egyetemes ev. egyház, különösen pedig ezen bányai kerület, melynek egyházi és iskolai czélokra mindig nagylelküen áldozott s azok érdekében mindig készségesen fáradozott. Legyen emlékezete köztünk áldott.

A *lelkészválasztások* dolgában ez idén is több helyen nehézségek támadtak. Igy különösen *Uj-Pazuán,* hol a hivek — bárha a bács-szerémi esperességi gyülés az engedékenység legszélsőbb határáig ment a hiány kisebbitése tárgyában — mégis rendes lelkész választásába bocsátkozni vonakodtak. A főesperes többszöri felhivása hogy álljanának rá azon feltételekre, melyeket meg a mult esp. gyülés határozott, sikertelen maradván, végre is a kerületi gyülés «papválasztási szabályzat» (1879. 12. d) értelmében, e f. év márcz. 2-án kineveztem oda Korossy Emilt — eddigi segédlelkészt — adminisztratorul utódlási joggal. Egy része az uj-pazuai elégedetleneknek e miatt a zágrábi főkormányzósághoz fordult, hivatkozással az 1859-ki császári nyilt parancsra; mire a bács-szerémi főesperes személyesen Zágrábba fáradott, ahol megnyugtató választ nyert arra nézve, hogy a zágrábi kormány autonom kerületi intézkedéseinkbe avatkozni — ezuttal — nem kiván. Más indoku volt a felső almási, honti egyház 8 hónapon át való üresültsége. Itt a honti esp. felügyelő ur okot talált arra, hogy az egyház által kivánt segédlelkész, a jelölésből kizárassék. Egy ezen czélból tartott partikuláris esp. gyülés, melyre az illető főesperes meg nem jelenhetett, a gyanusitott segédlelkészt a jelölésből kizárta, mely határozatát azonban a junius havában tartott rendes esp. közgyülés — tényálladék hiánya miatt — megsemmisitette s a f.-almási egyház végre valahára lelkészét szabadon választhatta. Hogy mennyire káros és veszélyes az egyházakat arra kényszeritve szoktatni, hogy a lelkészt nélkülözhetik, könnyen felfogható s én nem mulaszthatom el, hogy kifejezést ne adjak azon való sajnálkozásomnak, hogy az illető főesperes ur, bár azt elejétől fogva komolyan és határozottan sürgettem, a helyszinére szigoru vizsgáló bizottságot nem rendelt ki, vagy akár maga személyesen nem intézkedett kellően. Általában nem hangsulyozhatóm eléggé, hogy ott, hol habár csak egyes egyház javáról, békéjéről és ellátásáról van is szó, az esperes nem hivatkozva egyik-másik közegnek mulasztása vagy halogatására, maga személyesen járjon el és intézkedjék, felelős lévén eljárásáról az esp. gyülésnek. A *derzseny-semberi templom épitési ügyre* netalán méltóztatnak emlékezni, az ott tavaly végzett egyházlátogatási értesitőmből. — En igéretemnek eleget tettem. Egy czélszerü, mert a lánygyülekezet anyagi állapotához mért, uj templomrajzot átszármaztattam a maga idején a honti esp. épitő bizottság elnökéhez; de azóta semmi tudósitást sem az illető főesperes, sem az épitészeti bizottságtól nem kaptam. A gyarmati épitőmester, vállalkozó — akivel a semberi hivek lelkészük élén, az esperesség tudta nélkül — erejüket felülmuló szerződést kötöttek ezelőtt 20 évvel — szerződése alapján az épitkezést követeli és sürgeti.

Ideje volna valahára az esperességekben szigoruan ellenőrizni az *épitési vállalatokat;* vajmi kevés haszna lévén annak, ha itt-ott szép papla, templom és torony van, maga az egyház pedig kétségbeejtő anyagi állapotban vergődik. — Az orsovai alakuló félben levő egyház f. év elején tartott közgyülésében azon óhajának adott kifejezést, hogy a bánáti ág. hitv. esperességbe kebeleztessék be és igy a bányai ág. h. ev. kerületbe tartozzék.

Belgrád, augusztus 23.

(Az «Egyetértés» levelezőjétől.)

A jövő hó elejével Szerbia nagy ünnepet ül. Oly ünnepet, melynek hordereje messze kihat az uj királyság határain tul s melynek jelentőségét mi magyarok legkevésbbé becsülhetjük alá.

Az első szerb vasut megnyitását fogja ünnepelni Belgrád. Az alépitmény teljesen kész, a kavicsvonatok Nisig robognak már, csak az épületek befejezésén dolgoznak még s néhány nap alatt megindul itt a vasutközlekedés.

Milán király nem utazik többé tiz napot kocsin, ha Nisbe jár megnézni a katonaságot. A vasut végig halad Szerborság szivén s Belgrád és Zimony között áll már a pompás Szávahid, melyen át hazánkkal is meg lesz a közvetlen összeköttetés.

Nagy ünnepléssel készülnek itt üdvözölni a megnyitás tényét, mely valóban egyértelmü a czivilizáczió hajnalával. Mindenki átérzi ezt. A királytól az utósó hajcsárig minden józan szerb örvendeni fog a vasuti vonatok robajának és méltán, mert ez a vasut kiaknázatlan kincseket értékesit, földmivelést, ipart, kereskedelmet varázsol Szerbia parlagára, hatalmas eszköze lesz a közmivelődésnek, a gazdagodásnak, a szerb főváros emelkedésének.

Pedig Belgrádra ugyancsak reáfér egy kis emelkedés. Hü képe ez az egész országnak, a fejlődés csirájában levő álladalomnak, a nyers népnek összes érdekes jellegeivel — azért a ki egy nemzeti élet legelső alakulatait tanulmányozni kivánja: addig siessen ide, mig a vasut, a gőzerő rohamosan előbbre nem tolja a czivilizacziót.

Pár évtized még — s a szerb királyvárosba nemléke sem marad a török világnak.

Nándorfehérvár nevezetes omladékain, a mozlimfürdőn s két roskatag mecseten kivül a lapos cseréptetők is rávallanak a régi gazdára. De az imám imára intő dallamos szózata nem hallik többé napnyugtával a karcsu minaret erkélyéről; Belgrádot nem lakja már mohamedán.

Szinte sajnálkozunk az érdekes török lakosság hiányán; az utczák mindenesetre élénkebbek, a népcsoportok festőiebbek volnának. Sajnálatraméltóbb azonban, hogy a hatalmas erőd, melynek százados falaihoz annyi nagy történeti emlék füződik, romokban hever, végpusztulásnak indult.

A vár egy részét börtön és kaszárnya gyanánt használja a királyi kormány, hanem tatarozásra ép oly kevéssé gondol, mint nem gondolt a fényes porta, mig félhold ragyogott a nyolczszögletü «Nyebojsza» torony födelén.

Nándorfehérvár bástyái leomlottak. Ma inkább rom ez, mint erőditès. A futóárkokat fölverte a szerbtövis, a sok apró őrtorony közül nincsen ép egy sem s a Dunára leszögellő alsó védfalak koronáit lebontották, mert kaszárnyaépitésre kellett a jófële tégla.

A turbános őrség elvonulása óta két uj szárnyat épitettek a régi laktanyához, lekaparták a hatalmas kapuk remek diszitményeit, kiásták s restaurálták ugy a hogy az igazhivők által betemetett keresztény templomot. Ez az összes, mit a szerb kormány Nándorfehérváron javitott, a kiásott templomot ujabban ismét elvonták rendeltetésétől s most fogházul szolgál.

Az elhagyott vár szomoru omladéka sokban járul a kietlenségéhez annak a képnek, melyet pompás fekvése daczára Belgrád a zimonyi hajón érkező utas elé tár.

A Szávára hajló hegyoldalon zeg-zug utczák, piszkos házak, szemétdombok szurnak szemet a nélkül, hogy valamely csinosabb épület leköthetné a figyelmet e kusza háztömkelegben. Ez oldalról tekintve Belgrád méltatlannak látszik politikai jelentőségére s a mivelődésnek, haladásnak legkisebb jellegét sem nyujtja itt.

Pancsováról jövet kedvezőbb a látkép. A hegyhátra rakott tekintélyes középületek egyrésze szemlélhető a Dunáról s ezen a részen rendezettebbek az utczák is. Azért nem csoda, ha a Zimonyból érkező utas kellemetlen előitélettel lép ki a partra, s elbámul a királyváros gyarló külsején.

És ez előitélet változatlan, mig a magaslaton épült uj városrész csinos házai közé nem jutunk, melyek a szerb főváros haladásának nagy tanuságai — mig másrészt a Száván átvezető vasuthid azt bizonyitja, hogy Szerbia kezet nyujtott s hajlandó megnyitni termékeny völgyeit a nyugati czivilizácziónak.

Általában nem kell sajnálni a fáradságot s be kell barangolnunk az egész várost, ha igaz véleményt kivánunk nyerni a modern fejlődés mérvéről. E fejlődés meglehetős szórványosan mutatkozik; de elvégre is mutatkozik s már maga ez is valami. Minden elfogulatlan őszinte rokonszenvvel kell hogy fogadja a kultura jelenségeit. A kezdet nehézségeivel küzdenek itt. Államot, társadalmi életet rövid uton teremteni nem lehet.

Belgrád középületei között nincs emlitésre méltó, de emlitésre méltó, hogy középületei vannak s ezek közül nem mindegyik laktanya.

A legujabb épitkezések közül a konak tőszomszédságában emelt királyi palota igen szép, nagyon izléses. Három aranyos kupolája kilátszik a Dunára. A főkupolán a szerb kétfejü sas terjeszti ezüst szárnyait, a másik kettőn pedig egy-egy aranykorona ragyog. Berendezésén még dolgoznak s — mint mondják — illő fénynyel történik az. Bizony egy kis fény reá is fér a belgrádi konakra és jobban gondozhatnák a virágos udvarkertet is, mert igy valóban nem tudni, mit őriz az a sok őrkatona a konak körül.

Idegenekre mindenesetre kellemes, hogy Belgrádon jó szállodák is vannak, melyekben comforttal s elég olcsón lehet élni. A konak közelében fekvő Hotel Paris s a két emeletes Grand Hotel berendezésük európai, minden pinczér és szobaleány magyar, konyhájuk jó, tiz hirlapnál többet azonban egyiknek a kávéházában sem járatnak.

Nagy kereskedések, diszes kirakatok, jó kávéházak és czukrászdák — nincsenek. A belgrádi közönség ezekre nézve tulszerény igényeket táplálhat. Pedig hogy divat itt a kávézni s fagylaltozni járás, arra az esti mulatóhelyek tömött látogatottsága bizonyiték. Némely helyre annyi embert vonz a csimpolyások czinczogása, hogy félutczát elfoglal a hallgatóság s többnyire kávé mellett élteti a hazát.

Legkedvesebb hely Belgrádon a jól gondozott tágas sétány, mely a várost a várral összeköti s csodaszép kilátással gyönyörködtet a két folyó szeszélyes kanyarulataira. Ellátni Zimonyra, Pancsovára, a dunamenti szerb hegységre és a topcsideri erdőkre. Nappal alig találkozni valakivel e sétányon, este azonban ugy megtelik s éjjel ugy tele van járkelőkkel, mintha nem is volna koromsötét. A carambolok lépten-nyomon nagy mulatságára szolgálnak a fővárosiaknak s érdekes dolog ezen éji korzó az idegenre, a ki itt nem láthatja ugyan, de annál inkább hallhatja és — ha tetszik — érezheti is a belgrádi társaságot.

Belgrádon minden utczán kövezet van; doch fraget nicht: wie? Rosszabb a váczinál, pedig ez páratlan széles Magyarországon. Az ujabb épületek előtt szakaszonkint már európai járdákat találunk, de egészben még a királyi konak előtt is gyalázatos a kövezés. Hanem annál nagyobb érdeme a városnak, hogy terebély fák nyujtanak árnyat elégséges számmal utczákon s tereken és ez a hüvös árnyék a rekkenő nyári melegben még a sima aszfaltnál is többet ér.

Egyébiránt egy igen müvelt és szeretetreméltó szerb minisztertanácsos, ki utmutatóm volt, azzal biztat, hogy a kövezet mizériája csak időleges. A községtanács elhatározta véget vetni az utczák ázsiai állapotának s a város szépitése czéljából fogyasztási vámot fog rendszeresiteni.

Már legközelebb szentesitést nyer a fogyasztási vám rendszabálya, mely által tekintélyesen emelkedni fog a városi jövedék. E jövedelem a csatornázásra, a gázvilágitás berendezésére, a kövezés javitására és esetleg vizvezeték létesitésére fog forditattni.

Szükséges is mind a négy. Az utczákra ömlő csatornavizben gázolni nappal sem kedves dolog; hát még éjjel az olajlámpák pislogó bizonytalan világánál. A vizhiány pedig közegészségügyi szempontból tán még sürgetőbb orvoslást igényel, mint a csatornaüledékek ázsiai állapota, bár némely utczán kénytelen czigarette-füsttel üzni az ember a szemét penetrans illatát.

Szerencse, hogy jó törökdohányban nincs hiány. Minden harmadik boltban dohányt árulnak. Az áru drága, de jó. Annál ritkább s annál élvezhetlenebb a szivar. Husz parával fizettetik darabját az olcsóbb fajtából; hanem bizony a denáros szivarnál is sokkal, ezerte jobbak a mi annyit szidott trafikunk stinkadóreszei. Van is itt kelete az osztrák-magyar dohánygyártmányoknak s igazat vall a szerb, ha azt mondja: jobb a másé.

A polgárisulás örvendetes jelenségeül a gazdátlan ebek száma kevesebb mint hajdan; nem csatangolnak többé falkaszámra az utczákon; a borbélyok szertelen száma azonban nem apadt meg s kivétel nélkül minden borbélymühelyben fényes aranykerettel függ az orosz czár nagy szinnyomatu arczképe. Ugy látszik a magas politika paripáján minden belgrádi borbély kedvteléssel lovagol.

Általában sokat lovagolnak itt; bár a terep, a sok kő meglehetős alkalmatlan. Még önlovat is láttam karikázni a topcsideri uton. Ritka tünemény lehet, mert megjelentére szerte riadt egy huszárcsapat. Már tudniillik a paripák szaladtak szét s nem a délczeg legénység, mely közül — dicséretükre mondva — egyetlen egy sem pottyant ki a nyeregből.

Majd ha az önlovazás nemes müvészete nagyobb tért nyerend Szerbiában s ismertebb szerszám lesz a velocziped — nem történik ez. Idővel a királyi lovasság is keményebben fogja tartani a kantárszárat.

Itthon megszoktuk a sok katonát s még előttünk is feltünő a hadfiak szertelen száma Szerbia fővárosának utczáin. Egyenruha látható mindenütt. A tábornokok és királyi hadsegédek ezüst zsinóros veres posztóban járnak. Csinosabb ezeknél a rendőrség s több az intelligens arcz a rendőrközegek közt, mint a tisztikarban. Láttam néhány törzstisztet, kiknek marczona alakja a fényes aranypaszomány nélkül alig volna a müveltebb osztályhoz számitható. Vannak viszont, főleg az ifjuság köréből, kiknél elegánsabban a Champ-Eliséen sem viselnek egyenruhát.

A topcsideri gyakorlótéren volt alkalmam végig nézni néhány csapatgyakorlatot. A mily csinos a tisztek fehér vászon nyári ruhája, ép oly csintalan vitorlavászon öltöny s a bocskor-saru, melyet a legénység visel.

A katonák nem a legügyesebben mozognak. Épen az a magatartás hiányzik teljesen, a melyet nálunk katonásnak neveznek. Káromkodni természetesen a szerb hadseregnél is divat. Ugy vettem észre, a kardlapozás is az; de nem vettem észre, hogy ezen oktatási módszer legbőkezübb alkalmazása használt volna valamit.

A konak előtt néha katonai zenekar játszik. Meglepett a kifogástalan előadás annál inkább, mert a nyilvános helyeken müködő zenészek merényleteivel szemben váratlan volt. A mennyiben fontos ez a harczképességre: nem lehet kétség, hogy Szerbia hadügye halad.

Több kétség támadhat a pénzügyek kedvező fejlődése iránt. A társadalmi jóllét jellegei helyett sokkal inkább a szegénység általános képét nyujtja Belgrád. Nem sok fényes öltözéket s kevés szép fogatot lát itt az utazó. Fényüzés dolgában maga az udvar sem jár elől s ez mindenesetre érdem, ha másrészt jó példája a közizlés nemesbitésére irányul.

Belgrádtól félórányira van Topcsider és itt a királyi vadaskertben minden délután megjelenik az udvar. Természetes, hogy a fővárosi előkelő világnak szintén ez a gyülhelye, ő felsége a szerb király fogata nemcsak legegyszerübb, de szürkéi — azok legalább, melyeket én ma láttam — valósággal rosszak. Magyar kocsisát angollá borotváltatta; vadásza azonban épen olyan, mint a mi királyunké.

A rendőrség teljesen megszállja azon helyek környékét, hova a király megy. Topcsider, ha ő felsége ott idõz, minden zugában konstáblerekkel tele.

Erről szóló közgyülési határozatát hivatalomhoz küldötte be. — A hertelendfalvai egyház azon jogos követelésének, hogy az ő felsége számára legkegyelmesebben adományozott s már előbb tényleg használt marienfeldi földmennyiség birtokába kebeleztessék vissza, a kincstári igazgatóság s illetőleg a m. kir. biztos megközelitőleg sem tett eleget. A magas minisztériumhoz ez ügyben felterjesztett kérvényünk ekkorig sikertelen volt.

Előfordult s nálam be lett jelentve *két sérelmes elkeresztelési eset*. A felső-rakonczai egyházhoz tartozó palá-ti lányegyülekezetben a róm. kath. plébános, Varga Sándor, az ottani evang. molnár fiát megkeresztelte, nem látván — ugymond — abban semmi sérelmest, ha a szülők kivánságára egyik szomszéd kisegiti a másikat, ócska, rozsdás fegyvernek nevezi az 1868-ik t. 53-ik büntető törvény ezen esetre való alkalmazását. — Ugyszinte a lévai egyháznoz tartozó garam-ujfalusi leányegyülekezetben az ottani róm. kath. lelkész-esperes, az evang. anya leánygyermekét megkeresztelte, és a kivonat átszolgáltatását megtagadta, mert a szülőktől — ugymond — a keresztelés előtt nyilatkozatot vett, mely szerint kivánják, hogy mi den gyermekük a róm. kath. egyházban neveltessék, s ezt «megdönthetetlen adatnak» nevezi eljárása törvényessége fejében. Mind a két esetet még ez évi márczius havában feljelentettem a magas miniszteriumhoz orvoslás végett, de ekkorig választ nem kaptam.

A honti és zólyomi esperességben az 1868-iki t. cz. értelmében *több iskola megintetett*, ugy szinte a bácsmegyei Szeghegy iskolája is, tulnépes voltuk, vagy pedig tantermeik czélszerütlensége és tulnépesedése miatt. Nem kételkedem, hogy a megintett egyházak igyekezni fognak a jövő tanévben a hiányokat pótolni, a mint erről eleve is biztositottak; de el nem hallgathatom egyszersmind, hogy némely helyütt, mint teszem Börzsönyben s más helyt is — az illető tanfelügyelő urak nagyon is betüszerint ragaszkodnak a törvényhez s nem veszik tekintetbe, hogy hiveink csupán önsegélyükre vannak utalva s hogy egyszerre nem képesek minden irányban eleget tenni a megkivántatóságnak. Tagadhatlan máskülönben a szembeszökő haladás, mely a népnevelés és iskoláztatás körül évről évre kerületszerte mindinkább mutatkozik. A *micsinye-zólyomi* lelkész, *Lacziak* Emil botrányos magaviseletéről nem szükséges bővebben értesitenem a kerületi gyülést. Én őt hivatalától azonnal felfüggesztettem; pöre folyamatban van.

Ez év január hó 15-én s a következő napjain a *középiskolai törvény* tárgyában tartott tanácskozást az egyetemes felügyelő ur ő nltsga felhivása következtében részt vettem. Az ezen egyetemes bizottság megállapodásáról szóló jegyzőkönyvet szerencsém lesz bemutatni és a kerületi gyülésnek jóváhagyás végett előterjeszteni. Csupán egy tárgyra kivánom előzetesen is becses figyelmüket különösen felhivni. Arra, hogy miután a miniszteri középiskolai szervezet pontozatai közt, az érettségi vizsgálatok szóbeli tárgyai közt, a «vallástan» nem emlittetik, az egyetemes bizottság azt a vizsgálat tárgyául ugyan felvette, de nem irta körül, mily értelemben vétessék az elé a többi tantárgyakból való érdemjegy meghatározása tekintetében, — méltóztassanak tehát az egyetemes gyülésre menő küldöttek számára, tüzetes határozat inditványozását utasitásul adni, hogy valamennyi középiskolánknál e tekintetben is egyöntetü legyen az eljárás. Vannak ugyanis a középiskolák igazgatói közt olyanok, a kik a vallástanból az érettségi szóbeli vizsgálatot nem tartják szükségesnek és alkalmazandónak különösen azért, mert a növendékek némely középiskolában, nagy részben nem protestans vallásbeliek, s inkább arra kivánnak sulyt fektetni, hogy a vallástan ne — mint közönségesen eddig — bármelyikre a tanárok közül bizassék, hanem az erre különösen képzett és hivatottak által tanittassék a felgimnáziumon végig. Ezen utóbbi felhozott érvet mi is egész lélekből üdvözöljük; mindazonáltal ezen szempontból is a *vallástanból való szóbeli vizsgálatot* okvetlen szükségesnek találjuk. A középiskolákat az ág. hitv. evang. felekezet nagy áldozattal tartja fenn, tehát méltán követeli, hogy az ő hitvallása öntudatával birjanak a növendékek. Az *ez idei érettségi vizsgálatok* már is az országos törvény rendelése szerint nem végzetett, a kinevezett kormányképviselők jelenlétében. Az érettségi vizsgálatok szervezése tárgyában kiadott miniszt. utasitás szerint nem lévén szabad 10—12 növendéknél többet vizsgálni 8—9 órán át naponkint, ezen igy megnehezitett, egy ember által nem végezhető munka végzésére, szivesek voltak engem helyettesiteni Selmeczen ngos Farbaky István bányatanácsos, liczeumi helyi felügyelő; Budapesten ns. Bachát Dániel esperes és dr. Vaskó Endre, budapesti iskolai felügyelő urak.

Érdekesnek tartom a kerület összes *középiskoláira vonatkozó számi adatokat* itt közölni:

Gimnázium	Vallás							
	Ágost.	Helv.	Unit.	R. k.	G. kt.	G. kl.	Mózes vall.	Összesen
Csaba	57	4	—	13	1	4	26	105
Selmecz	179	24	1	57	—	—	9	261
Beszterczce	70	2	—	4	—	—	6	82
Aszód	38	9	—	22	—	—	31	100
Budapest	171	26	—	26	—	4	221	448
Szarvas	201	69	—	97	3	33	48	451
Összesen	707	134	1	219	4	41	341	1447

	Érettségi vizsga				Bevétel és kiadás			
	Jelentkezett	Írásbeli sikert	Szóbeli sikert	Bukott	Tőke	Bevétel	Kiadás	Többlet
Csaba	—	—	—	—	43807	5483	5282	201
Selmecz	27	26	23	4	39688	19587	19017	370
Beszterczce	—	—	—	—	10684	6325	5458	865
Aszód	—	—	—	—	7315	4826	4826	—
Budapest	48	29	34	14	—	23908	23908	—
Szarvas	53	47	40	13	75000	29706	29706	—
Összesen	12	102	97	31	176494	89633	88197	1436

A tavalyi kerületi gyülésen tudvalevőleg felmerült némi aggodalom a miatt, hogy középiskoláink részéről, melyek nem képesek önerejükből a törvényszabta követeléseknek eleget tenni, *az államsegély igénybe vétettessék-e vagy sem?* s e tekintetben az esperességek nyilatkozata bevárandó, hajlandók-e különösen a selmeczi kerületi lyczeum további fennállására kivántató körülbelül 8000 frthoz hozzájárulni? az esperességek — ugy tudom — tagadólag válaszoltak, az egy budapesti német egyházat kivéve, mely az esetre, ha a selmeczi lyczeum az államsegélyt igénybe nem venné, évenkint 100 frtot ajánlott fel annak fentartásához. Az egyetemes középiskolai bizottság pedig azt határozta, ha az egyes középiskolák államsegélyt igénybe venni szándékoznak, az egyetemes gyülés tartsa meg magának azon jogot, hogy az egyes kerületek részéről szándékolt ily államsegély igénybevételét illetőleg az ő jóváhagyása és felterjesztése utján történjék. A mostani kerületi gyülés tehát hivatva van arra, hogy a selmeczi lyczeum folyamodványát a segélyezés ügyében az egyetemes gyülés elibe vigye, és ez által a vallás és közokt. miniszteriumhoz ajánlólag felterjeszsze. A tanárnyugdijintézetre vonatkozó nyilatkozatokat az illető középiskola pártfogások részéről, a legfelsőbb helyre annak idején felterjesztettem.

A középiskolaügy kapcsán sajnálattal kell jelentenem, hogy tanügyünk egy kiváló férfia, *Tatay* István tanári pályájáról — megrendült egészségi okból — végkép lemondott. A on kitünő szolgálata, melyet mint párját ritkitó tanár és igazgató évtizedeken át bizonyitott, széles körben nehezen pótolható ürt hagy hátra.

A különféle állami intézetek vizsgálatainál felekezetünk részéről a képviseleti tisztet vállalni szivesek voltа: A budapesti II. kerületi tanitónőképezde vizsgálatainál, ugy szinte az I. ker. fiképezdénél nt. Scholcz Gusztáv budai lelkész. Az ő értesitése szerint képesitő vizsgálatot tett 7 ág. h. ev. növendék. S bárha dr. Kis Áron jeles tanár s a növendékek egynek kivételével, a ki középszerü tehetségü, a többi — az igazgatók nyilatkozatai szerint — az összes tanitványok legjelesbjeihez tartozván «jeles eredménynyel állták meg mind a hittani vizsgálatot; mindazonáltal részint mert dr. Kis Áron helvét hitvallásu s általában nem is végzett theologus, kivánatos lenne, hogy a miért még 1877-ben kérelmeztem a nagymélt. miniszteriumnál, alkalmazna t. i. az intézetben az ág. h. ev. növendékeknél ág. h. ev. katechetát, azt most ismételten kérelmezni szükségesnek tartottam, annál inkább, miután tudom, hogy hasonló számu mózes vallásuaknál, ugy szintén 2 görög keleti és 1 unitarius növendéknél külön-külön (intézetenkint 120 frttal dijazott) hittanárt nevezett ki. A losonczi állami tanitóképesitő vizsgálathoz nt. Svehla János főesperest kértem fel. Értesitést vettem, mely fel fog olvastatni. Ugy szinte a lévai tanitóképezdéről is, melyet Nt. Raab Károly esperes ur benyujtott.

Segédlelkészekké felszenteltem: Kmety Mátyást Bajzára, Engis Frigyest Szeghegyre, Holéczy Jánost Csankra, Koricsánszky Pált Terénybe, Róth Bélát Ó-Verbászra, Medveczky Károlyt Horhátra, Stroa Jánost Nagy-Lakra, Zatkalik Károlyt Bánkra, Barto Mihályt Dunaegyházára, Lányi Gusztávot Szarvasra, Galle Istvánt N.-Hartára, Dobronyovszky Gyulát Péterire és Vitális Gyulát Zólyomba. Azon 12 év óta, mióta szuperintendens vagyok, ekkorig 104-et bocsátottam ki munkásokul az ur szőlőjébe. (Éljenzés.) Hitjelölti vizsgálatot tettek: Jeszenszky Ignácz, Lukács Pál, Orgován Gyula és Havesz Gyula, kiket ezennel a föv. kerületi gyülésnek olyanokul ajánlok, mint a kik a kerületi segélyre valamelyik külföldi egyetemen érdemesek.

Ő felsége — szinte a tavalyi gyülés óta — következő egyházainkat, részint templom, részint iskolák épitése czéljából legkegyelmesebben *megajándékozta*: Fakó-Vezekényt 300 frt, Főthot 100 frt, Ipoly-Veczét 150 frt, Cserényi Csacsint 100 frt, Mótyorát 200 frt, Apatelket 200 frt, Sándorfalvát 200 frt, összesen 1250 frt, mely legfelsőbb ily tetemes segélynyujtásért a legmélyebb hódolat és hálával adózunk ez alkalommal is.

A *némethoni Gusztáv Adolf* egylet által — ns. Stehlo András e. gyámintézeti ügynök révén — segélyeztettek: Bánsági diaspora 591 frt 70 kr. Bádin 29 frt 60 kr. Egyházas-Maróth 59 frt 17 kr, Fóth 224 frt 85 kr, Nagy-Szt-Miklos 100 frt 58 kr, Káva 69 frt 90 kr, Hodrusbánya 39 frt 92 kr, Kaskantyu 47 frt 33 kr, Kis-Csalomia 29 frt 60 kr, Kopanicza 39 frt 92 kr, Jakabfalva 39 frt 92 kr, Losoncz 295 frt 85 kr, Ujvidék 335 frt 76 kr, Buda 262 frt 15 kr, Orsova 213 frt 2 kr, Resitza 49 frt 90 kr. Sámsonháza 236 frt 68 kr, Sándorfalva 94 frt 67 kr, Szécsény 23 frt 66 kr. Szeged 265 frt 34 kr, Fehértemplom 147 frt 92 kr, Zsember 29 frt 60 kr, összesen 3207 frt 4 kr. A boldogult *Zsedényi* Ede féle dijban — az 1879. kerületi gyülés jk. 28-ik pontja értelmében a következő tanitókat részesitettem: Benczur Istvánt Szarvason, Uliha Józsefet F. Petényben, Brolken Istvánt Pilisen, Lehoczky Károlyt Lalityon, Ruttkay Andrást Százdon, Luppa Lajost Farnadon, Kudron Istvánt Mátyásfalván, Pausz Samut Birdán, Sensel Istvánt Orsován, Veszelszky Pált Pitvaroson. A Glosius-Artner féle jótéteményben részesültek: Turcsányi Adolf 100 frt, Fürész Ferencz 100 frt, Gretzmacher János 100 frt, Kernuch Dániel 80 frt, Kiss János 80 frt, Scherer Konrád 80 frt, Klementis Cecilia 60 frt, Molitoris Ernesztina 60 frt, Mocskonyi Josefa 60 frt, Okrutzky Emilia 60 frt, Szalai Katalin 70 frt, Krausz Teréz 60 frt, Lippai Erzsébet 60 frt, Ritter Mária 60 frt, összeg 1020 forint.

Glosius Sámuel és Dániel-féle alapitvány. Kvacsala János, Tolnay József, Galle István, Kaczián János, Reich Sándor, Varga Pál, Klaar Fülöp, Belák Géza, Nemes Pál, Mayer András, Marczy István, Bereczky Sándor, Pukánszky Albert, Szigethy Lajos 14 á 210 márkával 2940 = 1750 frt 31 kr.

Székács-alap. Bansell Kálmán 100 frt, Kossányi József 50 frt, Dedinszky János 50 frt, összeg 200 frt.

Mokossini Mihály-féle alapitvány. Bevétele 726 frt 24 kr. Kovács Bélának 676 frt 24 kr. Kezelésért 50 frt, összesen 726 frt 24 kr.

Az 1884—85-re szóló költségvetést közöltetés czéljából a főesperes urakkal annak idején közöltem. Az 1882 ik kerül. gyülés jegyzőkönyve 19. p. alapján uj kivetés lett határozva. A pénzügyi bizottság e szerint járt el. Nem marad egyéb hátra, minthogy az egyes esperességek az uj kivetést a jövő évre eszközöljék s annak idején az illetéket pontosan a kerületi pénztárba befizessék. — Ezuttal megjegyzem, hogy ámbár 1873. óta sok uj teher nehezedett a kerületi pénztárra, ugy — teszem — az özvegyek — kik a kerületi özv. árva intézet nemlétében, annak tagjaivá nem lehettek — annak előtte csupán 200 frt osztalékban részesültek, ugy, hogy egynek-egynek 7—8 frtnyi segély jutott; miglen most 600 forint utalványoztatik számukra évenkint. A selmeczi lyczeum azelőtt csak 2500 forinttal gyámolittatott; miglen 1873. óta rendesen 3000 frtban részesül. — A pozsonyi theol. akadémia fentartásához évenkint 600 frrtal járulunk. A selmeczi tanitóképezdére 700 frttal; a kerületi özv. árva intézetet évenkint 600 frttal segélyezzük. Azonkivül a losonczi tanitó képző vallás tanárnak 600 frtot adtunk; Sámsonházának 300 frt, Báthnak 150 frtot. Záwadának 180 frtnyi tartozását elengedtük; a beszterczebányai gimnáziumnak évek óta 100 frtot jutalom dij czimén nyujtunk. Mégis az 1883-ik évvel a kerületi számadások ugy zároltattak, hogy az 1873-ik évben kimutatott 65,910 frttal szemben, 88,160 frtot tesz ki a kerületi pénztár tökéje, s igy 10 év alatt 25,250 frtnyi szaporulatot értünk el. Takarékoskodunk, nem hogy a tökét tudja isten mennyire szaporitsuk; hanem azért, hogy inkább a gyümölcsöző töke utáni kamattal rendelkezhessünk s ezzel segélyezhessük az arra szorult egyházakat.

Népmozgalom 1883-ban.

Esperesség	Kereszteltetett	Temettetett	Eskettetett	Lélekszám
Bács-Szerém	3506	2580	853	69,784
Bánát	1645	1184	392	29,000
Bars	124	100	29	3,000
Békés	6013	3273	1205	106,855
Budapest	920	759	297	15,712
Hont	716	654	276	23,075
Nógrád	1762	1314	529	44,485
Pestmegye	2212	1852	467	40,583
Zólyom	1486	1237	399	38,823
Összesen:	18,384	12,953	4447	371,317

Az esp. és kerületi árvaintézetek állapotának kimutatása.

Esperesség	Tőke frt	1882/3. évi szaporodás forint	Nyugdijak száma	Nyugdij-összeg
Bács-szerémi lelkész	11,159	304	16	857
Bánát	13,260	495	11	813
Bars	1,636	109	2	80
Békés	44,320	1.909	23	2,548
Budapest	53,808	2,540	6	1,280
Honti lelkész-tanár	9,260	328	7	560
Nógrádi papi	23,562	225	19	1,480
Nógrád-bánóczi	13,203	—	37	929
Nógrád tanitói	9,099	364	6	210
Pestmegyei	32,630	1,998	13	825
Zólyom közös	15,277	975	10	760
» Grenczner-féle	3,283	77	5	165
Beszterczebányai helyi	6,501	434	3	244
Kerületi	39,222	5,077	22	607
Összesen:	276,217	14,835	180	10,358

Nem rekeszthetem be ezen évi értesitőmet a nélkül, hogy föl ne emlitsem azt, hogy ő felsége, a mi szeretett és mélyen tisztelt kerületi felügyelő urunkat ő méltóságát a Szt.-István-rend kis keresztével legkegyelmesebben kitüntette. A mit az egyes esperességek annak idején ezen alkalomból kivántak, azt bizonyosan hön és őszintén visszhangoztatja az itt egybegyült kerület, a mindenható tartsa jó egészségben és éltesse sokáig a kitüntetettet s ne engedje kifáradni a haza és egyházunk kitünő és áltatlunk hálásan elismert szolgálatában! (Éljenzés.)

Mindezek tiszteletteljes felemlitése és jelentése után a mélt. és föt. kerületi gyülés kedvezéseibe magamat ajánlom. (Éljenzés.)

A szuperintendens előterjesztése után *Fabinyi Teofil* kerületi felügyelő tette meg arra vonatkozó észrevételeit.

Mindenekelőtt a jelen alkalommal a kerületi gyülésnek, valamint az egyes esperességeknek köszönetet mond azokért a jókivánságokért, melyekben kitüntetése alkalmából részesitették. Majd megemlékezett az egyházat ért ama veszteségről, mely Osztroluczky Géza felügyelő halálával érte s inditványozta, hogy az egyházkerület jegyzőkönyvileg fejezze ki az érdemes férfi elhunytán való fájdalmas részvétét. (Helyeslés.) Továbbá, miután Tatay István szarvasi igazgató lemondott állásáról, inditványozza, hogy a veterán tanférfi érdemeinek elismerése jegyzőkönyvbe vétessék. (Helyeslés.) Örömmel konstatálja, hogy a békési esperesség felügyelőjéül oly férfiut nyert meg Zsilinszky Mihályban, a ki a törvényhozásban is többször szállott sikra az egyház érdekei mellett. Inditványozza továbbá, hogy a szuperintendens előterjesztése egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétessék. (Helyeslés.) Szeberényi Gusztáv tizenkétszer tette már meg előterjesztését. Akkor, mikor legelőször tette, azt mondta, hogy buzgó munkát és hü kötelességteljesitést igér. Elmondhatni róla, hogy teljesen beváltotta igéretét s nagy mértékben kiérdemelte a kerület elismerését. (Éljenzés.)

Skultéty Ede esperességi felügyelő inditványozza, hogy a kerületi felügyelő által elmondott megnyitó beszéd egész terjedelmében, különösen pedig annak a mai vallásfelekezetekkel való egyetértésre vonatkozó része jegyzőkönyvbe vétessék. (Helyeslés.)

A gyülés az inditványokat egyhangulag elfogadta.

Az ülés egyéb tárgyai voltak:

Következett a bizottságok alakitása. Legelső sorban felhivta az elnök az espereségeket, hogy a kerületi törvényszékre szavazataikat holnap délelőtt adják be. A szavazatszedő bizottság tagjai Sárkány Sámuel elnöklete mellett: Raáb Károly és Kosztolányi Aurél. A kerületi pénztár számadásának megvizsgálására kiküldött bizottság elnöke Skultéty Ede esperességi felügyelő, tagjai pedig: Moravcsik Mihály, Vladár Viktor és Robonyi Gyula. — A sámsonházi lelkész ügye felebbezés következtében a kerületi gyülés elé jutván, az ügy tanulmányozására bizottság küldetett ki, melynek elnöke: Zsilinszky Mihály; tagjai: Kramár Béla, Haviár Dániel, Bakay Péter és Doleschal Sándor. — A tanügyi bizottság elnöke eddig Hunfalvy Pál volt. Most nem lévén jelen, a bizottság elnöki tisztének elvállalására Zsilinszky Mihályt kérték fel; a bizottság tagjai: Doleschal Sándor, Hegel Vilmos, Schrancz János, Herlicska Károly, Koren Pál és Böhm Károly. Következett a jegyzőkönyv 8-ik pontja alapján *a magyar isteni tiszteletek behozatalára vonatkozó intézkedés*, illetőleg, a már meghozott intézkedés végrehajtására vonatkozólag az esperesek jelentése. Az esperesek külön-külön szóbeli jelentést tettek arról, hogy a mult gyülésnek szóban forgó határozatát a lehetőséghez képest alkalmazták, s hogy a magyar nyelv ismeretének terjedése már is felismerhető.

Az elnök megnyugvással fogadta az esperesek jelentéseit, a melyekből kitünik, hogy a közgyülés határozatához képest hiven eljártak; egyuttal a jövőre nézve is felkéri őket, hogy a magyarosodás érdekében, a hol csak lehetséges, közreműködjenek s a magyar isteni tiszteletek behozataláról gondoskodjanak.

Szeberényi Gusztáv szuperintendens jelentést tesz a felekezeti magyar olvasókönyv ügyében. A tavalyi gyülés határozatához képest az elnökség a pályázatot kihirdette, mire négy munka érkezett be. Szóló ezeket kiadta az alsó és felső tankerületek bizottságainak megbirálás végett. Mindkettő beterjesztette jelentését. Inditványozza, hogy most a két bizottság az ő elnöklete alatt együttesen birálja meg a munkákat, s a holnapi ülésre terjeszszék be a végleges jelentést, melyhez képest azután holnap a jeligés levél felbontatik s a dij kiadatik. A gyülés az inditványt elfogadta.

Az elnök jelenti, hogy a Szerémséghez tartozó hat egyházat kivéve valamennyi ág. egyház *anyakönyvét* most már *magyarul vezetik*. A gyülés e jelentést helyeslés közt vette tudomásul.

Olvastatván Prónay Dezső b. egyetemes felügyelőnek a kerülethez intézett ama levele, melyben tudatja, hogy *az egyetemes gyülést* ez évi október hó 8-ára tüzi ki s október 7-én este előzetes értekezlet lesz, a gyülés ezt tudomásul veszi és megválasztja küldötteit az egyetemes gyülésre.

Következett *a tankerületi bizottságok elnökeinek jelentése*. Doleschal Sándor felső tankerületi bizottsági elnök a többi közt jelenti, hogy az idén tizezerrel több iskolamulasztás fordult elő, mint a mult évben, s daczára ennek, a büntetések száma kevesebb. Inditványozza, hogy az esperesek szigorubb eljárásra utasittassanak. E pontnál némi vita fejlődött ki, mert több esperes ugy nyilatkozott, hogy ők megtették kötelességeiket, utasitották a körlelkészeket, hogy tegyék meg az iskolalátogatásokat, s a mulasztásokról jelentést tegyenek. Ámde az egyházi hatóságoknak a büntetésekre nézve nincsen befolyása, azokról mit sem tudhatnak, a világi hatóságok pedig mit sem tesznek. A kölcsönös észrevételek után a jelentésben foglalt inditvány elfogadtatott, s az elnök felhivta az espereseket: vegyék fontolóra a sajnos jelenségeket és hatáskörükben a baj orvoslására minden lehetőt elkövessenek.

Ahim Ádám fölveti azt a kérdést, hogy a mulasztások miatt kivetett és behajtott birságok hova fordittatnak? Ezek a birságok tudvalevőleg a hitfelekezeti iskolák czéljaira forditandók, azonban ez nem történik igy. Óhajtaná, hogy erre az esperesek gondot forditsanak s inditványozza, hogy a kerületi közgyülés ez irányban utasitsa az espereseket. — A közgyülés elfogadja az inditványt és jegyzőkönyvileg felhivja az espereseket, hogy a birságpénzeknek a felekezeti iskolák czéljaira való forditásáról gondoskodjanak.

Továbbá jelenti a felső tankerületi bizottság elnöke, hogy a tankerületi bizottságoknak a *magyar nyelv tanitására* vonatkozó jelentései kedvező haladásról tesznek emlitést; baj az, hogy egyik-másik esperesség területén a felekezeti ismétlő iskolákban nem folytatják a magyar nyelv tanitását, a minek az a következménye, hogy a mit a tanulók az iskolákban tanulnak, azt később elfelejtik. — A közgyülés erre vonatkozólag egyhangu határozatképen kimondja, hogy a felekezeti ismétlő iskolákban a magyar nyelv tanitását folytatni kell, s ez iránt az esperesek jegyzőkönyvileg utasittatnak.

Doleschal Sándor a felső tankerületi bizottság elnöke jelentésének végén arra kéri a kerületi gyülést, hogy bizottsági elnöki tisztétől, melyet 15 évig viselt, jövőre mentse fel.

Az elnök utalva arra az elismerésre méltó buzgalomra, melylyel Doleschal tisztet betöltötte, felkéri, hogy vegye vissza lemondását — Doleschal azonban megköszönte az elismerést és kijelentette, hogy ragaszkodik lemondásához, mire az elnök ajánlatára a közgyülés helyébe elnökül Raáb Károlyt kérte fel, a ki azt el is vállalta.

Ahim Ádám esperes az alsó tankerületi bizottság elnöke elnézést kér azért, hogy jelentését irásban nem készithette el, minthogy az esperességek sem tehették meg idejében jelentéseiket. Szóbelileg előterjeszti, hogy a népiskolák ügye, minden tekintetben, ugy a magyar nyelv oktatása, mint a vallás szempontjából örvendetes lendületet vett. Egyébiránt inditványa nincsen s jelentését később irásban is beadja. A közgyülés tudomásul veszi a jelentést.

Moszkovcsák zólyomi főesperes jelenti, hogy a zólyomi esperesség a mult évben egy tót nyelvü számtani példatár szerkesztésével bizatott meg. A mü elkészült, csak másolása van hátra. Kéri a gyülést, hogy annak megbirálására bizottságot küldjön ki. A közgyülés a kérelemhez képest biráló bizottságot küld ki.

Ezután olvastatik az 1883. évi egyetemes gyülés által kiküldött egyetemes bizottságnak Prónay Dezső br. elnöklete alatt 1884. január 15., 16. és 17. napjain tartott üléseinek jegyzőkönyve s ennek alapján tárgyalás alá vétetnek a bizottság inditványai, melyeket ez a középiskolai törvény s a kormány által készitett tanterv életbeléptetésére nézve tett. Több pontnál történt felszólalás; igy fölvettetett a vallástannak szóbeli érettségi vizsgálat tárgyaként való alkalmazása. *Szeberényi* szuperintendens megjegyzi, hogy ő elrendelte a vallásnak ily tantárgyként való alkalmazását, még pedig ugy, hogy az abból nyert elégtelen érdemjegy befolyással legyen az általános osztályzatra. A kerület részéről ily értelemben inditvány fog tétetni az egyetem elé. Az ez irányban fölmerült kételyeket és ellenvetéseket a kölcsönös felvilágositások eloszlatták.

A *középiskolák állami segélyezésének* ügyében a közgyülés azt határozta, hogy ezt a segélyt csak olyan intézetek vehessék igénybe, melyek a költségvetésnek legalább felét önerejükből fedezhetik.

Érdekes vita fejlődött ki az ágostai középiskolák *vallástanitásának állami segélyezésére* vonatkozó pontnál. Az egyetemes bizottság azt inditványozza, hogy e czélra az államtól külön segély kéressék.

Zsilinszky Mihály elfogadja általában az egyetemes bizottság javaslatait, de az imént emlitett részt, mely a vallásoktatás állami segélyezésére irányul, nem helyeselheti. Nem hiszi, hogy ez az ügy kedvező megoldást nyerhetne a képviselőház előtt, a hova a dolog természeténél fogva kerülnie kellene. Fölhasználja azonban a szónok az alkalmat arra, hogy egy másik kérdést vessen fel, s ez a tanulmányi alap kérdése. Utal az alapok és alapitványok jogi természetére, s e tekintetben tesz megjegyzéseket. Ez irányban eltérők a vélemények. Az alapok és alapitványok jogi természetének megvizsgálására és megállapodására kiküldött bizottság évek óta sem tud megállapitásra jutni. Annyi bizonyos, hogy a képviselőházban ennek a kérdésnek a protestáns egyházakra nézve kedvező eldöntését várni nem lehet. Ennélfogva azt a kérdést veti föl: Nem volna-e idején, ha az egyesült egyetemes protestáns felekezet, tehát az ágostai egyház a református testvérekkel érintkezésbe lépve, nagyobb mozgalmat inditana egy külön protestáns tanulmányi alap létesitése iránt. Miután a mostani tanulmányi alapból a protestáns iskolák ugy sem kaphatnak segélyt, az országgyüléstől nem lehet várni, hogy azoknak jogi természetére nézve a protestánsokra kedvezőleg döntsön, mondanák ki a protestánsok, hogy hát maradjon az állapot ugy, a mint van; maradjon az alapitványi vagyon katholikus alap, de akkor az állami kasszából kell alkotni a protestánsok számára külön tanulmányi alapot. Ez iránt óhajtana nagyobbszerü mozgalmat inditani. Igy meg lenne óva az 1848-iki törvény által hangoztatott viszonosság elve, s ez által egyik felekezetnek érdeke, s magának az államnak érdeke sem sértetnék meg.

Draskóczy Lajos pártolja Zsilinszky tervét, mindenesetre helyén való dolog lesz a jelzett irányban lépéseket tenni, csak azt nem helyesli, hogy maga az evangelikus egyház döntsön az alapitványok jogi természete fölött, s mondja ki, hogy azok katholikus alapok, még mielőtt az e végből kiküldött bizottság megállapodásra jutott volna. Szükségesnek tartja tehát a Zsilinszky által emlitett mozgalmat, de a tanulmányi alapok jogi természetére nézve ne mondjon az evang. egyház véleményt. Szóló nem barátja a segélykérésnek, de vannak esetek, a mikor ez kikerülhetetlen. Az államnak is érdekében áll, hogy a vallásoktatás érdekében segélyezze pénzzel a felekezeteket, mert a vallás oktatása az állam érdekét képezi. Okvetetlenül szükségesnek tartja tehát a kérvényezést az iránt, hogy az állam a vallástanitás előmozditása végett az eddig adott segélyt bővitse ki.

Belohorszky Gábor bács-szerémi esperes szomoru dolognak tartja, hogy a vallásoktatásra sem az állam, sem az egyház nem ad pénzt. Ily körülmények közt nem marad egyéb hátra, mint hogy a növendékekre tandij vettessék ki. Kéri a közgyülést, állapitsa meg azt, hogy mennyit követelhetnek a növendékektől a vallásoktatásért. Erre vonalkozólag nincsen semmi határozat, s igy a követelést nem lehet indokolni.

Fabinyi Teofil elnök: Ez a vita legjobban bizonyitja, hogy az 1848-iki törvények nincsenek megvalósitva, hogy az interkonfesszionális viszonyok nincsenek tisztázva. Zsilinszky Mihály inditványának megvalósitása csak a messze jövő kérdése lehet, az egy szép terv, a melynek keresztülvitelére törekedni lehet. Sőt ha csak egyelőre kérnek is a protestánsok aequivalens összeget, ennek megadására is kevés a kilátás. A kérdésnek méltó rendezésére a felvetett mód mindenesetre helyes, de most aktualis szükséggel áll szemben az egyház. Vagy segélyt kér az államtól, vagy pedig a lokális egyházak felhatalmaztatnak arra, hogy a viszonyokhoz képest, ezeknek megfelelő dijakat vessenek ki a növendékekre.

Ez előterjesztések után a kerületi közgyülés elfogadta Zsilinszky inditványát ugy, hogy most ne bocsátkozzanak az alapitványok jogi természetének meghatározásába, hanem az evangelikus egyház egyetértve a református egyházzal, tegyen lépéseket egy külön protestáns tanulmányi alapitvány létesitése, s ez iránt a kerület intézzen kérelmet az egyetemhez, hogy azután az további lépéseket tegyen. Minthogy azonban az aktuális szükség figyelembe veendő, a közgyülés felhatalmazza a lokalis egyházakat, hogy a helyi viszonyokhoz képest a vallásoktatásért tandijat állapitsanak meg 2—5 frtban, s ez által fedezzék egyelőre a terheket.

Ott, a hol rendkivüli viszonyok vannak, a kerület a teher arányában hozzájárul a költségekhez.

Következett az egyetemes bizottságnak a tanügyi bizottság szervezésére vonatkozó javaslata, mely oda irányul, hogy abból egy nagyobb szabásu egyetemes közoktatási bizottság, vagy tanács alakittassék. A közgyülés hozzájárult ehhez az inditványhoz.

Ezután az elnök az ülést délután egy órakor berekesztette.

A kerületi gyülés holnap délelőtt 9 órakor folytatja tanácskozásait.

KÜLFÖLD.

— aug. 26.

Fucseu bombázásáról hivatalos franczia jelentést egy-két nap alatt várni nem lehet, a mennyiben a hadműveletet folytató hajóhad természetesen el van zárva a khinai szárazföldtől, hajót pedig a Min folyón fölfelé csak a dagály beálltával küldhet, hogy ez értesitést vegyen. Egyelőre tehát a francziák az angol sajtó s nevezetesen a *Times* hiradására vannak utalva. Ez a lap pedig ugyancsak siet kiaknázni a helyzetet és a francziák hadviselését hajmeresztő részletekkel iparkodik leirni. A párisi lapok természetesen azzal felelnek, hogy Fucseu bombázásánál semmivel sem volt különb Alexandria bombázása. Csakhogy Alexandria bombázásánál ép oly kevéssé volt jelen franczia levelező, mint az angolok egyéb, például dél-afrikai hadjárataiknál, s igy az «atrocity!» kiáltás nem hangzott föl az angolok ellen, mig ellenben angol levelező mindenütt van, s ez az angol hadviselés árnyoldalairól bölcsen hallgat, és ugyancsak kiemeli ugyanazokat az árnyoldalakat más nemzeteknél, kivált most a francziáknál, kik e pillanatban ugyis rossz lábon állnak a «perfid

---

A Belgrádhoz vezető nyárfasor egyik padján pihenve épen a vasutépitkezési munkálatok szemléletébe merültem, midőn egy rendőr arra kér, álljak föl s menjek tovább mert ő felsége fogata közeledik.

Engedelmeskedtem a nélkül, hogy tudnám mire volt e megszólitás jó?

Es néztem tovább a vasutépitkezés munkálatait, melyek pár nap alatt végre lesznek hajtva. Budapestről hét óra alatt ide lehet utazni akkor s a berobogó gőzmozdony naponta hozni fog valamit a czivilizáczióból. Sokat kell hoznia, mert sok kell még. De a mivelődésnek, haladásnak szórványos jelei, melyek Belgrádban már is mutatkoznak — teljes biztositékul tekinthetők arra nézve, hogy mikorra az ozmán uralom utolsó emlékei is eltünnek innen, méltó királyváros lesz Belgrád és valódi királyság a kis Szerbia.

EGY ÖREG EMBER SZERELME.

ANTHONY TROLLOPE

UTOLSÓ REGÉNYE.

IX. FEJEZET. 14

(Folytatás.)

A tisztelendő.

— Előbb, mint a földesura négy lánya után?

— Előbb bizony. Azok is csinos személykék. De nem tudnék a négy közül választani. Aztán meg nekik több kell, mint egyszerü káplán.

— Egy prebendárius van annyi, mint egy földesur, mondá Gordon.

— Ki micsodás. Ha az egyiktől feleséget, a másiktól meg javadalmat kapok, nagyon szerencsésnek fogom magamat tartani. A földesur különben igen derék, nyájas ember. Miss Lawrie szép leány meg minden; de ha ön Kattie Forrestert látná, ugy hiszem azt mondaná, hogy páratlan. Néha eltünődöm rajta, vajon az öreg Whittlestaff nem gondol e házasságra.

John Gordon szótlanul, gondolkozva ült ott.

Milyen boldog ez a fiatal pap az ő Kattie Forresterjével és kilátásba helyezett javadalmával — a melynek jövedelméért sem tőkét koczkáztatnia, sem sokat dolgoznia nem kell — meg portói borával és kényelmes kis házával!

Montagu Blake számára csak mosolya volt a világnak. S Gordon érezte e pillanatban, hogy neki a világ sohasem fog mosolyogni, ha csak nem sikerül rábirnia Mr. Whittlestafft, hogy mondjon le arról a nőről, a kit választott.

Kisértetbe esett, hogy ő is elmondja a maga történetét a fiatal papnak. Egyedül voltak, s ugy tetszett, mintha a gondviselés rendelte volna most mellé ezt a barátot. A Mary férjhezmenetelének kérdése különben is szóba került már . . .

De a John Gordon természete egészen más volt, mint a Blakeé, s szerelme történetét nem tudta volna olyan könnyedén elbeszélni.

— Jól ismeri ön Mr. Whittlestafft? kérdé.

— Meglehetősen. Négy év óta vagyok itt, s ő közeli szomszédom. Ugy hiszem, elég jól ismerem.

— Vajon olyan ember-e, hogy beleszerethetne olyan leányba, a minő Miss Lawrie, ha ez állandóan a házában lakik.

A pap gondolkozott pár pillanatig.

— Ha már meg kell mondani, szólt ezután, — ugy gondolom, nem olyan ember. Neki már bizonyos megállapitott életmódja van, s attól egykönnyen nem tér el. Ha önnek ez irányban valami szándéka van, nem igen hiszem, hogy ő vetélytársa lesz.

Olyan ember-e, a kit egy leány szerelme érdekelhet?

— Azt gondolom, nem.

— De ha egyszer rászánta magát, hogy megkérje? kérdé Gordon.

— S ha a leány elfogadta? egészité ki a pap.

— Azt akartam mondani.

— Akkor nem hiszem, hogy egykönnyen eleresztené. Olyan ő, mint bizonyos fajta eb, a melyet nem lehet könnyen rávenni, hogy a konczot eleresz-sze. Ha házasságra határozza ei magát, ettől ugyan nem fogja elteriteni senki. Tud ön valamit a szándékairól.

— Azt hiszem, gondol rá.

— És ön is erre gondol, ugy e — még pedig ugyanama hölgygyel kapcsolatban.

— Ezt nem akartam mondani . . .

John elhallgatott egy pillanatra s azután folytatá:

— Épen ez az, a miről nem akartam szólni. De mivel ön kérdést intézett hozzám, őszintén felelek: Valóban ugyanarra a hölgyre gondoltam. És az én gondolataim korábbi keletüek, mint az övéi... De most már bucsut kell öntől vennem, mondá John Gordon, hirtelen fölállva székéről. — Vissza kell térnem a városba, hogy korán reggel beszélhessek Mr Whittlestaffal. Az ön felfogása szerint aligha fogok vele boldogulni. S ha ugy lesz, az első gőzössel visszaindulok a gyémánt-mezőkre.

— Ugyan ne beszéljen!

— Ez végzetem. Nagyon örülök, hogy még egyszer találkoztam önnel és örülök, hogy olyan szép reményei vannak az életben. Elmondtam önnek körülbelül mindent. El fogok tünni Alresfordból s többé hiremet sem hallják. Rólam és szerelmemről ne igen beszéljen. Mert bár messzire, ezer meg ezer mértföldnyire leszek innen, nem szeretném, ha mindenki a nyelvére venne.

— Oh, ne féljen, mondá Blake. Egy szót sem fogok szólni Miss Lawrieról — ha csak sikeres nem lesz a kisérlet.

— Annak a lehetősége pedig csaknem teljesen ki van zárva, mondá John Gordon s azzal köszönt barátjának.

— Vajjon szereti-e az a leány, tünődék magában a káplán, mikor ágyba tért. Csöppet sem csodálnám, ha ugy volna, mert Gordon épen az a fajta férfi, a kit a leányok szeretnek.

X. FEJEZET.

Mi az igaz?

Másnap reggel, mikor John Gordon annak az utnak a szögletéhez ért, a melyen Crokers'Hall állott, az utfélen, a ház közelében egy igen visszataszitó külsejü, falábu és vörös orru öreg embert látott.

Mr. Baggett, vagy a mint közönségesen nevezték Baggett őrmester volt ez, kit egész Alresfordban ugy ismertek, mint a Mr. Whittlestaff gazdasszonyának az urát. Mert kiszivárgott a hir s általánosan beszélték, hogy Mr. Baggett ide szándékozik, hogy a feleségét hazavigye. Mindenki előbb tudta ezt, mint Crokers'Hall lakói. Tegnap este óta pedig Crokers' Hall is csak ugy tudta, mint mindenki.

Ott állt Mr. Baggett a ház közelében, mely kissé beljebb esett az uttól. S bár még csak reggeli kilencz óra volt, olyan részeg volt, mint egy — lord. De én azt gondolom, hogy az ő reménysége másnemü volt, semmint a lordoké lenni szokott. Jóllehet csak féllába volt husból és csontból, a másik fél meg fából, még sem bukdácsolt, ámbár ugyancsak hadonázott a levegőben botjával, a melyre támaszkodni szokott. Egy lord, ugy hiszem, ágyba vitette volna magát. De az őrmesternek nem igen látszott ilyes szándéka lenni.

Az utra a kertből jött ki, melyre a ház hátsó ajtaja nyilt, és — miután ennyire kikergettette magát, tovább üldöztetni nem látszott hajlandónak. Hátrább a felesége jött utána.

— Hallod-e, Timothy Baggett, kezdé a szerencsétlen asszony, — jó lesz innen odább állanod, a milyen sebesen a két lábad csak elbir, a mig érted nem jön a rendőrség!

— A két lábam! Hogy lehet két lába annak, a kinek féllába fa! A rendőrség? az csak hadd jöjjön. Szükségem van rá, hogy utánam hozza a feleségemet. Egy tapodtat se mozdulok innen Mrs. B. nélkül. Öreg ember vagyok, asszonyra van szükségem, a ki gondomat viselje. Gyerünk Mrs. B.!

S azzal mozdulatot tett, mintha utána akarna szaladni, folyvást hadonázva botjával. De Mrs. Baggett visszavonult, ő pedig előrejött s leült a gyalogut szélére, mintha épen csak ez lett volna szándéka.

— Hozz vagy egy csepp innivalót, Mrs. B., s akkor nem bánom, ha még egy fél óráig maradok itt.

Kaczagott, jókedvüen bólintgatva a körülte állókra, a mit bizony hasonló körülmények közt egy lord meg nem tett volna.

Mindez ép akkor történt, mikor John Gordon az ut szögletére ért, a honnan gyalogösvény vezetett Crokers' Hall főbejáratához. Lehetetlen volt nem látnia a vörös orru részeg embert, meg az öreg asszonyt, kiben a Mr. Whittlestaff cselédjére ismert, meg egy csapat nézőt, alresfordi dologtalanokat, kik az őrmestert viselt dolgaiban idáig követték.

Crokers' Hall legfölebb egy angol mértföldnyire esett a várostól, épen oda, a hol a város már falu kezd lenni s minden háznak kertje, a nagyobbaknak meg földje, rétje is volt.

— Igenis, kérem, az ur itthon van. Tessék csak csöngetni, majd kinyitják a lányok.

Ezt Mrs. Baggett mondá, ki a földön elterült férjének csaknem a testén keresztül jött Gordon elé.

— Részeg barom! mondá köszönésül, a mint előtte elhaladt.

Baggett őrmester azonban csak kaczagott s diadalmas tekintettel nézett a bámészkodókra.

E pillanatban Mr. Whittestaff jött elő a házból.

— Ah, Mr. Gordon! . . . Jó reggelt kivánok . . . Kissé kellemetlen helyzetben talál bennünket. Sajnálom, hogy nem jutott eszembe reggelire hivni önt. De a körülmények szerint talán jobb is volt igy. Ez a rettenetes ember egészen fölforgatta a házunkat. Szerencsétlen férje még szerencsétlenebb gazdasszonyomnak.

— Igenis, kérem, az én férjem — való igaz, mondá Mrs. Baggett.

— Én nagyon ragaszkodom a feleségemhez, tetszik tudni. Azt akarom, hogy jöjjön velem haza. A szolgálat nem örökség. És a bér szóba sem jöhet, ha nem több évi husz fontnál.

— Harmincz font, te hálátlan vadállat te! mondá Mrs. Baggett.

Ezalatt Mrs. Whittlestaff a kert felé indult s Gordon utána ment.

Mary elibök jött.

— Oh, Mr. Whittlestaff, nem szomoru dolog ez? mondá. Az a falábu rossz ember itt van s a ház köré gyüjti a népet. Jó reggelt, Mr. Gordon. A szegény asszony mihaszna férje ez. Mrs. Baggett olyan illedelmes és tisztességes asszony, hogy ez nagyon fogja szomoritani. Mit tehetünk, Mr. Whittlestaff? Nem kaphatnánk rendőrt?

Ily módon folyt tovább — John Gordon nagy kedvetlenségére — a társalgás az öreg asszonyról és iszákos férjéről. Ha eszünkbe jut, hogy Gordon miket akart mondani, milyen ékesszólást szándékozott kifejteni, meg kell adnunk, hogy ez a közbejött esemény fölöttébb boszantó volt.

Most már nehéz lesz az igazi dologra térni, még ha Mary magokra hagyja is őket.

Általánosan elfogadott dolog, hogy fontos tárgyak szőnyegre hozatalánál nagy fontosságu az eredményre nézve az, hogy milyen modorban hozzuk elő a dolgot. «Ejnye ni, kedves jó uram, most jut eszembe, nem adhatna kölcsön néhány hónapra pár ezer fontot?» Volna-e az ilyen kérelem olyan hatásos, mint ha a kölcsönözni kivánónak alkalma lett volna böven kiterjeszkedni a maga megszorult állapotára? A kölcsönvevő legalább azt hiszi, hogy nem s kérését akkorra halasztja, a mikor azt a kellő ünnepélyességgel adhatja elő.

De John Gordonnak nem volt ideje a halogatásra. Nem maradhatott meghatározatlan ideig a fogadóban, várva az alkalmas pillanatot, a mikor Mr. Whittlestaffnak előadhatná, hogy kötelessége tiltja Mary Lawriet nőül venni.

Neki azonnal a dologra kell térnie, akármi lesz is az eredmény. Kedvező eredményt különben sem reménylett. Aludt rá egyet, mint az emberek mondani szokták, mikor azt akarják kifejezni, hogy ébren töltötték az éjszakát, s meggyőzte magát arról, hogy ékesszólása hasztalan lesz.

Avagy természetes-e, hogy valaki lemondjon arról, a kit nőül akar venni, csak azért, mert más ugy szeretné?

(Folytatása következik.)

Albion» fiaival. Igen természetes, hogy a franczia sajtóban egyhangu a fölháborodás e tudósitások miatt, s a két nemzet közt nőttön nő az ellenségesség érzete.

A *franczia kormány* helyzete kényesebb, mint valaha. E pillanatban maga is alig tudná megmondani, hogy csakugyan puszta «megtorló rendszabályokat» foganatosit-e, vagy pedig háborut folytat, a melybe a törvényhozás engedelme nélkül, tehát az alkotmány megszegésével ment bele. Egyetlen mentsége az lehet, ha Khina Fucseu összerombolása után azonnal térdet-fejet hajt s megadja magát a Ferry-kabinet föltételeinek. Mihelyt azonban ez nem történik és — miként már megjegyeztük volt — Tonkingban a khinai csapatok ütközésre kényszeritik a franczia haderőt: nincs az a miniszteri körmönfontság, mely a háborut eltagadni képes lenne. A tengerészeti miniszter utasitotta is *Millot* tábornokot, hogy készüljön megakadályozni a khinaiaknak Tonkingba tervezett betörését, s Millot tábornok *Hanoiból* e hó 24-éről azt sürgönyözte vissza, hogy erre nézve minden intézkedést megtett. A kormányt azonban ez sem nyugtatta meg teljesen, s a *Temps*, mely eddig elől járt annak a hangoztatásában, hogy ez nem háboru, hogy a kormánynak nem szükséges a parliamentet ad hoc összehivnia, ma már igy ir: «Nem titkolhatjuk a kormány előtt, hogy helyzete igen kényessé válhatik. Nyilvánvaló, hogy az *események uj kötelességeket* szabhatnak eléje. A *kormány feladata megitélni a kamarák bizalmi szavazatának horderejét*. A kormány abba a helyzetbe jöhet, hogy az *alkotmány szövegével összhangzólag kell eljárnia*.» Ugyane lap értesülése szerint *Grévy* köztársasági elnök és *Brisson* a képviselőház elnöke, valamint több miniszter szükségesnek tartják, hogy a parliament egybehivassék, ha Khina a fuceui fegyvertár bombázása daczára sem engedne; az emlitettek ugy vélekednek, hogy a *további akczió sulyos felelősséget involválna*, különösen Angolország ellenséges magatartása miatt. A *szélsőbaloldali képviselők* gyülést szándékoznak tartani, a mely *manifesztumot* fog intézni az országhoz és követelni fogja a *miniszterium vád alá helyezését*. Más verzió szerint a gyülés a köztársaság elnökénél tiltakozni fog az ellen, hogy a kormány a kamara beleegyezése nélkül háborut kezd.

A Párisból eltávozott *khinai követség* egyes tagjai s maga *Li-Fong-Pao* is ugy nyilatkoztak, hogy Khina koránt sem fog engedni s folytatni fogja a harczot vég nélkül. *Li-Fong-Paoval való beszélgetését* terjedelmesen közli a *Figaro* egyik munkatársa s bár a közlemény minden harmadik sorából kiérzik, hogy az nagyobb részben a szerkesztőségben csinálódott mégis elég érdekes arra, hogy ismertessük. A franczia hirlapiró először is azt emeli ki, hogy a követség kapusa vonakodott vele *most* már francziául beszélni s Li-Fong-Paohoz is *németül* vezették be. A khinai követ *Fournier* ezredest okolja az egész dologgal, mint a ki Li-Hong-Csang szóbeli igérétét szerződésszerü kötelezettségnek tekintette s a szerint küldte meg jelentését Ferrynek, ki meg azt a nagy hibát követte el, hogy azonnal bejelentette a törvényhozásnak a szerződés megkötését, a nélkül, hogy a szerződést bevárta volna.

«De ha már a hibát elkövették, igy folytatá Li-Fong-Pao, meg kellett volna elégedniök Khina mentegetőzésével, a mely jóhiszemüleg és jogosan járt el, de a mely a folytatott ellenségeskedések következtében arra látja magát kényszeritve, hogy megtagadja az egész tien-czini szerződést és annak egyetlen pontját se fogadja el. El voltunk határozva arra, hogy Tonkingot feláldozzuk és kárpótlást fizessünk, de *most már ezt nem fogjuk tenni. Hadakozni fogunk a szélsőségig* és meg vagyunk róla győződve, hogy győzelmünk nem fog elmaradni.

Khina nem fog csupán a defenzivára szoritkozni Nem fog elibe menni a francziáknak, hanem azt fogja tenni, a mit az oroszok 1812-ben tettek. Folyvást hátrálni fog, fölégetve, kipusztitva mindent, pusztaságot hagyva maga után, melyben a betörők el fognak veszni. A vidék ezt megkönnyiti. Tele van az szórva bozóttal, cserjével, melyben az idegen eltéved. Mi lépésről lépésre fogjuk ott magunkat védelmezni, mint a korzikaiak. A sziklás halmok lánczolata mögött terjedelmes pusztaság terül el, melyet az európaiak teljességgel nem ismernek, de a melyen a khinai hadvezérek egészen otthon vannak, a kitünő térképeknél fogva, a miket a vezérkari iroda készitett. Sok külföldi tiszt van, sőt francziák is voltak, de ezek már elmentek.

Khina a diplomácziai alkudozások alatt nem vesztegette el idejét; tanulmányozták a jövendő ütközetek szinhelyét, gyakoroltatták a csapatokat s nagy mennyiségü fegyvert és lőszert hozattak. Számitunk az éghajlat befolyására is, mely igen egészségtelen, kivált a téli időszakban, a melyhez most közeledünk. A rettenetes láz meg fogja tizedelni az idegeneket, mig a khinaiakat csak igen kevéssé bántja. Ez lesz leghatalmasabb szövetségesünk. Tudjuk, hogy már most is sok a betegök. A franczia kormány nem vallja meg, de mi nagyon jól vagyunk értesülve. Két hónap mulva még rosszabbul fognak állni. A szép franczia hadseregben tiz ember közül kettő sem lesz ép és egészséges. (A *Figaro* ide három pontot tesz; mi pedig erre az egész bekezdésre sőt az előbbinek és a következőknek nagyobb felére is bátran elmondhatjuk, hogy ez alig egyéb, mint a royalis-klerikális ellenzéki lap stil-gyakorlata.)

Számitunk az indigenák segitségére is, a kik föl fognak támadni az invázio ellen s gyilkos guerillaharczot fognak folytatni a francziák ellen, perczenyi nyugtot sem engedve neki. Aztán meg a fiatal anámi királynak, kit önök Francziaország hivének hisznek, olyan tanácsosai vannak, a kik Khina hivei. Ha a király látni fogja, hogy a francziák rosszul állnak, hallgatni fog tanácsosaira és hogy trónját és életét megmentse, el fogja vágni a francziák visszavonulását . . .

Van még másik reményünk is. A londoni konferenczia kudarcza óta féltékenység uralkodik Anglia és Francziaország közt. Nem tudni, hogy Bismarck keze játszik-e bele, de tudhatni, hogy ha Francziaország bölcsen elfogadta volna egy európai nagyhatalom közbenjárását, a dolog nem jutott volna enynyire s mi nem volnánk utban Berlin felé. Ma reggel a követségnek csak egy része hagyta el Párist. De utána fog menni a többi is, s csak egy segédtitkár marad itt a khinai alattvalók védelmére. Lehet, hogy ha a dolog rosszra fordul, kiüzik a khinaiakat Francziaországból, mint 1870-ben a poroszokat. Khinából is ki szándékoznak üzni a francziákat, kik közül némelyek mint hivatalnokok, tisztek, birák stb. fontos állásokat foglalnak el.»

«Tehát ön azt hiszi, hogy az ellentállás komoly lesz?» kérdé a hirlapiró.

«Rettenetes lesz, s Francziaországra nézve annál végzetesebb, mert sejtelme sincs róla.»

«Van valami értesülése Fucseuról?»

«Nincs. Aggódva várom. De legfölebb az éjjel vagy még később kaphatok hirt. Egyébiránt Courbet tengernagytól nagy meggondolatlanság Fucseut bombáztatni, mert még siker esetén is egy természetes menedék-helytől fosztja meg magát. A mi pedig minket illet: a fegyvertár, tekintve a környékbeli erőditéseket, csekélység. Egyébiránt minden intézkedést megtettünk arra nézve, hogy a bombázás ne okozzon nagy károkat.»

A *porta*, mint Konstantinápolyból jelentik, *Muzurusz* pasa londoni nagykövet jelentései következtében s a szultán elnöklete alatt tartott minisztertanács elhatározása szerint *ujabb köriratot* szándékszik a hatalmakhoz intézni, melyben — utalva a *londoni konferenczia sikertelenségére*, erélyesen hangsulyozza a szultánnak egyiptomi fenhatóságát s tiltakozik az angolok önkényes eljárása ellen. Muzurusz pasát Londonból haza fogják hivni, hogy felvilágositást adjon Lord Granvillelal az egyiptomi kérdésről legutóbb folytatott értekezleteiről. Rossz néven veszik a portán, hogy *Northbrook* missziójáról az angol kormány alig tartotta érdemesnek informáczióját adni. Reménylik, hogy a hatalmak s nevezetesen *Francziaország* és *Németország* támogatni fogják a portát Anglia ellenében.

A belga parlamentből.

Brüsszelben aug. 22-én fejezték be az iskolai törvényjavaslat tárgyalását. A liberálisok részéről *Frère-Orban* szólalt föl utolsónak. A volt belga miniszterelnök általános érdeket keltő beszéde a következő volt:

A jelenlegi kormány meglepő véletlennek köszönheti, hogy a hatalom birtokába jutott; véletlennek, melyet a legkülönbözőbb, de nem loyális választási fordulatokkal idéztek elő az adók nagysága fölötti általános elégületlenség kihasználásával és ujonnan behozott adónemenk dühös ócsárlásával, melyeket pedig most, miután a csiny sikerült, még szaporitani igyekeznek; előidézte és lehetségessé tette azt a két nyelvü beszéd, a hamis játék, a mennyiben a vidéki választóknak megigérték, hogy a külföldi gabonára vámot vetnek, de közvetlenül a választás napja előtt a városok megnyerése végett e kompromittáló igéreteket eltagadták. Azok a férfiak, akik ily módon szerezték meg a kormányhatalmat, az e váratlan eredményt követő napon legsürgősebb föladatuknak azt ismerték, hogy telekürtölték az egész világot ama hirrel, hogy a belga oktatásügyi miniszteriumot meg fogják buktatni. Valóban, mily dicsőség! mekkora tisztelet! Elég lett volna annyit hirdetniök, hogy az oktatásügyi miniszter agendáit össze fogják kapcsolni a belügyminiszterével. De nem, itt elvkérdés forgott szóban. Kemény szavakkal értésére akarták adni annak, a ki a közoktatási miniszterium fölállitását helyeselte, hogy e miniszterium hasznavehetetlen és fölösleges. Nem tudom, vajjon e napon kivilágitották-e a vatikánt, azt azonban bizonyossággal állithatom, hogy ez esemény legföljebb Ecuador köztársaságban okozhatott örömet. A most tárgyalt törvényjavaslat tehát igazolása az oktatásügyi miniszterium elnyomásának. Az állam, mondják itten, tanitás nyujtására nem bir hivatottsággal, mivel se vallása, se erkölcse, se doktrinája; készitse elő tehát saját elmozditását. És ez állitás megokolására egyéb érvek hiányában előhurczolják az alkotmányt, mely a «szabad iskolának» biztositja az első helyet, és az államot csupán arra kötelezi, hogy csak azokat a hézagokat pótolja, melyeket a «szabad iskola» hagy. Ez alapelveket, uraim, 1855 óta hirdetik. E bizonyitgatás egyszerüen nevetséges. Azoknak, kik a konstitucziót alkották, eszük ágában sem volt megfosztani az államot a nyilvános oktatás fölötti rendelkezés jogától. Az államnak mindenesetre kötelességében áll az egyéni szabadság megvédése és nincs joga arra, hogy a magánosok tevékenységi körét megsértése. De az oktatásügy nem tartozik e hatáskörbe. Nem fogja senki sem állithatni, hogy magánosok feladatát képezi egy egész nemzet oktatása. Ez nem lehetséges, ennek nem szabad megtörténnie. Kétségtelen, fölhoznak különféle okokat, melyek egyes embereket arra birnak, hogy oktatást nyujtsanak. E jogot nem is akarjuk senkitől sem elvitatni. Hogy az oktatás szabad alapon nyugodjék, azt épen mi liberálisok kivántuk mindig az egyház támadásaival szemben. De ép oly megdönthetetlen, mint ez elv, ama tény is, hogy az egyesek vállalkozó szelleme elégtelen a népnevelés biztositására. Mindenesetre máskép áll a dolog, ha a vallási propaganda üzése forog szóban. Ez esetben kétségtelenül nagy erőfeszitéseket alkalmaznak, de az adott esetben egészen más álláspontot kell elfoglalnunk; itt áldozathozatal és nem nyerészkedés forog szóban, és ez áldozatok, ideszámitva azokat is, melyeket a katholikus egyház hoz, sohasem elegendők arra nézve, hogy az állam támogatása nélkül valami tartósat alkossanak. Belügyminiszterünk, ki egyszersmind, persze a szónak legkorlátoltabb értelmében, oktatásügyi miniszter (Derültség) különös eszményképet teremtett itt magának. Egy társulat szervezését óhajtaná, mely lehetővé tenné az államnak, hogy a nyilvános oktatás kötelezettsége alól fölszabadulhasson; egy olyan társulatot, melynek tagjai kivétel nélkül föláldozzák magukat a közjóért. Sutba az adókkal, a rendőrséggel, a hadsereggel, a nyilvános oktatásügygyel! Ez ideális társulatban az államnak már semmi dolga, az egyén mindent elvégez. Miniszterünk e valóban bájos eszményképe azonban az édes álmok birodalmába tartozik; hasonlit a Fata morganához; azt hinné az ember, hogy látja, de sajnos sohasem érheti el. Mivel tehát e fönséges eszménykép meg nem valósitható, miniszterünk egyelőre megelégszik egy sokkal szerényebbel, melynek megvalósitását e törvényjavaslattal czélozza, és ez ideál, uraim következőleg hangzik: az állam leköszön az *egyház javáru* és rábizza a nép *összes szellemi érdekeit*. Nem oly naiv, hogy sem azt higyje, hogy a klerus a rendelkezésére álló segélyforrások daczára saját költségeivel fogja fedezni a népnevelés szükségleteit, azt ajánlja tehát, hogy a papságnak az oktatásügygyel egyszersmind az állami kincset is szolgáltassák át. A mint látszik, ő is azon a véleményen van, hogy a magánosok áldozatai még nem elégségesek a czél elérésére.

A szónok ezután fölhozza például a gazdag Angliát, melyben a hazafias lelkesedés daczára elégtelennek bizonyultak a magánosok áldozatai a szabályozott oktatásügy szervezésére, aztán következőleg folytatja beszédét:

Közbe kellett ott lépnie az államnak, mely felekezetnélküli iskolát létesitett; az irországi püspökök ugyan hadat üzentek neki, de XVI. Gergely pápa mindazonáltal vonakodott azt egyházi átokkal sujtani. A hirneves Macaulay megdönthetetlen szavakkal fejezte ki, hogy az államnak első kötelessége őrködni a népnevelés fölött: «A kinek joga van a büntetésre — ugymond — az egyszersmind oktatni is köteles.» Angliában nem is vitatják többé ez elvet, és a mig nálunk elnyomják az oktatásügyi miniszteriumot, addig Angliában, melyre pedig ultramontánjaink szoktak hivatkozni, a nyilvános oktatásügy kezelésére miniszteriumot állitanak. Azt állitják, az állam nem nyujthat oktatást, mivel az állam elvont fogalom, melynek se doktrinája, se vallása. Ha elfogadjuk ez érvelést, minő jogon alkothat az állam törvényeket és jelentheti ki önhatalmulag, hogy egyes cselekvények megengedvék, mások nem? Az államnak nincs vallása; csak az egyháznak van vallása, erkölcse, doktrinája. Akkor hát uraim, sokkal egyszerübb volna elhatározni azt, hogy az állam föltétlenül vesse magát alá az egyház rendeleteinek. Az elmélet, melyet önök fölállitanak, a *theokráczia* elmélete. De a theokráczia *uralmi ideje már letünt*. Az emberi szellem sokkal hatalmasabb, hogysem ellentállás nélkül elcsenevészszen abban a börtönben, melybe önök zárni szeretnék. Erővedetlen buzgalommal törekszik előbbre, hogy földeritse azt, a mi még ismeretlen előtte. Az önök theokrácziája nem gátolta meg sem a forradalmakat, sem a schismákat. Korlátlan uralma most már utópiává vált, és ezért megkisérlik azt, hogy a theokrácziát legalább az oktatás terén érvényesitsék. Hová fog bennünket vezérelni ez uralom? Tudják, uraim? Az indexhez, mely *az emberi szellem remekmüveire átkot szab*. A természetrajz oktatása, melyben gyermekeink részesülni fognak, akkor majd abban a tételben fog tetőzni, hogy Jónás a czethalban képes volt lélekzeni és élni. Orvosnövendékeinknek azt fogják tanácsolni, hogy betegeiket Lourdesbe küldjék, miután La Salette csodáit a fenyitő törvényszék fosztotta meg isteni eredetüktől. Az iskolákban azokat a jeles könyveket fogják használni, melyek fölött nagy miniszterünk, XIV. Vilain a következő szavakkal tört pálczát: «E könyvekkel egész nemzedék hülyét fognak nevelni.» Azt mondják, az állam nem nyujthat oktatást, mert nincs doktrinája. Ugyane joggal azt állithatnók, hogy nem emelhet nyilvános épületeket, mert nem mérnök. Hisz azok, a kik az államot képviselik, husból és vérből állnak: van vallásuk, erkölcsük és doktrinájuk, ennélfogva tehát az állam hivatva van oktatás nyujtására. Megválaszthatja tanitóit, a mint hogy megválaszthatja mérnökeit.

A szónok rátér ezután az ultramontánok által nemrég alapitott «*szabad iskolákra*», melyek teljesen értéktelenek, s a jobboldal felé fordulva igy folytatja beszédét:

Önök kérkednek, uraim, amaz áldozatokkal, melyeket a «szabad iskolák» érdekében hoztak. De ezeket az áldozatokat nem önök hozták, hanem az adófizetők. (Fölkiáltások jobbról: Ez nem áll!) Állitásom helyes s nem akarok adósuk maradni az indokolással. A klerusnak kiváltságos helyzete van nálunk; mi szolgáltatjuk jövedelmeit. A hatalmas klerussal szemben egyes polgár teljesen védtelen. Ennek a klerusnak olyan intézményei vannak, melyeket mint jogi személyek elismertünk; az államnak hat milliójába kerül évenkint s a községeknek és a tartományoknak bizonyára ötször ennyi pénzébe. Tegyék föl uraim, hogy az államban világi társaság volna, mely ugyanazokkal a kiváltságokkal birna, melyeket a klerus élvez: azt hiszik, hogy e társaság nem tenne hasonló szolgálatokat?

Thonissen: Hiszen van ilyen társaság.

Frère-Orban: A szabadkömiveseket tetszik gondolni ugy-e? Ha a nagymesternek ugyanolyan jogokat adnának, a minőkkel az érseket ruházták fel, ha a legényeket és kőmiveseket ugy fizetnék, mint a püspököket és papokat, akkor rég ütött volna a klerus hatalmának utolsó órája. Önök nem akarják, hogy az állam vezesse a népnevelést. Azt mondják az államról, hogy a sátán müve. A klerussal együtt belerekedtek a jajgatásba, hogy isten haragját rázuditsák a felekezet nélkül való iskolákra. «Azt az istentelen iskolát, azokat a hitetlen tanitókat semmisitsd meg méltó haragodban, ó egek ura!» Ez volt mindennapi imádságuk. Nos, isten hatalomra segitette önöket, tehát nyomjanak el minden iskolát, az állami középiskolákat ugy, mint a föiskolát! A miniszteri asztalról felénk hajitották e szavakat: «Elmegyünk a végletekig!» A következetesség okáért javasolni kellene ez iskolák megszüntetését. De nem merik ezt tenni, mert ugy vélekednek, hogy e rendszabály ideje még nem érkezett el.

A szónok az öt liczeum elnyomásáról beszél ezután, s e szavakkal végzi nagyfontosságu beszédét:

A forrongás, mely uralkodik, egyedül a klerus müve. 1815-től 1879-ig alkotott törvényeinknek mindig az iskola semlegessége volt az alapja. A klerus kezdettől fogva ellensége volt ez elvnek. «A felekezetnélküli iskola ördögmocsár.» Ez volt a jelszava. S most kormány alakul olyan férfiakból, kik mindenkor buzgó apostolai voltak az egyháznak s a községre bizzák az államnak azt a jogát, hogy felekezeti iskolákat alapitson. Ez az eljárás méltatlan s rendesen csak vásári komédiások követik; erkölcstelen eljárás, melyet minden tisztességes ember kárhoztat. Megbotránkozással fognak hátat forditani önöknek azok, kiket már a klerus rabszolgáinak tekintenek s osztályrészük a közmegvetés lesz. A kormány azt állitotta, hogy megszegtük az 1842-diki törvényt, melyet megalkuvás hozott létre; ez azonban nem áll. A klerus hamisitotta meg e törvényt, s pedig az 1846-ban megszabott pótszabályokkal. 1879-ben, a törvény megszavazása előtt, elviselhetetlen volt a helyzet. A klerusnak hét tanitóképző intézete volt, az államnak csak kettő. A klerus iskoláiban gyülöletet és megvetést hirdettek az állam ellen. S most mégis arra vetemednek, hogy a közoktatást ujra kiszolgáltatják a klerusnak. Az önök törvénye, mely elrendeli a hitoktatást, eltörli az erkölcstant, mert a vallás, amint azt a mi klerusunk tanitja, arczul csapja az erkölcsöt. Az az álarcz, melylyel igazi arczukat megszépitik, besegitéönöket e házba. Oultremont ur azt mondotta, hogy barátai hazafiságból szerepeltek a választók előtt «nemzeti függetlenek» gyanánt. Mit jelent ez a név? Első szava talán epigramm akar lenni, mely azoknak szól, a kiknek Római kivül nincs más hazájok? — Megigérték önök a választóknak azt is, hogy megtartják az 1879-iki törvényt.

De Borghrave: De csak módositásokkal.

Frère-Orban: A kormány javaslata teljes megsemmisitése a népiskolának, s ha önök, brüsszeli képviselő uraim, olyan szemérmetlenek, hogy nyugodt lélekkel fogadják el ezt a szörnyü törvényt, ugy nem tehetek mást, mint hogy hallgassak s az országra bizzam az itélétét. (Taps a baloldalon, mozgás jobbfelől.) Az ország helyeselte az 1879-diki törvényt s két izben szentesitette választások utján. Csak a klerus nem akart tudni e törvény felől s megrabolta családi békéjétől a szegény falusi polgárt. Csak a klerus átkozta el e törvényt. A klerus akarata az egyetlen ok, mely a többséget arra birja, hogy eltörülje e törvényt. De azt a törvényt, melyet a mostani kormány alkot, el fogják átkozni mindazok, a kik szivükön hordják hazánk dicsőségét és nagyságát. (A brüsszeli képviselők padja felé fordulva.) Önökön áll, hogy e két átok közül válaszszanak. (Zajos tetszés; a szónokot körülveszik és üdvözlik a baloldal képviselői.)

Frère-Orbán után *Woeste* igazságügyminiszter emelt szót; védelmezte a kormány javaslatát s magasztalta a klerus békés érzelmeit. A képviselőház ezután keddre halasztotta tanácskozását.

UJDONSÁGOK.

— aug. 26.

— ***Személyi hirek.*** *A királyné* tegnap Mailáth urhölgy kiséretében Ischlből Perneggbe rándult, Mária Valéria főherczegnő pedig tegnapelőtt a rettenbachi havason volt főudvarmesternője, Kornis grófnéval. — *Frigyes* főherczeg tegnap este Lajta-Bruckba érkezett. — *Károlyi Alajos* gróf párisi osztrák-magyar nagykövet tegnap Stajerországból Bécsbe érkezett. — *Hübner* báró délamerikai utjából San-Franciscoba érkezett és legközelebb visszaindul Európába. — *Hugó Viktor* családjával Ragatzba érkezett. — *Vilmos* császár a rajnai hadgyakorlatokat kocsiban fogja végig nézni, mert orvosai a lovaglástól eltiltották. — *Kozma Sándor* kir. főügyész közelebb Nagy-Becskereken tartott börtönvizsgálatot. — *Hegedüs Károly*, a technologiai iparmuzeum felügyelője az iparkiállitás megnyitására Kolozsvárra utazott.

— **A király látogatása Aradon.** Ő felsége e hó 28-án délután 5 óra 45 perczkor utazik el Bruckból a magyar államvasuton, 11 óra 28 perczkor megy Kőbányán át és Aradra reggel 5 órakor érkezik. A király Aradról szeptember 3-án esti 8 órakor utazik el, éjféltájban érkezik Czeglédre, a hol a vonat átmegy az osztrák-magyar államvaspálya vágányára és Angernbe reggel 7 óra után érkezik meg. Az aradi uton a király kiséretében lesznek: Mondel báró főhadsegéd, gr. Kinsky főkonyhamester, br. Popp, gr. Rosenberg, gr. Wolkenstein és b. Fliesser szolgálattevő szárnysegédek, dr. Lányi János törzsorvos, a kabinet-iroda két hivatalnoka, a katonai iroda egy tisztje, Benkö őrnagy, a lovas testőrség parancsnoka, a lovastestőrség egy tisztje, Berzeviczy őrnagy főistállómester, Löbenstein udvari titkár, Gieralla udvari utazó pénztárnok, Linger udvari ellenőr és a megfelelő udvari cselédség. A nevezetteken kivül gróf Bylandt-Rheidt közös hadügyminiszter, Pápay a kabinet iroda főnöke és Claudy udvari tanácsosok is ő felsége kiséretében lesznek. — Pénteken és szombaton lesz a *hadgyakorlatok* első sorozata. — Vasárnap pihenő nap lesz. Ekkor fogadtatnak a küldöttségek a városház termében. Vasárnap délután lesz az első udvari ebéd, melyre sokan lesznek hivatalosak. Hétfőn, kedden folytatják a hadgyakorlatokat. Hétfőn és kedden 45—45 teritékre udvari ebédek lesznek; szerdán a királynak Malaczkára való elutazása előtt dejeuner dinatoire rendeztetik, mire a felség utra kel. — *A király kiserete* százhusz személyből áll a felség szolgaszemélyzetén kivül. Ezt két belső komornyik, egy udvari ajtónálló, három udvari vadász és egy udvari háziszolga képezik. Az udvar gazdasági osztályának egy része már tegnap Aradra indult s ma megérkeznek, hogy rendbe hozzák a konyhákat s átvegyék a királyi gazdaságot. Vuko-Branko szállásmester már vasárnap délután megérkezett s e hó 30-ig fog ott időzni. A rendezkedések mostantól kezdve az ő felügyelete alatt folynak. — Gróf *Szapáry* Gyula pénzügyminiszter holnap este a miniszterelnök helyettesitésében, Szegeden át, a hol egy-két óráig időzni fog — Aradra utazik. *Hilbert* osztálytanácsos a minisztert lekiséri Aradra. — *Jekelfalussy* Lajos miniszteri tanácsos már ma lement Aradra. — *Román Miron* metropolita e hó 28-án több magas állásu egyházférfiuval, többek közt Popasu János karánsebesi püspökkel megérkezik Aradra, hogy részt vegyen a királyt fogadó ünnepélyességekben. — *Angyelics Germán*, a szerb nem-egyesült egyház patriarchája és karloviczi érsek e hó 28-dikán Aradra érkezik és Kresztics Döme ügyvédnél száll meg. Kiséretében lesz Brankovics György temesvári püspök. — Az *aradi ügyvédi kör* elhatározta, hogy szintén küldöttség leg tiszteleg király ő felsége előtt. A küldöttség vezetője Hasz Sándor kamarai elnök, tagjai Vizer Péter, Nachtnebel Ödön, Varjassy József Lukácsy Lajos. Kopcsányi József és Hauser Mór lesznek. — *Szapáry* Gyula gróf pénzügyminiszter számára, a megyeházán a főispáni lakosztályokban rendeznek be szállást. — Az *arad-körösvölgyi* és *arad-csanádi* vasutak igazgatótanácsa is bejelenté, hogy ő felsége itt időzése alkalmával hódoló küldöttséget küld. — A városi bérház diszitését befejezték. A főtér felőli oldalon, a párkány felett, a király és a királyné aranyozott melképe látható, zászlókkal körülvéve. Az ablakközök a nemzeti czimerrel és apró lobogókkal vannak diszitve. A középhomlokzatot aranysárga draperiák ékitik, vörös szegélyzettel s «Éljen a király!» és «Isten hozott!» feliratu aranyozott táblákkal. Számos magánépületet is diszitenek.

— **A királyi várpalota kiépitése.** *Ybl* Miklós szorgalmasan dolgozik a királyi várpalota kiépitésének tervein és költségvetésén. A terveket nemsokára be is fogja fejezni, a költségvetés megállapitása azonban még jó hosszu időt igényel, ugy hogy az összes munkálatok csak a tavaszra készülnek el. Ekkor Ybl be fogja azokat mutatni jóváhagyás végett ő felségének s talán már a jövő év őszén hozzákezdenek a kivitelhez.

— **Nagy tüz** volt tegnap este hét óra felé Pozsony mellett, a vajnori uton fekvő báró Walserskirchen-féle majorságban. Valószinüleg cséplés közben, vigyázatlanságból támadt a veszedelem, mely nagyon komoly volt, mert közvetlen a major szomszédságában van a *dinamitgyár*. Körülbelül 400 négyszögméter területen égett és elhamvadt temérdek betakart élet, gazdasági gépek s az egész majorság épületei. Frigyes főherczeg Pozsonyból kisietett az égés szinhelyére. A pozsonyi, réfalvi, vajnori és más környékbeli tüzoltók kitünően viselték magukat.

— ***Egy püspök meggyilkoltatása.*** *Szófiából* jelentik e hó 22-iki kelettel: Szörnyü gyilkosság történt Lazaropulo nevü Monasztir vilajetbeli város mellett. A kerületbeli pasa két zaptiét (török csendőrt) küldött az emlitett városba, hogy Hudje Theophile bolgár püspöknek kiséretül szolgáljanak. A zaptiék azonban meggyilkolták a püspököt és kirabolták.

— **A kormányozható hadi léghajó** feltalálásának történetét a párisi *Figaro* igen érdekesen adja elő; hogy egészen hiven-e, az más kérdés. — 1872-ben két fiatal tiszt feküdt az arrasi katonai kórházban. Az egyik, gyaloghadnagy, lábatörött volt; a másik, müszaki karbeli hadnagy, vigyázatlanságból ugy megsebesitette fejét a saját kardjával, hogy félig bénultan feküdt. «Vajjon hol járt az esze önnek, mikor elkövette ezt az ügyetlenséget?» kérdé a gyalogos tiszt. «A léghajó kormányzásán törtem a fejemet!» — «A léghajó kormányzása! És hisz ön benne?» — «Hiszek bizony.» — «Nos akkor mi könnyen megértjük egymást, mert nekem is ez a rögzött eszmém van; és a min én gondolkozom, az a hadi léghajó.» — «Én is épen azt kutatom.» — «Munkálkodjunk együtt!» — «Helyes!» — Ez órától fogva a két tiszt elválhatatlan volt és egyre dolgoztak a nagy eszme kivitelén. Mikor kész volt a terv, levelet irtak Richard Wallacenak, kérve, hogy szerezzen kisérleteikhez költséget. Persze választ sem kaptak. — Öt év mulva a hadi léghajózás kérdése uj stádiumba jutott. Laussedat ezredest megbizta a kormány, hogy léghajóállomást szervezzen, összekötve a postagalambok és optikai távirό osztályával. Laussedat ezredes jóhiszemü, mindenkiben bizó ember volt, ki az alatta állóknak szivesen engedett önálló és független müködési teret. Közbenjárására a két kórházi bajtárs: Renard és de la Haye kapitányok nyerték el a léghajóállomás vezetését, egy lépéssel közelebb jutva álmuk megvalósulásához. Mindazáltal a hadi léghajózás ügye csak papiroson élt; az állomáson alig folyt valami munka, csak ballon captifokat készitettek a sereg számára. Mikor a két tiszt a hadügyminiszterium elé terjeszté a kormányozható léghajó tervét, ott azt igen mulatságosnak találták s az iratok belekerültek az iratcsomagok porlepett tengerébe. A törekvő jóbarátok látták, hogy más ajtón kell kopogtatniok. Renard kapitány kihallgatásra jelentkezett Berthaut hadügyminiszternél; nem ért semmit, sőt fogsággal fenyegették, ha a saját szakálára mer dolgozni. De la Hayenek támadt akkor az a jó eszméje, hogy megnyeri ügyöknek a — miniszter feleségét. Berthautné asszony szellemes hölgy volt, csakhamar átlátta a dolgot és rávette férjét, hogy a két tiszt memorandumát olvassa el gondosan. Mikor a hadügyminiszter az emlékirat végére ért, fölkiáltott: «Valóban, ez nem lehetetlen!» Magához hivatta Laussedat ezredest, megbeszélte vele a kérdést és a társalgás vége az lett, hogy a két tisztnek rendelkezésére bocsátották a chalaisi parkot. Három hónap mulva készülőben volt a nagyszerü léghajógyár, de ekkor az a nagy baj történt, hogy Berthaut tábornok letette miniszteri tárczáját, utóda pedig nem törődött a dologgal. Pénz hiányában abba kellett hagyni az alig megkezdett munkálatokat s a léghajó-állomás ügye haldoklott. Igy volt ez 1878 elején, mikor de la Haye kapitány Lyonból jövet, hol a léggömbökhöz való selyem szövetek készitését tanulmányozta, a vasuton találkozott Henry Laurent-nal, a Louvre selyemgyárainak igazgatójával, ki azt ajánlotta neki, hogy forduljon ügyével Gambettához, a ki 1870-ben maga is léghajóval szállt ki Párisból s e találmány iránt nagy tisztelettel viseltetik. Ugy is lett. A két tiszt meglátogatta Gambettát, a ki meghallgatta elméletöket a léghajó kormányzása s a csavarok felől, aztán egyszerüen azt mondta: «Ez teljesen észszerü dolog. Számithatnak rám. Mennyi pénzre van szükségök?» — «Kétszázezer frankra, kezdeni.» — «Nos meg fogják kapni.» Meg is kapták, de nehezen, mert a vaskalaposok még Gambettával is szembe mertek szállani; végre a volt diktátor azzal fenyegetődzött, hogy interpellálja a hadügyminisztert, akkor aztán rögtön folyóvá tették a kétszázezer frankot. Hanem a miniszteriumban nagy volt a harag, hogy az adminisztrativ mindenhatóság fölött két egyszerü katonatiszt ilyen diadalt ülhetett. Szegény de la Hayet át is helyezték egy távol vidéken állomásozó ezredbe. E csapás ugy érinté a boldogtalan fiatalembert, hogy agyvelő gyuladásba esett és hetekig élet-halál közt lebegett. Mikor aztán kikelt az ágyból első utja volt Chalaisba menni a léghajó-telepre. Helyét betöltve találta Krebs hadnagygyal, a kit ép ő szerzett be az intézetbe! Szegény de la Haye lábbadozása napjait mégis a chalaisi parkban tölté, az ő kedves léggömbjei és gépei között, mig egy szép nap két csendőr nem állitott be oda és nem kisérte be ezredéhez. A sok viszontagság után most végre megszilárdult a léghajógyár és a legnagyobb siker el van érve; de la Hayenak csak a hányattatásokban lehetett része s a dicsőségben nem.

— **Peukert Józsefről**, a bécsi szocziálisták egykori vezéréről azt jelentik, hogy Londonból Amerikába költözött. Ezelőtt Svájczban tartozkódott, de ugylátszik kényelmetlenné tette ott menedékét a községtanács erélyes föllépése.

— ***A lembergi postalopás.*** A magunk kalamitásai teljesen elfeledtették már a 15,000 forintos lembergi postalopást, melynek elkövetői ép oly ügyes tolvajoknak látszanak, a minők a mieink. Tudvalevő, hogy egy bécsi bankház két ajánlott levelet küldött egy lembergi czégnek. Mindenikben 15,000 forint volt, de azért a föladó egyszerü ajánlott levelek gyanánt adta föl az értékes küldeményeket. A bécsi bankházaknak régi szokása, hogy a pénzes leveleket igy adják föl s értéküket valamely intézetnél biztositják. A Lembergbe küldött levelek egyike eddig még ki nem deritett módon eltünt, de néhány nap multán 10 darab ezres bankjegyet találtak egy levélgyüjtő szekrényben. Kétségtelennek látszott, hogy ez összeget a tolvaj csempészte oda. A föladó bankháznak most már semmi oka rá, hogy bármiképen is beleavatkozzék a dologba, mert kárát megtéritette a biztositó-intézet. A talált 10,000 forintot a lembergi rendőrség őrzi, mely már nem is reméli, hogy nyomára akadhat a tolvajnak. — A lembergi postalopáson kivül egy 2000 forintos levél eltünése is foglalkoztatja az osztrák hatóságokat. A mult pénteken ugyanis arra a szomoru fölfedezésre jutott a neumarkti (déltiroli) postamester, hogy a mozgópostán érkezett pénzes zacskó föl van vágva s belőle egy 2000 forintos levél hiányzik. A nyomozást azonnal meginditották, de minden eredmény nélkül.

— **A Wittelsbachok jubileuma.** Lajos bajor király aug. 25-ére, mint a Wittelsbach-ház fönnállásának hivatalos számitás szerint 700-dik évfordulójára, a következő kiáltványt adta ki: «Népemhez! Szivem kivánsága, hogy ama napon, melyet házam tiszteletére ünnepélyesen ülnek meg, kifejezést adják az őszinte hálának, melyet hét évszázadra visszatekintve érzek. E hálával a rendületlen hüségért és ragaszkodásért tartozom, melyet népem a Wittelsbachok trónja iránt tanusitott. Ama tulajdonságok között, melyek népem minden törzsének dicsőségére válnak, első helyen áll tisztán és fényesen a hüség és a ragaszkodás. A hüség alapja trónomnak, a ragaszkodás koronám legszebb drágaköve. A legbensőbb hálával egybekapcsolom ama biztositást, hogy saját boldogságomnak czélja hü népem boldogsága. Hasonlóan istenben boldogult őseimhez, kiknek emlékét e napokban a kegyelet oly megható bizonyitékaival ünneplik, én is át vagyok hatva ama bizalommal teljes tudattól, hogy népem minden időben szilárdul ragaszkodik fejedelméhez. E lelkemelő érzettel kezdem meg házam kormányzatának nyolczadik századát. Élvezzen népem örök időn át zavartalan jólétet: ezt adja az isten! — Elmau, 1884. aug. 22. Lajos.»

— **A Novara-expediczió emlékünnepe.** Ma mult 25 éve, hogy a *Novara* hajó visszatért a világ körül tett utjából s ez emlékezetes napot megünnepelték ma Bécsben és Polában is, hol most a *Novará-t* iskolahajónak használják. Bécsben istentisztelet volt a kapuczinusok templomában s megkoszoruzták *Miksa* császár koporsóját. A misét monsignore Marochini tengerész-káplán mondotta, ki 1857—59-ben kisérője volt a Novarának. Ott voltak a templomban: Sterneck báró tengerészeti főparancsnok, Eberau lovag ellentengernagy, Basso báró tengerész-hadnagy (a Jan-Mayen-expediczió tagja), Setrangaocky tengerész-hadnagy, Schäffer ellentengernagy (Chapultepec volt prefétje), Buchta sorhajó-kapitány és Minutillo báró korvett-kapitány. Az altiszteket és matrózokat képviselte. Az érdeklődés természetesen a Novara-expediczió tagjai felé fordult s kik szintén megjelentek az emlék-ünnepre; köztük volt Mr. Marochini, Semsey fregatt-kapitány, Kalmár fregatt-kapitány, Jellinek müкertész és egy Sambo nevü volt matróz. — A Miksa császár koporsójára tett babérkoszorun e szavak állottak: «In dankbarer Erinnerung die Kriegsmarine dem Urheber der Novara-Expedition.» — *Stefánia* trónörökösné a mai emlékünnep alkalmából a következő táviratot küldte Polába: «Novara-expedition. Etsi fractus illabatur orbis impavidae naves Austriacae.» (Ha elpusztul is a világ, Ausztria tengeri hatalma nem ingadozik.)

— **Ellenőrzési szemlék és ujonczok.** *A honvédparancsnokság* értesiti a főváros tanácsát, hogy az idei *főellenőrzési szemléket* az üllői uti laktanyában október 29-től bezárólag november 8-áig fogja megtartani, mig az utóellenőrzési szemlékre nov. 16-tól nov. 22-ig tartó időszakot jelölte ki. Az utóellenőrzési szemléket a kőbányai uti ugynevezett régi fegyvergyárépületi laktanyában tartják meg. A fővárosi tanács az értesitést tudomásul vette s legközelebb hirdetményt bocsát ki, melyben ugy a közös hadseregbeli, mint a honvédek fő- és utóellenőrzési szemléjének sorrendjét köztudomásra fogja hozni. — Az idén besorozott *közös hadseregbeli ujonczok* országszerte október elsején vonulnak be csapataikhoz. — A fővárosban állomásozó 63. honvédzászlóalj az idei ujonczokat október 6 dikára hivta be nyolcz heti kiképeztetés végett. Ugy a közös hadseregbeli mint a 63-dik honvédzászlóaljbeli ujonczok behivó jegyei már nagyrészt beérkeztek a fővárosi tanácshoz, s azok kézbesitését a katonai ügyosztály már megkezdette.

— **A szivtelen gyermek.** A tiszavidéki vasut tegnapelőtti éji vonatát Nagyvárad és P.-Ladány közt furcsa dolog miatt állitották meg. Egy ősz családapa s neje kétségbeesetten kiáltozott, hogy öt éves rakonczátlan kis csemetéjük, addig, mig ők aludtak, hihetőleg kiesett vagy kiugrott a kocsiból. A vonatvezető és a szolgák valamennyien becsődültek a koupéba s csakugyan konstatálták, hogy a fiu nincs sehol, igy ki kellett ugrania. A rakonczátlan poronty azonban egyszerre hangos hahotába tört ki a kétségbeesettek feje fölött, mire kiderült az egész dolog. A pajkos gyerek felhasználva azt az alkalmat, midőn az öregek elszunnyadtak, felmászott a málháknak készitett hálóba s onnét gyönyörködött azon a jeleneten, mikor szülei őt könnyes szemekkel kiáltozták. A buvósdira különben nagyon alkalmas volt az éj, mert a kocsi sötétét a halványan pislogó vasuti lámpa csak gyéren oszlatta szét.

— **A Balatonon** a gőzhajóforgalom, mint nekünk Siófokról irják, *egy időre megszünt* B.-Füred és Siófok közt, mert a *Kisfaludy* gőzös gépezetén komoly baj történt. A postaforgalmat tegnap Nádasdy gróf *Erna* nevü vitorlás hajója közvetitette a tulajdonos szivességéből.

— **A bajai sikkasztó fináncz ok** esete felől a B—p ezeket irja: «A bajai pénzügyőri biztosság területén elkövetett nagymérvü sikkasztás ügyében a kiküldött bizottság nagyobbára konstatálta már az elsikkasztott összeg nagyságát, de a pénzügyi kormányzat az ügyet azzal szándékozik befejezni, hogy a vétkes pénzügyőröket elcsapja, a dolgot pedig agyonhallgatja.»

— **Eladó nagybirtok** czimü tegnapi közlésünkre illetékes kezekből a következő helyreigazitást veszszük: A nagy-enyedi «Közérdek»-ből átvett hir, mintha gróf Bethlen Márk urnak radnóti dominiumát Schossberger bankár, küküllővári birtokát pedig a balázsfalvi görög-k. érsekség, még pedig egy oláh nyelvü gazdasági tanintézet felállitása czéljából megvásárolni szándékoznék, merőben alaptalan. Annyi igaz, hogy gróf Bethlen Márk emlitett két uradalma eladó, de a fent megnevezett állitólagos venni szándékozókkal még csak alkudozások sincsenek folyamatban és nem is voltak.

— **Magyar szerecsen-király.** Abból az alkalomból, hogy Németország Afrikában gyarmatosságot akar alapitani, fölemlitik, hogy Magyar Lászlónak, a hires Afrika-utazónak fia most is királya Bihe országnak, mely Loanda portugall kikötő várostól keletre fekszik. Ismeretes, hogy a szabadkai születésü tengerész Magyar László Bihében nőül vette a király egyetlen leányát. A király halála után honfitársunk neje lett a királyné. Magyar László, ki tagja volt tudományos akademiánknak is, 1864-ben halt meg s most fia Magyar Fernando a bihei király; Loandában él mint rabszolgakereskedő; országát, mely 1300 négyszögmértföldnyi területen 50,000 lakost számlál és hajózható folyó által áll összeköttetésben a tengerrel, helytartóval kormányoztatja. Magyar Fernando már régebben nyilvánitotta ama szándékát, hogy átengedi országát, ha neki és családjának megfelelő nyugdijat biztositanak.

— **Negyven napig eleség nélkül.** Csehországban Klesacek Marianna bernsdorfi idöses asszony julius 5-én több óra távolságba lakó nővéréhez akart menni, de utközben eltévedt a rengeteg erdőn, összerogyott és nem birt többé fölkelni. Teljes negyven napig nyomorgott a sürüségben, falevelek harmatával oltva szomját; eleinte birt még segitségért kiáltani, de később teljesen elveszté hangját s már csak nyöszörögni tudott. Az utolsó napokban mozdulatlanul feküdt a földön s bár közelben hallotta a kocsik robaját, nem tudott magáról jelet adni. Különös halluczinácziói is voltak: édes éneket hallott, majd mintha nevét emlegette volna idegen hang. Végre e hó 16-án föltalálta a végkép elkényszeredett, már alig élő nőt Selysko erdész és megmentette szörnyü helyzetéből.

Rövid hirek. *A m. t. akadémia* könyvtárát csak szeptember 5-én nyitják meg az olvasóközönségnek. — *A belügyminiszter* megengedte, hogy Krassó-Szörénymegye bégai szolgabirói járásában levő, az árviz által elpusztitott torontálmegyei Albrechtsdorf volt községből kivándorlottakból 1881. évben telepitett Szapáryfalva nevü telepitvény, ugyane néven nagy községi szervezettel önálló községgé alakulhasson. — *Csikszeredán* véres kardpárbaj folyt le Molnár Lajos kir. adófelügyelő és Bónis Sámuel kolozsvári joghallgató közt. A párbaj oka a tusnádi fürdőben történt összekoczczanás. Molnár karján és mellén két sulyos sebet kapott. — *Budapest* főváros VII. kerületében, a diófa-utczában 6. sz. alatt uj m. kir. államtávirda-állomás nyittatott meg korlátolt napi szolgálattal, mely augusztus hó 6-tól kezdve «Budapest diófa-utcza» név alatt müködik, de a táviratok kézbesitésével nem foglalkozik. — *A budai* lövöldében Bartsch Ferencz százados huszonöt éves jubileuma alkalmával tartott lakomán jelenvoltak közzé Pauler Tivadar miniszter és dr. Országh Sándor orsz. képv. nevei tévedésből kerültek. — *Aussigban* Grossmann németbródi szabólegény bosszuból rálőtt Walter ternitzi szabómesterre és sulyos sebet ejtett rajta. — *Gräfenberg* fürdőn tegnap egy Bobat Laser nevü galicziai kereskedő elvágta a torkát. — *Bécsben* a Milhofer u. Komp. bankház Enteres nevü disponensét 7500 forint elsikkasztása miatt elfogták és átadták a fenyitő törvényszéknek.

= **Pénzes levelek viszontagságai.** Ugy látszik, állandó rovatot kell nyitni a pénzes levelekkel történő kalamitásoknak, a minek egyformán oka a közönség könnyelmüsége és a posta menthetetlen vigyázatlansága, hogy ennyire kizsákmányoltatja magát. — *Bischitz* Lajos helyi kereskedő, mint a Budapester Tagblatt irja,

május hó k zepén Handler Mór rumai lakos czimére ajánlott levelet adott fel a főpostahivatalnál. — A levél nem jutott el rendeltetése helyére. A postán ugy tekintették a dolgot, mint az egyszerü ajánlott levél eltünését, a melyért megfizeti a husz forintos kártéritést az, a kinek kezén elveszett. A kártéritésre vonatkozó tárgyalások hosszu ideig huzódtak, de nem tudták megállapitani, hogy a budapesti vagy a zágrábi postaigazgatóság köteles-e megfizetni a kártéritést. E közben Bischitz Lajos érvényesiteni akarta a Foncier biztositótársulatnál jogait, hol az ajánlott levél állitólagos tartalmát (2000 forintot) biztositotta. A biztositótársulat az összeg kifizetését felfüggesztette, mert a feladó nem tudja mindeddig hitelesen igazolni, hogy a levél a postán veszett-e el. A *másik* kétezer forintos levél miatt Bécs s Budapest között folyik a tárgyalás. Ezt *Horváth* István magánzó adta fel, még márcziusban. Budapestre a kétezres bankjegy helyett két darab százas érkezett. A levél sulya, mikor feladták, 20 gramm volt, holott ha csakugyan két darab ezres lett volna benne 21½ gramm sulyunak kellett volna lenni. A vizsgálat ebben az ügyben is folyik, s annak jelen stádiuma arra enged következtetni, hogy Bécsben feledték el a levélbe a két darab ezredest beletenni. Emlitést érdemel a következő eset is. Egy Troppauban feladott ajánlott levél pecsétje nem régiben a mozgópostán felpattant. A mozgó postatiszt megrémülve vette észre, hogy a levélben csupa ötvenesekben kétezerhatszáz forint van. Lepecsételte a levelet és elküldte oda, a hova szólott. A czimzett elismerte, hogy a levélben csakugyan annyi pénznek kellett lenni. E példákból látható, hogy a közönség mily könnyelmüen jár el a nagy összegek küldésénél, csak azért, hogy pár krajczárt megtakaritson a postadijon.

= **Ki a vesztes?** A király-utczai 11. számu ház udvarán egy zsebkendőt talált ma reggel a házmester szolgálója, s a mint forgatta, nagy bankjegyek hullottak ki belőle, melyeknek összege mintegy 1200 forint lehetett. Az együgyü tót asszony szent képeknek nézte a százasokat, ötveneseket s átadta a zsebkendőt mindenestül Botta János házmesternek, ki sorra járta a lakókat, hogy megtudja, ki a vesztes. Nemsokára akadt is gazdája a pénznek *Kaufmann* Leib galicziai kereskedő személyében, ki a vásárra jött a fővárosba s a ház egyik lakosánál szállott meg. A házmester kiszolgáltatta neki hiány nélkül a talált összeget, melyből jutalom gyanánt 1 osztrák értékü forintot kapott. A becsületes házmester később gyanakodni kezdett, mert azt vette észre, hogy Kaufmann Leib, vásárt, üzletet, mindent itt hagyva, hirtelen hazautazott a pénzzel. Gyanuját közölte a terézvárosi kapitánysággal, mely most kideriteni igyekszik, hogy csakugyan Kaufmann volt-e a vesztes.

= **A harminczezer forintos postalopás.** A mai bécsi lapok az odavaló rendőrségnek egy kommünikéjét közlik, mely gyöngiteni igyekszik Földi Károlynak tudósunk előtt tett ama nyilatkozatát, hogy a bécsi fogházban rosszul bántak vele. A hivatalos védekezés szerint teljesen valótlan a szabaddá lett postaszolgának ez az állitása, mert Bécsben még a legveszedelmesebb gonosztevő is humánus bánásmódban részesül. A letartóztatás s a legnagyobb csöndben történt s nem tizenkét, hanem csak három rendőr jelent meg a pályaházban s akkor fogták el Földit, mikor már elvégezte munkáját. — Megemlitjük itt, hogy a fővárosi rendőrség letartóztatá szombaton éjjel *Berényi* Imre volt postakocsist és nejét, de mivel ártatlanságuk kiderült, még aznap délután szabadon bocsátotta őket. Berényi volt az a kocsis, ki a 30,000 forintos ládát a déli vasut pályaházából a budavári postahivatalba szállitotta. E hónap 18-dikán odahagyta szolgálatát, hogy jobb kereset után lásson s ezzel magára vonta a rendőrség gyanuját. Szegényes lakását egészen fölforgatták szombat éjjel a főkapitányság küldöttei, de gyanus dolgot nem találtak benne.

= **A lámpagyujtogatók strikeját** ugy látszik még csirájában elfojtották. A munkások tegnap este és ma reggel rendesen végezték munkájukat s délelőtt is tisztitották a lámpákat. Egyrészt a főkapitány föllépése, másrészt pedig Kleiner igazgató kijelentése, hogy készséggel fogja teljesiteni a munkások méltányos kérését, kijózanitá a renitenseket s munkájuk rendes teljesitésére birta őket. Remélhető tehát, hogy a dolog békés megoldást ér. Ma este szintén rendesen végezték munkájukat a lámpagyujtogatók.

= **A kórházból.** *Schiha* Venczel, 43 éves vasesztergályost bevitték tegnap délután a Rókus-kórházba. A felvétel alkalmával oly gyanusan viselte magát, hogy a fölvevő orvos szükségesnek tartotta a beteg elmebeli állapotának megvizsgálását, minélfogva utasitotta Schihánét, hogy vezesse el férjét a rendőrorvoshoz. Estefelé visszatért betegével a nő s magával hozta a rendőrorvos bizonyitványát, mely szerint a beteg «a belosztályra felveendő.» A beteget — minthogy a rendőrorvos rajta elmezavart nem konstatált — a másodemeleti 28. számu belgyógyászati szobában helyezték el. Ott az éjszakát aránylag nyugodtan töltötte, reggel felé azonban nyugtalan lett s folyton azt tudakolta, hogy akarata ellenére ki szállitotta be őt a kórházba. Reggel hét óra tájban kijelentette, hogy tovább nem marad, hanem kimegy a kórházból, mire az egyik beteg azt jegyezte meg, hogy nem megy az olyan könnyen. «Micsoda? — kiáltott fel Schiha — majd megmutatom én hogy megy!» Ezzel odaugrott a félig nyitott ablakhoz, fölrántotta s egy ugrással a második emeletről levetette magát a Flór-utcza kövezetére. A kórházi felügyelő a házi szolgákkal azonnal kisietett s a földön eszméletlenül fekvő beteget, ki homlokán és térdén szenvedett sulyos zuzódásokat, viszszavitték a kórházba s egyelőre a sebészeti osztályba külön felügyelet alatt helyezték el.

= **Az eltünt bánya-pénztáros.** *Weszkampf* Alfonz, a liebenburgi kőszénbánya pénztárosa — mint a napokban megirtuk — eltünt s magával vitte a pénztár kulcsait is. Mint a liebenburgi rendőrség a főkapitányságot értesiti, a pénztár felnyitása után kiderült, hogy 8000 frtot lopott el, s azzal szökött meg. A tolvaj pénztárost világszerte körözik.

= **Eltüntek a vidékről.** *Kovács* Ferencz békési lakosnak hasonló nevü 10 éves fia e hó 8-án Kertész Sándor békési tanyájáról eltávozott s azota nem tért vissza. — *Bauwarter* Mátyás rajkai lakos neje, szül. Amri Mária asszony 16-án reggel eltávozott s azota nem látták. Azt hiszik, hogy a Dunába ölte magát.

= **Öngyilkosság.** *Lukács* István pénzügyőr tegnap este 10 órakor a Révay-utczai 10. szám alatt levő laktanyában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Tettének inditó oka szerelmi csalódás. Holttestét bonczolás végett a Rókus-kórház halottas házába szállitották.

= **A szalmazsák titka.** *Riedl* József segédházmester felesége e hó 16-án egy szalmazsákot adott át a szemetes kocsisnak kiürités végett. A kocsis pontosan teljesitette a megbizást, s pár hatos borravalóját köszönettel felvette. Mikor a férj pár nap mulva meghallotta, hogy neje a szalmazsákot kiürittette s uj szalmával töltötte meg, rémülettel futott az ágyhoz és izgatottan, majdnem félőrülten kutatni kezdett a szalmazsákban, végre eszméletlenül összerogyott. Midőn neje és a szomszédnők fellocsolták, csak nagynehezen akadozva tudta előadni, hogy a szalmazsákban volt egy 300 frtról és egy 110 frtról szóló takarékpénztári könyvecskéje, valamint egy tárczában 20 frt készpénze, a miről nejének nem volt tudomása. Futottak a rendőrséghez s jelentést tettek az esetről; a főkapitánysághoz megidézték a szemetes kocsist, ki azonban azt állitja, hogy ő sem takarékpénztári könyvecskékről, sem a pénzről nem tud semmit, mert alig volt annyi ideje, hogy a szalmazsákot kiforditsa, nemhogy még a szalma közt turkáljon. Felkutatták a szemétdombot, ahol volt elég szalma, de a könyvecskéket és a pénzt hiába keresték.

= **Veszedelmes csavargó.** Tegnap késő este a Józsefvárosban egy fiatal ember csavargott az utczákon és a járókelőktől alamizsnát koldulgatott. A többi közt Litschauer polgári biztost is megállitotta, a ki őt utóbb figyelemmel kisérte s látta, hogy a csavargó mintegy 30 embert tartóztatott fel s nem eresztett el egyet sem, a mig pénzt nem adott neki. A kis-stáczio-utczában végre a polgári biztos előlépett s le akarta tartóztatni a fiatal embert, a ki azonban ellentállt, sőt tettleg is bántalmazta a biztost, ugy, hogy ez csak egy előhivott rendőr segitségével tudta letartóztatni és bekisérni. A rendőrségnél kitünt, hogy a letartóztatott *Bodrák* János székesfehérvári születésü 25 éves tolvaj; rendkivül veszedelmes ember, ki a sötétebb utczákon koldulás ürügye alatt szokott csavarogni, s ha egyedül látja magát valakivel, a rablástól nem tartózkodik. Már több izben volt büntetve s nem rég kitiltották a fővárosból.

Kossuth Lajos nevenapja.

Rákos-Palota függetlenségi érzelmü polgárai is leróttak tegnap este a kegyelet adóját, melylyel Kossuth Lajosnak tartoznak. A függetlenségi kör helyisége egészen megtelt ünneplőkkel. A lakoma alatt *Tóth* István, a község derék birája nyitotta meg a hazafias felköszöntők hosszu sorát, éltetve a nagy számüzöttet. Sikerült pohárköszöntőt mondott utána *Kolbenhájer* Soma evang. lelkész, valamint *Laszip* János evang. tanitó. *Csikós* István egyszerü földmives létére hatásos szavakkal buzditotta összetartásra a jelenvoltakat. A lakoma végeztével a következő táviratot menesztették Turinba: «Kossuth Lajos kormányzó urnak, Turin. A r.-palotai függetlenségi kör becses nevenapja alkalmából üdvözletét küldi, kivánva, mikép az isten meghallgatva kérésünket, még számos éveken át a haza javára és mindnyájunk örömére éltesse.»

Czeglédről irja levelezőnk: Kossuth Lajos nevenapját a «Népkör» a szokott ünnepélyességgel ülte meg. A banketten, melyen a városi értelmiség nagy számmal vett részt, számos lelkes felköszöntőt mondtak Kossuth Lajosra. *Nyujtó* Pál körelnök inditványára üdvözlő táviratot küldtek Turinba.

Balaton-Füred — mint nekünk jelentik — nagy lelkesedéssel ünnepelte meg Kossuth Lajos nevenapját. Ennek előestéjén, aug. 24-ikén a függetlenségi elv hivei, a fürdővendégek és a jelenleg Füreden müködő szintársulat tagjai a Károlyi-féle vendéglőben gyültek össze, hol éjfél utánig maradtak együtt. Felköszöntőkben nem volt hiány és a társaság lelkesülten énekelte Kossuth Lajos nótáját. A szónokok kegyelettel emlékeztek meg a turini remetéről, ki 1848 előtt több izben meglátogatta a fürdőt, melynek jövendő sorsát mindig szivén hordta. Végül a jelenvoltak megbizták Halász Géza és Mikey Lajos urakat, hogy a nagy hazafi iránti hő érzelmeiknek táviratilag is kifejezést adjanak.

Szigetvárott, mint bennünket tudósitanak, Lajos napját megelőzőleg augusztus 24-ikén igen szépen sikerült népünnepélyt rendeztek. A nagy vásártéren 48 hosszu asztal volt fölállitva, ugyanannyi zászlóval és szines lampionok százaival. Az ünnepélyen roppant néptömeg vett részt. A környékből *ötven község* jelent meg, élükön elöljáróikkal, kik magukkal hozták ereklyeként őrzött 1848-as zászlóikat. A kalapokra «Éljen Kossuth Lajos» föliratu nemzeti szinü jelvények voltak föltüzve. Délután 4 órakor 48 mozsárlövés hirdette az ünnepély kezdetét, mire a különböző pontokon elhelyezett négy zenekar rázenditette a Kossuth-indulót. *Fornszek* Sándor a szigetvári kerület országgyülési képviselője rövid beszédben éltette a nagy hazafit és dicsőitette az általa képviselt eszméket, mire a népség dörgő éljenzéssel válaszolt. A jókedvü fiatalság csakhamar tánczra perdült. Este nyolcz órakor mozsarak durrogása jelezte a kivilágitás megkezdését. A Kossuth- és Rákóczy indulók harsogása mellett megindult a beláthatatlan tömegü fáklyásmenet is, mely Kossuthot éltetve vonult végig a nagyobb utczákon. Az ünnepély a Molvay-vendéglőben tartott szükebb körü társasvacsorával nyert befejezést, hol számosan mondtak lelkes pohárköszöntőket.

Debreczen polgárai Kossuth Lajos névestélye alkalmából barátságos összejövetelt rendeztek Thalviser Alajos vendéglőjében, mely igen csinosan volt diszitve. Az egybegyült társaság számos tagja felköszöntőt mondott Kossuth Lajosra, végül pedig táviratot küldtek a nagy számüzötthöz, mely igy hangzik: «Kossuth Lajosnak, Turin. Debreczen város polgársága Magyarország nagyemlékü kormányzójának névestélyén szivből ünnepelvén, forró üdvözletét küldi önnek, az egek urától áldást, hosszu életet kérve. Az ünneplő polgárság.»

Nagyvárad polgársága fényesen megünnepelte Lajos napját. A Bucsanyi-vendéglő nagyterme szüknek bizonyult a résztvenni ohajtók számára. Képviselve volt ugy az értelmiség, mint a polgári osztály egyiránt nagy számmal és tekintélyes alakjaik által. Sokan nejeikkel és leányaikkal együtt jelentek meg. A résztvevők pártszinezet nélküli tömegéből és az ott uralkodott hangulatból mindenki meggyőződhetett, hogy itt nem pártgyülekezetről volt szó, hanem a tiszta hazafiság ülte meg örömünnepét. Az első nagyhatásu felköszöntőt *Kunyhósy* János mondotta, szép visszapillantást vetvén ama küzdelmes napokra, mikor a jobbágy emberré és a nép nemzetté alakult — s e küzdelmek nagy bajnokára, Kossuth Lajosnak hosszu életére emelt poharat. Utána *Keledi* József a hazára s annak jobb jövőjére mondott beszédet. Majd *Lukáts* Gyula ecsetelte élénk szinekkel azt a sok küzdelmet és szenvedést, miket a magyar nép szabadságának védelmében átszenvedett. — *Komlósy* Pál Nagy Lajosra és gr. Batthyány Lajosra emlékezve mondott diszes alkalmi beszédet. Ezután *Déry* János köztetszés között a következő sürgöny elküldését inditványozá: «Kossuth Lajos, via dei mille 22. Turin. «Nagyvárad város hazafias polgársága Lajos napját ünnepelve, leghőbb óhajtását fejezi ki akkor, midőn lelkesedve kiáltja: soká éljen Kossuth Lajos s minél előbb térjen vissza a független szabad Magyarországba.» Beszéltek még *Vass* Károly, *Papp* István és *Elidesz* Venczel. A minden tekintetben sikerült derék ünnepély a legszebb lefolyással és kitünő hangulattal éjfélig tartott.

Makón Kossuth Lajos névünnepe alkalmából vasárnap este a 48-as függetlenségi-párt lakomát rendezett Lakatos József vendégszerető házánál. A lakomán a párttagok közül körülbelül 80-an vettek részt. A nagy szoba csinosan föl volt diszitve. A falakra aranyos betükkel volt fölirva: «Éljen Kossuth Lajos!» A föliratokat virágfüzérekkel és koszorukkal fonták körül. Az első áldomást K. *Kiss* Péter mondta Kossuth Lajosra. Utána *Justh* Gyula Makó város országgyülési képviselője mondott emelkedett hangulatu pohárköszöntőt hazánk nagy fiára. Inditványára a párt táviratilag üdvözölte Kossuthot. *Becker* János, a nagylaki kerület országgyülési képviselő felköszöntője szintén nagy hatást tett.

Az aradi függetlenségi párt vasárnap este ülte meg a «Három nyolczas» vendéglőben Lajos estéjét. Az udvar egészen megtelt érdeklődőkkel, ugy annyira, hogy a később érkezők alig kaptak helyet. *Murádi* János, *Müller* Károly, *Antal* Antal melegen emlékeztek meg a nagy számüzöttről. Kossuth Lajoshoz még az estély folyamán üdvözlő sürgönyt is küldtek.

Szegeden *a felsővárosi népkör*, mint minden évben, ez alkalommal is hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg Lajos napját. A kör helyiségének bejáratánál nemzeti szinü zászló lengett, Kossuth Lajosnak a nagy teremben függő arczképét pedig élő virágokból font koszoruval övezték körül. A társas vacsorán, mely nyolcz órára volt kitüzve, igen számosan vettek részt. Gilagó zenekara rágyujtott a Kossuth-indulóra, mit a nagy közönség zajos éljenzéssel fogadott. Az első felköszöntőt *Csikós* Ignácz, a népkör elnöke mondotta az ünnepelt hazafira. *Enyedi* Lukács, a tápéi ker. országgyülési képviselője Herman Ottóra üritette poharát. Szót emeltek még *Frater*, *Farkas* Géza, *Benke* István, a kör jegyzője és *Malik* egyesületi pénztárnok. Elhatározták egyuttal, hogy a kör Kossuth Lajoshoz nevenapja alkalmából üdvözlő levelet intéz. Vacsora után megeredt a tánc és folyt virradatig. — *A rókusi népkörben* szintén hazafias kegyelettel ünnepelték meg a nagy számüzött nevenapját. A kör nagyterme, mely szépen föl volt diszitve, nyolcz óra felé már zsufolásig megtelt közönséggel. A helyiség bejárata fölött egy, a magyar czimert ábrázoló transparens volt látható. A vacsorán körülbelül 130—140 polgár vett részt. Az első fogások után *Gera* István, a népkör elnöke poharat emelt az igaz hazaszeretet páratlan mintaképére, Kossuth Lajosra. Felköszöntőjét a közönség lelkesült éljenzéssel fogadta. A zenekar ezután rázenditette a «Kossuth Lajos azt izente» nótát, melyet a jelenlevők énekükkel kisértek. Vacsora végeztével az ifjuság tánczra perdült. A rókusi polgárok közt később *Enyedy* Lukács képviselő vezetése alatt megjelent a felsővárosi népkör egy küldöttsége is. — *Alsóváros* polgársága is kegyeletesen megünnepelte azt a napot, mely a nagy számüzött nevét viseli. Kossuth Lajoshoz a következő üdvözlő táviratot küldték: «Magyarország legnagyobb élő fiának. Kossuth Lajosnak nevenapja alkalmából a szeged-alsóvárosi népkör szerencsét, boldogságot kiván.»

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A krisztinavárosi szinkörben** ma este a *Bukov* látványosságot nagyszámu közönség nézte. Jelen volt az előadáson Blaháné asszony is; jelenléte mintha felélénkitette volna a szinpadot is, mert a szereplők nagyobb kedvvel játszottak, mint rendesen. Sok taps és kihivás is volt.

— **Munkácsy Mihály** remek festménye, már a müscsarnokban van. A kerettel és diszletekkel együtt az egész küldemény 2448 klgr. sulyu. A kicsomagolás, melyet Keleti Gusztáv igazgató, Szmrecsányi Miklós titkár és Telepy Károly mütárnok jelenlétében, ma kezdtek meg rendkivüli munkaerőt és nagy óvatosságot igényel s azért estig csak a hat darabban érkezett aranykeretet, melynek összes sulya 530 kilogramm, s a 370 méternyi bársonykelmét szedték ki a ládákból. A képet a felülről világitott nagy teremnek ugyanazon falához fogják támasztani, melyen a *Krisztus Pilátus előtt* czimü festmény is kiállitva volt. A közönség kényelmére a terem nagy részén egy hátrafelé emelkedő állványt helyeznek el, ugy hogy a képet a hátul állók is egészen át fogják tekinthetni. A belépti dij kedden és pénteken 1 frt, ünnep- és vasárnapokon d. u. 1 órától kezdve 20 kr, különben *pedig 50 kr* lesz.

— **A krisztinavárosi szinkörben** e hét müsorát a *Bukov* tölti ki, kivévén a csütörtöki estét, a mikor Balassa Jenő jutalmára *Mukányi* kerül szinre. Intézkedés történt, hogy *Bukov*-ot elő lehessen adni, ha esős is az idő. A saison hátra levő részén két ujdonsága lesz még a szinkörnek: *A falusi kisleány Pesten* és *Seigliére kisasszony*. A régi darabok közül *Tiz leány egy férj sem*, *Tulipatan szigete* és *Trapezunti herczegné* operetteket elevenitik fel.

— **Felhivás páholybirtokosokhoz.** A belügyminiszter a pozsonyi városi szinháznak további használatát tüzveszélyes volta miatt egyszer s mindenkorra megtiltván, Pozsony város törvényhatósága uj szinház épitését s a réginek lerombolását határozta el. A városi tanács e határozat folytán felhivja most a régi szinházban levő családi páholyok eredeti birtokosait, illetőleg jogutódaikat, hogy e páholyokban levő tulajdonaikat szeptember hó 15-én onnan szállitsák el. E birtokosok a következők: Grassalkovich Antal gróf, Illésházy János gróf, Csáky Imre gróf, Balassa Ferencz báró, Erdődy Kristóf gr., Castiglione Klára gr fnő, Pálffy Lipót gr., Zichy Ferencz gr., Apponyi György gr., Csáky Lajos gr., Andrássy Károly gr., Esterházy Ferencz gr. és Forgách Miklós gr.

— **Festőmüvészekről.** *Benczur* Gyula jelenleg starhembergi villájában arczképeket fest. Kun László czimü nagy terjedelmü képét, melyet az orsz. magyar képzőmüvészeti társulat őszi kiállitására szánt, a nagyszámu arczképmegrendelések miatt nem fejezheti be, s igy az csak az országos kiállitásra fog elkészülni. — *Kovács* Mihály báró Orczy Béla miniszter megbizásából az ujszászi templom számára egy nagy oltárképet fest, mely Szent György küzdelmét a sárkánynyal ábrázolja. — *Spányi* Béla Harasztiban az őszi kiállitásra tájképeket fest és vázlatokat a városi pályázatra. — *Mészöly* Géza Székesfehérvárott szintén tájképeket fest az őszi és az országos kiállitásra. A müvész legközelebb a fővárosba teszi át mütermét. *Barabás Miklós* a napokban Visegrádról Budapestre érkezett, de csak pár napig fog a fővárosban időzni, mert meghivás folytán a jövő héten Szegedre utazik. — *Brodszky Sándor* balatoni tájképeket fest, köztük «Csendes Balaton» és «Tölgy a csermely partján» czimüeket. — *Greguss Imre* az őszi kiállitás történelmi pályázatára nagyobb csata-képet fest akadémiai mütermében.

— **Makart**, a bécsiek hires festőmüvésze, csakugyan elmebeteg. Baja nem munkaereje tulfeszitéséből származik, mert már nyolcz hónapja ecset sem volt kezében, de *agylágyulás* tünetei mutatkoznak rajta. Reichenhallban mutatkozott rajta először e szomoru betegség; mikor neje, az egykori Linda ballettánczosnő Bamberger tanárt hivta a beteghez. A hires orvos azonban csak kevés biztatót mondhatott. Makart a napokban Payerbachba utazott, honnan ma reggel — mint egy lap irja — maga visszaérkezett Bécsbe, ügyeit rendezni. E hir azonban nem valószinü azok után a szomoru dolgok után, a mit a bécsi sajtó csaknem egyhangulag ir a beteg müvészről.

— **Külföldi zenészeti hirek.** A *bécsi* operában holnap lép fel szabadság ideje megkezdése előtt utóljára Cerale k. a. első tánczosnő a Melusina ballettban. — *Berlinnek* a jövő saisonban lesz olyan szinháza, mely kizárólag a játékoperát fogja müvelni. Az uj szinházat nem Lortzing szinháznak fogják hivni, mint eleinte tervezték, hanem Königstädtische Oper lesz a neve, s szept. 6-án nyilik meg. A megnyitó előadáson Lortzing ünnepi nyitányát, melyet a Friedrich Wilhemstädter Theater megnyitására komponált 1850-ben, továbbá Czár és ács dalmüvet fogják előadni. — Dr. *Damrosch* karmester New-Yorkból Berlinbe érkezett, hogy ott nagy operatársulatot állitson össze, mely Amerika nagyobb városaiban Wagner operákat adna elő. A költségeket vagyonos vállalkozók fedezik kiknek élén Steinvay hires zongoragyáros áll. Legtöbb nehézséggel ugylátszik a 60 tagból álló karszemélyzet összeállitása jár. — *Vitu*, a párisi Figaro mübirálója irja: A claque, az iszonyatos claque, a jók elkedvetlenitője, a középszerüek megrontója, a közönséget kétségbeejtő claque megint gyökeret vert a nagy operában. Remélem, nem sokáig fog tartani ez állapot.»

SPORT.

— **Stefánia trónörökösné** által a balatoni vitorlázó egyesületnek felajánlott tiszteletdijért a vitorlaversenyt e hó 29-én szombaton délelőtt 10 órakor tartják meg. A verseny handicap lesz. A nevezőket e czélra választott bizottság fogja handicapolni. Nevezhetni aug. 28-ig (péntek) a titkárnál. Tét 20 forint, bánat 5 forint. A pálya hossza 24 kilométer.

— **Az uj vadászévadban** máris sok helyütt volt sikeres vadászat. Igy *Andrássy* Gyula gróf tiszadobi vadászterületén négy hatos és egy nyolczas őzbakot ejtett el. — *CoburgFülöp* herczeg cserépvári erdőhivatalához tartozó pagonyokban öt darab őzbakot lőttek cserkészeten. — A tallósi pagonyokban gróf *Esterházy* Antal, Mihály és Béla pár napi cserkészet alatt 17 darab őzbakot lőttek. — A gr. *Pálffy*-szenioratus uradalmaihoz tartozó toroki, brenneri, forévi és vereknyei pagonyokban az idei őz-cserkészeteken 15 drb bak került puskavégre. A forévi pagonyban fogolyvadászat is volt már, mely alkalommal 92 drb fogoly és 9 fürj volt a zsákmány. — Gr. *Wenckheim* Rudolf dobozi uradalmában, az e havi cserkészeteken összesen 38 darab erős őzbakot ejtettek el, és ezek közül Wenckheim Dénes gr. lőtt legtöbbet.

— **A körmendi athletikai klub** három tagja Diskay Kálmán ügyvéd, Sági Gyula honvédfőhadnagy és Horváth Ferencz járásbirósági jegyző, mint aunak idején irtuk, arra vállalkoztak, hogy csónakon Körmendről Budapestre eveznek. Az evezősök csak Győrig jutottak, mert onnan a társaság egyik tagja kénytelen volt visszautazni Körmendre, ketten pedig nem folytathaták az utat.

— **Tisztek lóversenye.** A hatodik számu Ferencz József király nevét viselő dzsidás ezred e hó 21-én az anyalai pusztán (Komáromm.) sikerült lóversenyt rendezett. Az érdekes futamokat nagyszámu közönség nézte, nemcsak vidékiek, de a fővárosból odarándultak is. A jelenvoltak közül következőket jegyezte fel tudósitónk: Henneberg lovassági altábornagy, Bechtolsheim lovassági dandárnok, Esterházy Károly gróf nejével, Nyári József báró, Szombathelyi komárommegyei alispán családjával, Jankovich Aladár és neje stb. Ott volt azonkivül Érsekujvár intelligencziájának zöme. Az egyes futamok eredménye a következő: I. *Akadályverseny*. Tiszteletdij az elsőnek és másodiknak. Távolság 2400 méter. Az ezred tisztjeinek birtokában levő szolgálati lovak részére. (14 nevezés). Első lett Biber Károly főhadnagy idős sárga kanczája Sirene, második Kirchmayr hadnagy idős pej heréltje Paris, harmadik Kurzrock hadnagy idős pej kanczája Eviva (félvér). — II. *Akadályverseny*. 20 cs. kir. arany a *király* ő felségének dija, az elsőnek. Tiszteletdij a másodiknak. Távolság 2400 méter. Telivér kizárva. Tisztek vagy hadapródok tulajdonában levő lovak részére. Ha legalább három ló nem jelenik meg a startnál, nincs verseny. Báró Boinebug Móricz kapitány idős sárga heréltje Antisemit lett az első. — III. *Vadászverseny*, Bechtolsheim lovassági dandárnok tiszteletdija. Távolság körülbelül 5000 méter. Tisztek és hadapródok számára. Ha legalább hat ló nem indul, nincs verseny. Győztes lett báró Gagern ezredes idős pej heréltje Freemann (félvér). IV. *Akadályverseny*. 30 cs. kir. arany, adja ő felsége a *király* az elsőnek; tiszteletdij a másodiknak. Távolság körülbelül 3200 méter. Oly lovak részére, melyek nyilvános versenyt még nem nyertek. Vacano kapitány idős pej kanczája Edina (ap. Virgilius a. Tini) vezetett. A második akadály átugrása után a ló hátán szivszélhüdés érte a kitünő lovast és ugy esett le a lóról. Ez megzavarta a versenyt s ennek következtében a pályaház termébe rendezett tánczmulatság elmaradt. A pályaudvar, az oda vezető országut és hid nem csak fekete-sárga, de nemzeti szinü lobogókkal is fel voltak diszitve.

— **A monostori vizslaversenyre**, melyet tudvalevőleg az idén alakult magyar vizslaverseny-egyesület szeptember 7-én rendez, augusztus 20-án zárultak a nevezések. Az ivadék-versenyre három, a felnőtt telivérek versenyére két, a serlegversenyre szintén két vizslát neveztek, mig a használati versenyre egy nevezés sem érkezett. Igy hát négy versenyen összesen hét vizsla fog pályázni, a mi már eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy e meeting sikerüljön. Feltünő mindenesetre az a körülmény, hogy oly kitünő vizslatenyésztő, mint a milyen például *Bárczy* István, nincsen a nevezők között. A verseny programmját annak idején közöltük; itt adjuk a nevezéseket. I. *Ivadék-verseny*. 1. Lady, telivér pointer szuka, nevezte tulajdonosa b. Dewitz Ottó. 2. King-Lear, telivér pointer kan, nevezte tulajdonosa Hanvay Zoltán. 3. Ralf, telivér pointer kan, nevezte tulajdonosa Szalatsy Sándor. II. *Felnőtt telivérek versenye*. 1. Syke, telivér pointer kan, nevezte tulajdonosa Hanvay Zoltán (3-ik dij Pointerppuppi-Stakes Shrewsbury 1882. 1-ső dij Monostor 1883.) 2. Lady, telivér pointer szuka, nevezte tulajdonosa b. Dewitz Ottó. III. *Serleg-verseny*. 1. Ralf, telivér pointer kan, nevezte tulajdonosa Szalatsy Sándor. 2. Lady telivér pointer szuka, nevezte tulajdonosa b. Dewitz Ottó. IV. A *használati versenyre* nincs nevezés.

— **A baden-badeni lóversenyek** második napját tegnap tartották meg. Egyedül a kétévesek versenyében nyert egy magyar ló: Batthyány Elemér gróf Csorója. Az egyes futamok eredménye egyébirant a következő: I. *Kétévesek versenye*. 4000 márka. Handicap. Távolság 1000 méter. Batthyány Elemér gróf hároméves pej mene Csóró, (ap. Kisbér öcsese, a. Csalogány) első; Söllinger kapitány pej méne Matador második; Henckel Hugó gróf pej méne Immielow harmadik. Összesen nyolcz ló futott. II. *Hölgyek dija*. Tiszteletdij. Távolság 1200 méter. Spickermann Ottó négyéves sárga kanczája Lilie, (ap. The Palmer, a. Lady Love) első; Woltmann G. idős sötét pej méne Pioneer második; Scheel-Plessen gróf három éves szürke kanczája Königin harmadik. Mindössze hét ló futott. III. *Jubileum-dij*. Arany serleg és 40,000 márka. Távolság 3200 méter. (70 nevezés) Mr. Hammond F. négyéves sötétpej kanczája Florencze (ap. Wisdom, a. Enigma) első; Gramont herczeg hároméves pej méne Imposant második: Schmettov M. gróf négyéves pej mene Miklot harmadik; Blaskovits Ernő három éves sárga méne Pásztor negyedik; ezek után Ali Bey Bois-Dauphin, Keir, Souwenir. IV. *Favorit-dij*. 1500 márka. Távolság 1600 méter. Erdődy gróf St.-Georgea első; Capt. Joe hároméves sárga méne Goldstein második; Bujarsky négyéves sötét pej méne Lascar harmadik. Hét ló futott. V. *Badeni vadászverseny*. 10.000 márka. Urlovarok versenye. Távolság körülbelüi 6000 méter. (30 nevezés) Oehlschläger bankár ötéves pej méne Bell-Tower (ap. Landmock, a. Timbrel); Heyden-Linden hadnagy hatéves sötétpej kanczája Profitrole második; Nesselrode gróf idős sárga kanczája Boneen harmadik, mögöttük Captain Lycomore. Kilencz ló futott e versenyben.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A közuti vaspályatársaság** a fővárosi tanácshoz ma beterjesztette szeptember 1-től további intézkedésig érvényes menetrendjét, melyből kiveszszük a következőket: Az ujpesti vonalon a vonatok reggeli 4 óra 30 percztől esti 10 óráig 10 perczenkint, a kőbányai vonalon reggeli 4 óra 45 percztől esti 10 óráig 15 perczenkint közlekednek, s a Károly-kaszárnyától éjjel 11 órakor Kőbányára külön vonat indul. A városligeti vonalon reggeli 5 óra 20 percztől esti 10 óráig 6 perczenkint közlekednek a vonatok. A magyar államvaspályához az üllői-uti kaszárnyától reggel fél 7-től este 7-ig tartatik fenn a közlekedés. A Ludoviceum-óbudai vonalon a kocsik reggeli 5-től este 10 óráig 12 perczenyi időközben járnak, s éjjel fél 10 órakor a Károly-kaszárnyától és a népszinháztól előadás után egy-egy külön vonat indittatik az ó-budai főtérig. A közvágóhidfőuti vonalon a vonatok reggel ½6-tól este 8 óráig, csütörtökön 7 perczenkint, a többi napokon 10 perczenkint indittatnak. A lánczhidfő-ó-budai vonatok reggel 5-től este ½10 óráig 12 perczenkint közlekednek; éjjel ½11-kor a lánczhidtól egy külön vonat jár az ó-budai főtérig s 10 órakor a főtérről külön vonat indittatik a lánczhidfőhöz. A zugligeti vonalon a vonatok reggel ½7-től este 9 óráig negyedóránkint s d. e. 9-től d. u. 2 óráig félóránkint közlekednek. Unnep és vasárnapokon — kedvező idő esetén — az ujpesti, kőbányai, városligeti és zugligeti vonalakon az utolsó vonat egy órával későbben indul. A zugligeti vonalon a rendes forgalom szept. 30-ától megszünik s a rendkivüli forgalmat külön menetrend szabályozza.

— **A kerületi elöljáróságok** képviselőit az ipartörvény végrehajtása tárgyában *Horváth* János tanácsnok mára ismét értekezletre hivta egybe, a melyen az elöljáróságok kész javaslatokkal álltak elő arra nézve, hogy a megszaporodó teendőkkel szemben minő erőszaporitásra van szükség a kerületekben. Az I. kerületnek kell 2 dijnok, a II. kerületnek 2 dijnok, a III-diknak ugyancsak 2 dijnok és a IV-ik kerületnek 2 dijnok és 1 kézbesitő. az V-ik kerületnek 1 kezelő tiszt, 1 dijnok, 1 kézbesitő, a VI-iknak egy kezelőtiszt, 1 irnok, a VII-nek 2 dijnok, a VIII-ik kerületnek 2 dijnok. a IX-iknek 2 dijnok, a X-dik kerületnek 2 dijnok és 1 kézbesitő. — Ezenkivül több kerületből hangoztatták, hogy a mostani helyiségekben lehetetlen lesz elhelyezni az uj erőket és lajstromokat, s miket az iparosokról és munkásokról vezetni kell. Azért a tanács figyelme fölkéretik az elöljárósági helyiségeknek is ujabb bérletek általi való nagyobbitására az illető kerületekben. A főszámvevő, ki szintén jelen volt az értekezleten, elfogadta azt a javaslatot. hogy az ipartörvény alapján az elöljáróságokhoz, mint I. foku iparhatóságokhoz befolyó illetékek stb. ne az elöljáróságok által kezeltessenek, hanem az elöljárói utalvány alapján a ker. adóhivatalokhoz legyenek befizetendők; de viszont a birságpénzek mostani hiányos kezelése és ellenőrzése olykép javittassék, hogy ezekről is napló legyen vezetve, a beszedést, iktatást, naplóvezetést lehetőleg különböző egyének teljesitsék.

— **Az iskolaszéki választások.** Az iskolaszéki tagok megválasztására a központi választmány, mint már emlitettük, f. évi augusztus 31-ik napját tüzte ki, mely napon reggeli 9 órától déli 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig a fővárosnak 18 iskolaszéki kerületében különkülön történik a választás. Választási joggal birnak azok, akik a folyó évre érvényes országgyülési képviselőválasztási állandó névjegyzékekbe választóknak beirattak. Minden választó azonban csak a saját iskolaszéki kerületében gyakorolhatja választói jogát. Választandó a fővárosi lakosok közül minden iskolaszéki kerületben 20 rendes és 10 póttag, kivévén a vizivárosi, a III. kerületi és a terézvárosi iskolaszékeket, melyekbe 30 rendes és 15 póttag választandó. A választás az iskolaszéki választások ügyében kiküldött központi választmány által megnevezett helyeken, az e végett kinevezett választási küldöttségek előtt történik. Egyuttal figyelmeztetnek a választók, miszerint az iskolaszékekben hivatásuknál fogva tanácskozási és szavazati joggal birnak a helybeli lelkészek felekezeti különbség nélkül és a községi tanitói testület kétkét képviselője, ezeket tehát megválasztani nem szükséges. A VIII. ker. I. számu iskolaszék területén lakó választók, a kerületbeli iskolaszéki tagok választása ügyében értekezletet tartottak vasárnap az ősz-utczai iskolaépületben. Ebből az ülésből *Horánszky* Nándor elnöklete alatt kijelölő bizottságot küldtek ki, mely ma délelőtt tartott tanácskozásán a VIII. ker. 1. sz. iskolaszék tagjaiul a következő ajánlásokban állapodott meg. Rendes tagok: Ács Lajos, Argauer Imre, Bucsánszky Bertalan, Debreczenyi Miklós, dr. Gebhardt Lajos, Felsmann József, Fellner Dávid, dr. Gonda Ignácz, György Aladár, Henszlmann Kálmán, Horánszky Nándor, Hüvös József, dr. Kelen József, Kullmann Lajos, dr. Ladányi István, Novák Sándor, Rémi Róbert, Tóth József, Urs Nándor, Walter Ferencz. Póttagok: Ács Károly, Fettich György, Heidrich László, Klemlein Károly, Koob Géza, Lindtner Károly, Novák Lajos, Tardy Rezső, Unger Teofil, Wesztermayer János.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Méregkeverő asszonyok.** A budapesti kir. itélőtábla szüneti büntetőtanácsa ma Zoltán Géza táblai biró előadása mellett — (tanács: Braidsvér József tbiró mint elnök; birák: Frenreisz István, dr. Laszy József, Zoltán Géza, Nagy Sándor; tanácsjegyző: Marzsó Géza) itéletet hozott a szombathelyi kir. törvényszék előtt nemrég lefolyt s nagy feltünést keltő mérgezési bünperben, melynek szereplői egyszerü földmüves falusi asszonyok, a 28 éves Papp Zsófia férj. Zsoldos Józsefné és a 20 éves Farkas Katalin férj. Zsoldos Zsigmondné szalafői lakosok. A tényállás röviden abból áll, hogy Papp Zsófia Farkas Katalinnal előleges megbeszélés után abban egyeztek meg hogy özv. Zsoldos Dánielnét I. r. vádlott napáját abból az okból, mivel az menyének a háztartás körül nem engedett teljesen szabad kezelést, meg fogják ölni. E végből Papp Zs. a szt.-gotthárdi gyógyszertárban 60 krért patkánymérget vásárolt, mit, mint ilyent, fel is ismert és melynek árához Farkas Katalin is azért, hogy e méregből ő is kapjon, 20 krt adott, s miután e méreg hatását Farkas Katalinnal együtt ennek lakásán egy macskán akképen, hogy egy darab husra a mérget kenték és a macskának beadták, megpróbálták, a napával, özv. Zsoldos Dánielnéval másnap reggel két kupicza mérgezett pálinkát megitattak; később a mezőre kimenvén, ott a napát a Farkas Katalin által magával hozott mérgezett pálinkából ismét megkinálták, a miből özv. Zsoldos Dánielné, miután vádlottak a szeme láttára tiszta pálinkát tartalmazó üvegből ittak, Farkas Katalin biztatására ivott is. Zsoldos Dánielné délután a mezőn gyomorfájásáról panaszkodván, hazament. Pap Zsófia este a munka bevégeztével szintén haza térvén, midőn a napa fájdalmai enyhitésére tőle vizet kért, ennek először tiszta vizet később pedig, miközben Farkas Katalin is átment hozzájuk, ennek biztatására egy korsóból mérgezett vizet adott inni, mely viz özv. Zsoldos Dánielnénak leánya, Zsoldos Julia előtt tett nyilatkozata szerint, füstölgött és a korsó belseje világitott is. Beismerték vádlottak még azt is, hogy Papp Zsófia a Farkas Katalin által a napa részére hozott levesbe is tett patkánymérget és azzal a napát megkinálta, ki azonban abból csakis Farkas Katalin biztatására evett s pedig csakis egy kanálnyira valót, mert a folytonos hányás miatt többet abból enni nem tudott. Zsoldos Dánielné halála előtt több tanunak mindjárt el is panaszolta, hogy őt a Papp Zsófia és Farkas Katalin által neki adott pálinka öli meg. Özv. Zsoldos Dánielné halála után kisülvén ekkép a dolog, a két gyilkos asszony elfogatott s a meghalt teste — későn bár — a sirból kiásatott is. Az orvosi vélemény határozottan konstatálta a halál okát, hogy az foszfor mérgezésből eredt, az orvosi fölülvélemény s a tud. egyetem orvoskarának véleménye szerint azonban az egész határozottan meg nem volt állapitható, a mennyiben a hullarészekben azok odaérkezése után a foszfor és foszforossav feltalálható nem volt, mivel a lenyelt méreg a többnyire beálló hányás és kiválasztások utján részben vagy teljesen a testből kiküszöböltetik s a halál pillanatában a testben esetleg visszamaradt foszfor gyorsan elégül oly vegyületté, mely az emberi testnek rendes alkatrésze s igy a foszformérgezés a hullában vizsgálat által ennélfogva sok esetben nem is konstatálható, mihez még az is járul, hogy tudományos észleletek szerint egy felnőtt emberre nézve a szétoszlott állapotban lévő foszforból 6 czentigramm elegendő arra, hogy azt életveszélybe döntse, esetleg halált is okozzon. Ily körülmények mellett, miután a meghaltan orvosilag epekő bántalmak is konstatálhatók voltak, vádlottak a gyilkosság büntettében bünösöknek találtattak ugyan, azonban I. r. vádlott nem halálra, hanem életfogytiglan tartó fegyházra, II. r. vádlott pedig 15 évig tartó fegyházbüntetésre itéltettek. A *budapesti kir. itélőtábla*, tekintve II. r. vádlottnő fiatal korát, töredelmes vallomását s teljes beismerését az ő reá kiszabott 15 évi fegyház tartamát 12 évre szállitotta le, egyebekben pedig az első biróság itéletét helybenhagyta.

— **A neullyi tolvaj- és gyilkos-banda** ügyében a párisi törvényszék már kihirdette az itéletet. Franque vádlottat fölmentették. Marqueletet életfogytiglani kényszermunkára, Cornetet *halálra*, Delbaryt nyolcz évi kényszermunkára, Berengert tiz évi fogságra itélték.

— **Az anarchisták** ügyében Kossuthány Géza a pótvizsgálatot ma befejezte s az iratokat inditványtétel végett átadta a kir. ügyészséghez. A pótvizsgálatnak lényeges eredménye nem volt, mert a vádlottak megmaradtak korábbi vallomásuk mellett, a Kammerer ujabb vallomása pedig nevezetes adattal nem gazdagitotta a vizsgálatot.

— **Furcsa fenyitő per** van folyamatban a budapesti kir büntető biróságnál egy helybeli nagykereskedő-czég ellen. A dolog röviden a következőkben áll: F. H. vidéki kereskedő, pár hónappal ezelőtt bevásárlást tett B. A. és fiai helybeli nagykereskedő czégnél és vételár fejében 400 frtot készpénzben és 300 frtot váltóban fizetett. Aztán jó napot kivántak egymásnak s elváltak. F., a vidéki kereskedő, egészen eltelve az örömtől, hogy olcsó vásárt csinált, haladt szállása felé. — A kényesebb portékát ő maga vitte a hóna alatt, a többit hordár vontatta utána kis kocsiján. Hizelgett neki a nagykereskedő leereszkedő nyájassága is s az a feltétlen bizalom, melyet hitelébe helyezett. Még fülében csengett a czégfőnökök s a boltoslegények kórusának sok jó kivánsága, midőn hirtelen feltünik előtte a czég egyik beltagjának B. D.-nek alakja. — Nem volt többé oly nyájas, mint egy rövid negyedóra előtt, mikor F. a bevásárlásokat tette nála, sőt határozottan komoly s kurta beszédü volt. De annál többet cselekedett. Kirántotta ugyanis a vidéki kereskedő hóna alól a portékát, a hordárnak pedig megparancsolta, hogy forditsa vissza felé a szekerének rudját s vigye a portékát oda ahonnat hozta. S mindez azért történt, mert a czég időközben értesült, hogy F. H. hitelviszonyai kedvezőtlenek. Mikor F. H. a nagy ámulatból magához tért, futott a nagy kereskedőczéghez s kérte vissza pénzét és váltóját. Azonban egyiket sem kapta vissza. Beperelte tehát a czéget az V. ker. kir. járásbiróságnál. A járásbiró elutasitotta azzal az indokolással. hogy az ügylet jogérvényesen megköttetett, az áruk elvételének ügye pedig a büntetőtörvényszékhez tartozik. F. H. tehát ide fordult elégtételért s a kir. ügyész tényleg azt inditványozta, hogy a nagykereskedő czég ellen *lopás miatt* a vizsgálat megindittassék s az ügyre vonatkozó iratok beszereztessenek, miután az áruk jogtalan elvétele a büntetőtörvénynek ide vonatkozó szakaszát sérti.

— **Az ártatlanul elitélt** ifj. Köteles Mihály perujitási ügyét Kriszt János elnöklete alatt tegnap referálta Thold biró. A törvényszék ezuttal érdemben nem határozott, hanem a vizsgálatnak több irányban való kiegészitését rendelte el.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budai zeneakadémia** zene-iskolájába a növendékek felvételét és a beirásokat augusztus 30-tól minden nap délutáni 4—6 óráig az egyesületi helyiség nagy termében (Viziváros, kapuczinusok-tere, zárdaépület I. em.) eszközlik. A zene-oktatás szeptember 9-én, kedden kezdődik. A budai zeneakadémia müködő tagjainak próbái és pedig az énekpróbák szerdán szeptember 10-én este 6 órakor, a zenekari próbák pedig csütörtökön szeptember 11-én esti 7 órakor kezdődnek. Müködő tag lehet mindenki, a ki megkivántató ének vagy zeneképességét az egylet zeneigazgatója előtt igazolja. Az illetőknek 1 frtnyi beiratási dijon kivül semminemü fizetési kötelezettségei nincsenek, sőt abban a kedvezményben részesülnek, hogy az egyesület által rendezett hangversenyekhez egy zártszék és egy álló jegyet kapnak hozzátartozóik számára.

— **Az ügyvédi vizsgálatok**, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság részéről vett értesülésünk szerint a f. évben szeptember 26-án és következő napokon, továbbá okt. 24-én, nov. 28-án, decz. 12-én, illetőleg a következő napokon fognak megtartatni.

— **A budai honvédemlékszoborra** ujabban adakoztak: Pécsváradi társaskör 2 frt, Debreczeni terménycsarnok 5 frt, Ácsi olvasó-egylet 21 frt 50 kr, Kalocsai kaszinó-egylet 5 frt, Enyingi társaskör 6 frt, Kubini magyar társaskör 8 frt, Szegedi tisztviselők «Összetartás» egyesülete 5 frt, Gyulafehérvári müked velő jótékony czélu előadás tiszta jövedelme 7 frt 30 kr. Ez alkalommal a felülfizetésekből befolyt 23 frt 70 kr, Felső-lövői társaskör 6 frt 20 kr, Kassai kereskedelmi ipartársulat 5 frt, Tályai népbank mint szövetkezet 5 frt, Brassói magyar protestáns jótékony nőegylet 5 frt, hozzáadva az eddigi gyüjtések összegét takarékpénztári könyvek szerint 16,688 frt 53 kr, főösszeg 16,793 frt 23 kr.

MULATSÁGOK.

— **A Margitszigeten** kedden szeptember 2-án esteli 8 órakor a felső vendéglő helyiségében tombola-játék lesz, melynek tiszta jövedelme a Margitsziget tölgyfái alatt fölállitandó Arany János szobor alaptőkéjének gyarapitására fog forditatni. Az utolsó hajó ez alkalommal éjfélkor indul a felső kikötőtől.

— **Az iparoskör** termében (ferencziek bazára) e hó 31-én esti 7 órakor hangversenynyel egybekötött szini előadás lesz szegény gyermekek felruházásának czéljára. Lesznek zongora-, dal-, hegedü- és szavalati előadások, ezen kivül két egyfelvonásos franczia vigjáték kerül szinre.

— **A budai sósfürdőben** szombaton este Kutlányáné urhölgy kezdeményezésére tánczmulatságot rendeztek, egy ott épitendő kápolna javára. A mulatság kitünően sikerült s reggelig tartott. Ott voltak: Kutlánya Jánosné, özvegy Unger Leoné, Siegerl Vilma, Gablerné, Aignerné, Rausch r Györgyné, Fischer Gizella, Janek Karolina, Breuer Matild, Krelins Jozefin, Kovánszky Anna, Szepesy, Jinei, Berger nővérek, Kotler Ferenczné, Hirschkorn Józsa stb.

A hivatalos lap aug. 26-ki számából.

Kitüntetés. Ő felsége megengedte, hogy borosnyói *Borosnyay* (recte Lukács) Károly pénzügyminiszteri számtiszt és borosnyói *Borosnyay* (recte Lukács) László alsó-derethemi lakos magyar nemességük épségben tartása és a «borosnyói» előnév megtartása mellett a családjuk által eredetileg viselt «Lukács» családnév helyett a nemesi előnév után kölcsönzött «Borosnyay» vezetéknevet jogérvényesen felvehessék és használhassák, továbbá báró dr. *Felder* Kajetánnak Alsó-Ausztria tart. marsalljának a titkos tanácsosi méltóságot dijmentesen adományozta.

Kinevezés. Ő felsége dr. *Spun-Strizic* Napoleon és *Hruby* Kajetán horvát-szlavon báni táblai ülnököket a horvát-szlavon hétszemélyes táblához ülnökökké, a m. kir. pénzügyminiszter *Dobokay* Kálmán pénzügyi fogalmazot II. oszt. pénzügyi titkárrá, *Sziládky* Norbert jószágigazgatósági számvizsgálót a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz számtanácsossá *Nyirák* Ede I. oszt. számtisztet a szegedi jószágigazgatósághoz számvizsgálóvá, *Terelmes* Lajos köz- és váltóügyvédet Abaujtornamegye területére állami végrehajtóvá, *Dietl* Lajos vulkani I. oszt. vámszedőt a vöröstoronyi magy. kir. fővámhivatalhoz II. oszt. fővámszedővé, *Zupan* Ottokar IV. oszt. ellenőrt pedig a vulkáni m. kir. fővámhivatalhoz I. oszt. vámszedővé, a magy. kir. igazságügyminiszter *Bodola* János nagyenyedi kir. jbirósági irnokot ugyanazon kir. járásbirósághoz, *Zalay* Lajos nagykanizsai kir. törvényszéki irnokot a kapuvári kir. jbirósághoz segédtelekkönyvvezetőkké, *Richter* János temesvári kir. trszéki dijnokot a csákovári kir. járásbirósághoz, *Babcsák* József sátoraljaujhelyi kir. trszéki dijnokot a varrannoi kir. járásbirósághoz és *Eiselt* Antal máramarosszigeti jószágigazgatósági dijnokot a karánsebesi kir. törvszékhez irnokokká nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a karánsebesi áll. polg. fiuiskolával kapcsolatban levő ottani állami elemi fiuiskolánál alkalmazott *Bodjoseh* György, *Mader* Nándor és *Felsmann* Vincze rendes tanitókat jelen állásukban végleg megerősitette.

Áthelyezés. A magy. kir. igazságügyminiszter *Popovics* Simon nagybecskereki kir. jbirósági aljegyzőt a temesi kir. járásbirósághoz, *Hornyai* Ödön homonnai kir. jbirósági aljegyzőt a sátoraljaujhelyi kir. tszékhez és *Jurányi* Adolf temesi kir. jbirósági végrehajtót a beszterczebányai kir. jbirósághoz helyezte át.

A honvédség köréből. Ő felsége dr. makkai *Fábián* Béla 38. sz. gyalogezredbeli II. oszt. ezredorvost hasonló minőségben a magyar honvédség tettleges állományába kinevezte. *Damjanovic* György számtisztnek a közös hadseregben előbb viselt hadnagyi rendfokozatát, a magy. honvédség szolgálaton kivüli viszonyában ujra adományozta.

Névváltoztatás. Kiskoru *Bajniczer* Izsák és Lipót törpényi illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Horváth»-ra, kiskoru *Kolompár* János szabadkai illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Csengő»-re, kiskoru *Pimaizli* Vilma nagykanizsai illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Pataki»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Közjegyzői kamara. A pécsi kir. közjegyzői kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy *Muttyánszky* Alajos bonyhádi kir. közjegyző állásától ideiglenesen felfüggesztetett s helyetteséül *Nagy* János szegszárdi kir. közjegyző rendeltetett ki és hogy *Nevy* József marczali kir. közjegyző a fegyelmi biróság által állásától ideiglenesen felfüggesztetett.

TÁVIRATOK.

Zágráb, aug. 26. (O. É.) A tartománygyülés mai ülését Kresztics elnök nyitotta meg. A kormány részéről Stankovics és Voncsina osztályfőnökök voltak jelen. A napirend első tárgyát a községi ügyek tárgyalására kiküldött bizottság jelentése képezte, Károlyváros kérvényére vonatkozólag, melyet Banija községnek a várossal való egyesitése iránt nyujtott be.

Tanhofer előadó azt inditványozza, hogy az ügy a kormányhoz utasittassék tanulmányozás végett. *Türk* képviselő pártolja ez inditványt; *Hatz* ellene van, mert Banija nem kivánja az egyesitést. *Tuskan* az ügy mellőzését óhajtja és azt kivánja, hogy annak elintézése a jövő tartománygyülés részére hagyassék, mely remélhetőleg nem lesz olyan, mint a mostani.

Badovinácz, Kamenár és *Rogulics* pártolják, *Barcsics* ellenzi az inditványt.

Starcsevics Dávid már első szavaival botrányt idéz elő s nem hallgat az elnökre, ki megvonja tőle a szót, ugy hogy *az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.*

Öt percz mulva az ülés ismét megnyittatván, *Starcsevics* ismét beszélni akar.

Az *elnök* kénytelen inditványt terjeszteni elő *Starcsevics kizáratása* iránt, melynek tárgyalása végett a tartománygyülés délután ülést tart, és az ülést bezárja.

A jövő ülés napirendjének meghatározásánál Subbotics azt az óhaját nyilvánitá, hogy a választási törvény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat elintézése után mindjárt a szerbek által benyujtott javaslat tárgyaltassék, mig Tuskan azt kivánja, hogy a Lonjskopolje-ügy tüzessék ki tárgyalásra.

Zsivkovics b. erre kimutatja, hogy maga Tuskan is a mellett szavazott, hogy a Lonjskopolje-ügy levétessék a napirendről.

Rogulics és *Markovics* fölszólalásai után az elnök fölteszi a kérdést, hogy melyik tárgy tüzessék ki a napirendre?

Névszerinti szavazás ejtetvén meg, a ház elhatározza, hogy a választási törvény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat után a szerbek által benyujtott törvényjavaslat és ezután a lonjskopoljei ügy vétessék tárgyalás alá.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai Wiener Zeitung augusztus 20-án kelt császári rendeletet közöl, mely Csehország, Stiria, Krajna, Szilézia tartománygyüléseit szeptember 9-ére, Alsó-, Felső-Ausztria tartománygyüléseit szeptember 15-ére s Karinthia tartománygyüléseit szeptember 22-ére, Trieszt városáét pedig okt. 6-ára hivja egybe.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A N. Fr. Presse jelenti: Az *orosz czárnak találkozása Ferencz* József uralkodóval s talán *Vilmos* német császárral is nagyon valószinü s az szeptember első felében *Skierneviceben* fogna megtartatni. *Skiernevice* Varsótól 63 werstnyire fekszik a varsó-bécsi vasut mentében a lovitsi fejedelemségben. Az eddigi megállapodások megváltoztatása természetesen nincs kizárva.

Grácz, aug. 26. A nagybirtokosság tartománygyülési képviselőkkel 107, illetőleg 106 szavazattal 165 közül a szabadelvüpárti jelölteket választotta meg. A konzervativ párt jelöltjei 58, illetőleg 57 szavazatot kaptak.

Lemberg, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mint a *Dziennik Polski* jelenti, a Czartkow és Tarnopol közt közlekedő postakocsiról egy 3170 frt készpénzzel terhelt *pénzes zsákot elloptak.* A vizsgálat már folyik, de eddig eredménytelenül.

Berlin, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Vossische Zeitung» szerint Bismarck Vilmos gróf Brugsch tanárral, az ismert egyiptologussal tárgyalásokat folytat egy fontos misszió elvállalására a keleten. Brugsch a titkos követségi tanácsos czimet kapja s szeptember közepén indul utjára, mely kilencz hétig fog tartani.

Berlin, aug. 26. *Courcelles* b. franczia nagykövet ma délelőtt Varzinba utazott.

Berlin, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Wolkenstein* gróf, Ausztria-Magyarország pétervári nagykövete tegnap rövid tartózkodásra ide érkezett; innen egyenesen az orosz fővárosba utazik.

Kopenhága, aug. 26. A «Berlingske Tidende» szerint *Skeel* belügyminiszter egészségi szempontból benyujtotta lemondását.

Brüsszel, aug. 26. A képviselőház az iskolatörvény első czikkét 78 szavazattal 50 ellenében elfogadta.

Bern, aug. 26. (Az «Egyetértés távirata.) A *Neue Freie Presse* jelentése. A baseli elfogatások arra a föltevésre vezettek, hogy a Stellmachert dicsőitő proklamácziót Svájczban nyomtatták. Ez a föltevés kétségkivül helytelen. A proklamáczió kiadója a new-yorki anarchista csoport s a kiáltványt már a kivégzés előtt küldötték New-Yorkból. A sajtó több izben követelte már, hogy gátolják meg erélyesebb intézkedésekkel az anarchisták üzelmeit és szüntessék meg a «Freiheit»-ot, az efféle kivánságokat azonban lehetetlen teljesiteni. Ha Németország és Ausztria a maguk nagy rendőri apparátásával nem tudják megakadályozni az anarchista nyomtatványok beözönlését, — mennyivel kevésbé teheti ezt Svájcz. — A kiutasitásokat illetőleg nem szabad feledni, hogy Svájczban már nem exotikus növény az anarchizmus; a külföldi elemek mellett találhatni svájcziakat is bőven. A kiutasitásoknak egyetlen következése az lenne, hogy a svájczi anarchisták erélyesebb agitáczióval pótolnák a kitiltott idegeneket. Lehet, söt valószinü is, hogy a most elfogottak közül egyiket-másikat kiutasitják. Többet azonban nem tehet a szövetségtanács. — A *Freiheit* eltiltásáról, és a tömeges kiutasitásokról szóló hirek tehát kevés hitelt érdemelnek.

Róma, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mig több oldalról kétségbe vonják, hogy Olaszország határozott nyilatkozatot tett volna a tervezett *Kongó*-konferenczia felől és határozott javaslatot annak összehivására még nem tett: legilletékesebb oldalról állitják, hogy a konferenczia biztosan Berlinben fog összeülni és a gyarmatok létesitésén kivül az egyiptomi egészségügyireformmal s az alexandriai kártérités kérdésével is fog foglalkozni. Igy jelenti ezt a *Popolo Romano* is.

Róma, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Megerősitik azt a hirt, hogy a berni kabinet a luganoi olasz konzul ellen irredentikus izgatások miatt panaszt emelt, a nélkül azonban, hogy mint valótlanul állitották, a megbizás elismerésének megvonásával fenyegetőzött volna. A berni kabinet az ügy elbirálását Mancini miniszterre bizta, a ki a berni olasz követet szigoru vizsgálat megtartására hatalmazta fel, és bevárja ennek jelentését. — Az olasz lobogó Kelet-Ázsiában két uj szerkezetü hadihajó által, tudniillik a *Christoforo Colombo* és a *Vestor Pisani* által van képviselve.

Pétervár, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hir szerint *Tolsztoj* miniszter is elkiséri körutjára a czárt. Az utazást megelőző tanácskozásokra *Katkovot* és Pobiedoszczevet is meghivták.

London, aug. 26. A «Pall Mall Gazette» *Amphtill* volt berlini nagykövet helyére *Goeschent* mondja legalkalmasabb személynek, mig a nagyköveti állás ujolag véglegesen be lesz tölthető és a politikát illetőleg azt ajánlja, hogy Németországgal a legbensőbb barátság tartassék fenn, mire az uj nagykövetnek kiváló figyelmét kellend forditania.

Konstantinápoly, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az angol kabinet azokhoz a megnyugtató biztositásokhoz, melyeket Konstantinápolyban Northbrook lordnak Egyiptomba való küldésére nézve közölt, azt a nyilatkozatot tette, hogy Northbrook lord egyiptomi tartózkodása nem lesz huzamosabb, és hogy azután ismét belép a kabinetbe. Itteni diplomacziai körökben ugy hallatszik, hogy a porta az egyiptomi ügyben uj körjegyzéket szándékozik a hatalmakhoz küldeni és hogy Muzurus pasa londoni nagykövetet hir szerint Konstantinápolyba idézik.

Alexandria, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Dr. Mansuardihoz, a kárpótlási bizottság elnökéhez Demsar cs. és kir. alkonzultól, válaszul a bécsi külügyminiszteriumhoz küldött sürgönyre felvilágositás érkezett, melynek tartalma az, hogy az osztrák-magyar kabinetnek nagyon szivén fekszik a kárpótlásra vonatkozó kérdés elintézése, sajnálja a londoni konferenczia eredménytelenségét és semmit sem fog elmulasztani, hogy a többi hatalmakkal egyetértőleg támogassa a kárpótlásra jogosultak igényeit.

A franczia khinai háboru.

Páris, aug. 26. A «Páris» czimü hirlap szerint hivatalos körökben azt hiszik, hogy *holnap a franczia kormánynak Khina hadüzenete tudomására fog adatni.* — A «National» a hadüzenetet nem tartja valószinünek, és ha mégis megtörténnék, ugy a franczia kormány nem fog reá válaszolni, miután jelenlegi viszonyát a többi semleges hatalomhoz változatlanul épségben kivánja tartani. — A «Liberté» ellenben valószinübbnek hiszi, hogy egyelőre fegyverszünet áll be legközelebb és hogy ujolagos tárgyalások fognak megindittatni.

Páris, aug. 26. Mint a Havas-ügynökségnek *Shangaiból* esti 6 óra 15 p. kelettel jelentik, Fuceuból vasárnap délben kelt levelek érkeztek, melyek megerősitik, hogy a khinai hajóraj teljesen megsemmisittetett. A franczia hajórajt nem érte veszteség. A francziák mindössze négy vagy öt embert vesztettek, köztök egy amerikai kormányost, ki a «Volta» hajó födélzetén *Courbet* tengernagy oldala mellett esett el. A khinai forrásból eredt táviratok, melyek azt hiresztelték, hogy *Courbet* tengernagy megbetegedett és hogy a francziák két jelgőzöst vesztettek, nem nyernek megerősitést.

London, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) A kantoni alkirály seregével Tonkingba készült bevonulni, de parancsot kapott hogy maradjon, mivel a whampor hajógyárnak a francziák által való megtámadását várják.

A KOLERA.

Trieszt, aug. 25. (Az «Egyetértés» távirata.) Az olasz kormány visszautasitotta a nápolyi sindaco abbeli inditványát, hogy Nápoly tartományt a szomszédos tartományok egészségi állapota következtében határzárral vegyék körül.

Róma, aug. 26. *Buscában*, a cuneoi kerületben e hó 23. estétől 24. estéig *harminczan betegedtek meg és tizen haltak el* s 24. estétől 25. estéig huszonkilenczen betegedtek meg és ismét tizen haltak el kolerában. Cuneo környékén hét, Fossanoban egy betegedési eset fordult elő. Speziában, a genuai kerületben e hó 22-ike óta összesen nyolczvannégy ember esett a kolera áldozatává. A tegnapi nap folyamán a következő koleraesetek fordultak elő: a turini kerületben hat betegedési és három haláleset; a portomaurizioi kerületben két betegedési és három haláleset; a parmai kerületben hat betegedési eset (ezek közül kettő Parma városában) és négy halálozás; a massa carrarai kerületben hat betegedési és három halál eset, a campobassoi kerületben hat betegedési eset a bergamoi kerületben tizenkilencz betegedési eset (ezek közül egy Bergamo városában) és hat halálozás.

Marseille, aug. 25. (Az «Egyetértés» távirata.) *Toulonban* hét kolera haláleset fordult elő. A belügyminiszter 20,000 frankot utalványozott a jótékonysági egyletnek, a kereskedelmi miniszter pedig 50,000-et a tisztitási munkálatokra és fertőtlenitő szerekre. *La Seyneben* ketten haltak meg kolerában.

Marseille, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Tegnap óta itt 26-an haltak meg, ezek közül öten kolerában. A Basses Alpes departement prefétje a kolera növekedése miatt betegápolókért sürgönyzött.

Páris, aug. 26. A legutóbbi 24 óra alatt Toulonban három, Marseilleben hat, Pyrénées-Orientales megyében huszonöt, Hérault megyében hat, Oude megyében öt és Gard megyében két ember halt meg kolerában. Az avignoni tébolydában tegnapig összesen hetvenkét koleraeset fordult elő.

Verona, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Brin tengerészeti miniszter Speziába utazott. A bergamói kaszárnyában is kiütött a kolera. Dél-Tirolt ellepték az olasz menekültek.

Busca, aug. 26. *Umberto* király ma délelőtt *Depretis* miniszterelnök kiséretében ide érkezett, *meglátogatta a kolerabetegeket* a kórházakban és a magánlakásokon, és midőn elutazott 10,000 frankot adományozott a szegény sorsu betegek javára.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) A *szt.-marxi központi marhavásárra* 1883. szeptember 3-ikán kiadott vásári rendtartás a szarvasmarha-, sertés- és juhvásárra nézve *1884. szeptember 12-ikén* minden pontozatában *végleg* érvénybe lép. A bécsi marha- és husvásári pénztár fakultativ használhatóságára vonatkozó átmeneti intézkedések szeptemker 12-én hatályon kivül helyeztetnek. A pénztár e naptól kezdve minden félre nézve kötelező; a vásáron kötött eladásokra nézve, a felek között közvetlenül kötött eladásokra nézve is, a fizetések kizárólag a marha- és husvásári pénztárnál történnek; hitelt a vásári czikkek vételénél szintén csakis a marha- és husvásári pénztár nyujthat. Ily értelmü rendelet jelent meg ma a Reichsgesetzblattban. A borjuvásárra nézve az átmeneti intézkedések egyelőre érvényben maradnak.

Bécs, aug. 26. *Az osztrák-magyar bank állása* aug. 23-ról: Bankjegy-forgalom 348,259,000 forint (— 3.908,000 forint) ezüst 126.839,000 frt (+124,000 frt), arany 64.211,000 frt (— 30,000 frt), devisek 15.296,000 forint (+ 50,000 frt), tárcza 126.143,000 frt (— 2.177,000 forint) lombard-kölcsön 23 744,000 forint (— 808,000 frt), jelzálog-kölcsönök 88.040,000 forint, (— 81,000 frt), záloglevél forgalom 86.127,000 forint (+78,000 forint).

Szófia, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A legközelebbi szobranje a *rustsuk-várnai vasut* megvételével és a *szófia-vakarel-piroti vasut* épitésének kérdésével fog foglalkozni, külö ösen azt kell eldöntenie, hogy az utóbbi vonalat a kormány épitse-e vagy pedig magánvállalatnak adják ki. Az előmunkálatok már be vannak fejezve és több orosz és franczia vállalkozó versenyez az engedélyért.

Amsterdam, aug. 26. *A mezőgazdasági kiállitás* ma a közmunka és kereskedelmi, belügyi és hadügyi miniszterek, több szenator és képviselő, a franczia és japáni nagykövetek, a külföldi bizottságok és sok más előkelő személyiség jelenlétében megnyittatott. A kiállitás rendező bizottságának elnöke *Sickes* megnyitó beszédjében köszönetet mondott a kiállitóknak és a mezőgazdaság nagyfontosságu érdekeit részletesen fejtegette. A királyt, ki sajnálkozását fejeztette ki, hogy az oraniai herczeg utáni gyásza miatt, nem jelenhetett meg személyesen a megnyitásnál, a közmunka- és kereskedelemügyi miniszter képviselte, ki is hangsulyozván a külföldi kiállitások nagy fontosságát, köszönetet mondott a külföld közreműködéseért és végül a király nevében megnyitottnak jelentette ki a kiállitást.

Az engedélyhez kötött iparágak.

Az engedélyekhez kötött iparágakra vonatkozó *szabályrendeletek*, a melyeknek mintáit a földm. ipar- és kereskedelmi miniszter az uj ipartörvény 11-ik §-nak kellő végrehajtása iránt, a törvényhatóságoknak megküldött — mint értesülünk — a következő főbb elveket tartalmazzák:

Fogadó, vendéglő, korcsma, sörház, pálinkamérés, kávéház, vagy kávémérés-üzlet nyithatására engedélyt nem nyerhet az: a) a ki nyereségvágyból elkövetett büntettért vagy vétségért büntetve volt; b) az a ki bordélyházat tart. Ezen üzletek állandóan rendőrhatósági ellenőrzés és vizsgálat alatt állanak. A ki fogadót tart, köteles minden szobában a szobáért fizetendő árt feltüntető és hatóságilag láttamozott árszabályt kifüggesztve tartani. Ezek az árak maximum gyanánt tekintendők, ezeknél többet felszámitani nem szabad. A fogadós gondoskodik arról, hogy a vendégszobák jó zárakkal legyenek ellátva. Vendéglő, korcsma, sörház, és pálinkamérés bizonyos meghatározandó utczákban egyáltalában nem nyitható, továbbá nem nyitható templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, a melyeknek kellő használata ez üzletek zaja által akadályoztatnék. Pálinkamérésekben a zenélés tilos. *Kávéháznak* az az üzlet tekintetik: a) a melyben kávé, thea, csokoládé, kimérési engedély tárgyát nem képező szeszes italok, hüsitő italok és ezekhez szükséges nedvek, fagylalt és végre az elősorolt czikkekkel fogyasztani szokott sütemények állandóan kaphatók; b) a melyben tekeasztal állandóan a közönség rendelkezésére áll. *Kávémérésnek* az az üzlet tekintetik, a melyben kávé, tej, thea és csokoládé és az ezekhez való sütemények kaphatók. Kávémérésekben tekeasztalok felállitása, kártyázás és minden egyéb játék tilos.

Zsibáruskodás gyakorlására nem nyerhet engedélyt oly egyén, a ki nyereségvágyból elkövetett büntettért vagy vétségért büntetve volt. Ily egyén zsibárus üzletben segédnek sem alkalmazható. A zsibáruskodás gyakorolhatása számhoz köttetik. Ily üzlet bizonyos utczákban nem nyitható és állandóan a rendőri hatóság ellenőrzése és vizsgálata alatt áll. Ha az eladó személye vagy az eladásra kinált tárgy ellen gyanuok forog fenn, a zsibárus erről az illető rendőrhatóságot azonnal értesiteni tartozik.

Foglalkozást közvetitő vagy *cselédszerző*-ipar gyakorolhatására nem nyerhet engedélyt oly egyén, a ki a hatóság előtt mint erkölcstelen életü ismeretes. Az üzlet biztositék letételéhez van kötve. Az üzleti helyiségben hatóságilag megállapitott árszabály tartandó kifüggesztve. A jelentkezés alkalmával bárminemü dijat szedni tilos. Az árszabály szerint megállapitott dij a tettleges szolgálatba lépéstől számitandó 8 nap után esedékes. A szedhető dijak megállapittatnak; ezeknél többet felszámitani tilos. Az üzlet, valamint az üzleti könyvek a rendőri hatóság által bármikor megvizsgálhatók. Cselédet cselédkönyv nélkül, iparossegédet vagy gyári munkást munkakönyv nélkül és egyáltalában foglalkozástkereső egyéneket kellő igazoló okmányok nélkül beszegődtetni tilos. Az üzlettulajdonos a nála jelentkező egyén erkölcsi viseletéről tudomást szerezni és erről a felfogadót értesiteni tartozik. A már beszegődött egyént máshoz szerződtetni vagy más helyre csábitani, vagy elbocsátás nélkül távozottnak helyet szerezni tilos. Az üzlettulajdonos köteles minden nála jelentkező és magát kellően igazolt egyénnek személyválogatás nélkül helyet közvetiteni. Az üzlettulajdonos tartozik üzleti helyiségeit tisztán tartani.

Kéményseprés-ipar gyakorlására nem nyerhet engedélyt oly egyén, a ki képesitését az 1884. évi XVII. t. cz. 4. §-a értelmében kimutatni nem képes. gyujtogatásért vagy tüzvész okozásáért büntetve volt és a hatóság előtt mint iszákos ismeretes. A kéményseprés-ipar gyakorlása munkakerülethez köttetik. Minden használatban levő kémény havonkint legalább ketszer tisztitandó. A kéményseprés alkalmával a kéményseprő meggyőződést szerez magának arról, hogy az illető épületekben s különösen a kémények közelében meg van-e a tüzveszély ellen a kellő rend. Az e részben tapasztaltakra vagy tüzrendőri szabályokkal ellenkező dolgokra az illető házbelieket figyelmeztetni, sőt szükség esetén a rendőrhatóságnál jelentést tenni tartozik. A kéményseprő jegyzékében igazoltatja azt, hogy a rendes időszakban a kémények tisztitását teljesitette és e jegyzéket minden hó végével az iparhatósághoz bemutatja.

Társaskocsi tartására az, a ki a hatóság előtt mint erkölcstelen életü ismeretes, engedélyt nem nyerhet. Az engedély meghatározott számu kocsik tartására szól. Minden engedélyezett kocsi után engedélydij fizetendő a község pénztárába. A társaskocsi a rendőrhatóságtól nyert számmal könnyen olvashatólag feltünő helyen látandó el. A társaskocsiknak csakis rendőrhatóságilag kijelölt állomásaikon szabad állani. A társaskocsiknak márcz. 1-től október 31-ig reggeli 3 órától éjjeli 11 óráig, november 1-től február végéig reggeli 7 órától este 9 óráig a közönség rendelkezésére kell állaniok. A meginditott társaskocsi utközben csak akkor állhat meg, ha valaki ki- vagy beszállásra jelentkezik. A társaskocsiban ragályos beteget szállitani tilos. Ép ugy nem szabad tisztességtelenül öltözött vagy részeg egyéneket felvenni. Minden kocsiban könnyen hozzáférhető helyen rendőrhatóságilag láttamozott árszabálynak kell kifüggesztve lenni.

A bérkocsi-iparra nem nyerhet engedélyt az, a ki a hatóság előtt mint erkölcstelen életü ismeretes. Az engedély meghatározott számu kocsik tartására szól. Minden engedélyezett kocsi után engedélydij fizetendő a község pénztárába. Minden bérkocsi a rendőrhatóságtól nyert számmal könnyen olvashatólag, feltünő helyen látandó el. A bérkocsinak csakis rendőrhatóságilag kijelölt állomásán szabad állomásozni. Azon rendre nézve, melyben az ugyanazon állomáson levő kocsik egymás után sorakoznak, az állomástérre érkezés elsőbbsége határoz. Az állomástérről eltávozott bérkocsi helyére az utána következő áll, a visszaérkező pedig az utolsó helyet foglalja el. A sorakozás ezen rendjének megzavarása tilos. A vendég vagy megrendelő a sorban álló bérkocsik bármelyikét választhatja. A bérkocsiknak márczius hó 1-től október hó végéig reggeli 6 órától éjjeli 11 óráig, november 1-től február hó végéig reggeli 7 órától este 9 óráig állomáson kell lenniök. A bérkocsi-tulajdonos csak oly férfiegyént alkalmazhat kocsisnak, ki élete 16-ik évét betöltötte, józan életü, rendőrileg kifogástalan és undort gerjesztő testi hibától ment. Minden kocsisnak az 1884. évi XVII. tvcz. 99. §-a által előirt munkakönyvön kivül még a rendőrhatóság által kiállitott hajtási jogositványnyal kell birnia. Hajtási jogositványt csak az kaphat, ki a rendőrhatóság előtt a hajtásról és arról, hogy a város utczáit jól ismeri, kielégitő vizsgát tett. Ezen jogositvány a bérkocsi-tulajdonos nevén s a bérkocsi számán kivül a kocsis nevét, személyleirását s illetőségi helye megnevezését tartalmazza és csak az ezen §-ban megállapitott kellékeknek megfelelő egyén részére állitható ki. A jogositványt a kocsis a szolgálatbalépés napján a bérkocsitulajdonostól átveszi, szolgálatközben magánál hordja, kivánatra a rendőrség közegének készségesen előmutatja, a szolgálatból kiléptekor pedig gazdájának visszaadja. A gazda az eltávozott vagy elhalálozott, vagy a rendőrség által a hajtástol eltiltott kocsisának jogositványát a rendőrségnek 24 óra alatt visszaszolgáltatni köteles. Ha a kocsis a jogositványnyal megszökött, ezt a gazda a rendőrségnek ugyancsak 24 óra alatt bejelenteni tartozik. A kocsisnak megrendelt kocsijába illetőleg kocsijára a kocsivendég beleegyezése nélkül senkit sem szabad felvennie. Ha a bérkocsin ragályos vagy járványos beteg szállittatott, a kocsit fertőtleniteni kell. A bérkocsi-állomásterek folytonosan tisztán s a közegészség követelményeit kielégitő állapotban tartandók s e czélból azokon minden szemét s állati hulladék azonnal összeseprendő s az azokon mindig készen tartandó s a bérkocsi tulajdonosok által beszerzendő fedeles ládákba teendő. Az állomásterek továbbá mindazon napokon, midőn eső vagy hó nem esik, vagy a viz a külső levegőn meg nem fagy és pedig ápril 1-től október végéig legalább négyszer, a többi hónapokban pedig legalább kétszer megöntözendők és fertőtlenitendők. A fertőtlenitésnek a szemétgyüjtő láda tartalmára is mindaddig mig el nem vitetik, ki kell terjedni. Mindezen kötelességek szigoru és pontos teljesitéséről az illető állomástereken helylyel biró bérkocsi-tulajdonosok tartoznak gondoskodni s az e tekintetben előforduló mulasztásokért egyetemlegesen felelősek. Ily mulasztás esetében az illető állomástéren helylyel biró bérkocsitulajdonosok mindegyike büntetendő.

Hordár- vagy *bérszolga*-iparra az iparengedély ugy egyes egyéneknek, mint vállalkozóknak adható. Engedélyt azonban — még vállalatra is — nem nyerhet oly egyén, a ki nyereségvágyból elkövetett büntettért vagy vétségért büntetve volt, vagy a hatóság előtt mint megbizhatlan egyén ismeretes. Az üzlet biztositéktétel kötelezettségével van egybekötve. Minden egyén részére kiállitott engedélyért engedélydij fizetendő a község pénztárába. A szolgálatukat ajánlható hordárok vagy bérszolgák száma megállapittatik. Minden hordár vagy bérszolga, akár vállalkozó szolgálatában áll, akár pedig saját személyére nyert engedélyt, köteles a rendőrhatóság részéről nyert sorszámát feltünő módon viselni. A hordár vagy bérszolga csakis rendőrhatóságilag kijelölt helyén állomásozhat. A hordárok vagy bérszolgák állomásaikon rendesen öltözve tartoznak megjelenni. Minden hordár vagy bérszolga az 1884: XVII. tcz. 99. §-a által előirt munkakönyvön kivül még egy személyleirását tartalmazó, a rendőrhatóság által láttamozott igazolványi könyvecskével ellátandó. Ezen igazolvány a szolgálatból kilépő hordártól, ez vállalkozónál szolgált, az üzlet tulajdonosa által elveendő; ha pedig saját személyére birt engedélyt, a kiállitó hatóságnak visszaszolgáltatandó. Az üzlettulajdonos a hordár vagy bérszolga által okozott károkért első sorban biztositékával s ezenfelül egyéb vagyonával felelős. A hordár vagy bérszolga tartozik a reá bizott teendőt pontosan teljesiteni, szolgálatában becsületesen és lelkiismeretesen eljárni. A reá bizott tárgyért felelős; mulasztás, rongálás, elvesztésért stb. anyagi kárpótlással tartozik.

Végül valamennyi szabályrendelet azt a *zárhatározatot* tartalmazza, hogy azok, a kik az *1884. okt. 1-je előtt* szerzett jogositvány alapján üznek engedélyhez kötött ipart, ezek üzletük gyakorlásánál jelen szabályrendelet határozatait *szintén megtartani kötelesek.*

Az augusztusi országos vásár Budapesten.

— A magyar kereskedelmi csarnok jelentése. —

Az idei augusztusi vásár nem várt kedvezőtlen eredménynyel folyt le; az üzleti helyzet tárgyilagos megitéléze mellett ugyan nem lehetett oly sikert várni, minőt a tavalyi vásár eredményezett, azonban még a legjózanabb felfogás sem vehetett számitásba oly tényezőket, melyek rövid idővel a vásár kezdete előtt még teljesen ismere lenek valának. A csalódás ennélfogva általános és az áruforgalomban beállott jelentékeny kevesblet, s a kevés élénkebb nap után hirtelen beállott üzleti tespedés mindenkit egyformán meglepett. Az üzletmenet már junius és julius havában is vontatott volt, az árueladás csekélyebb mérvünek mutatkozott, mint a mult év hasonszakában és tudták, hogy a vidéken mindenütt az üzleti helyzet a téli időszakra nem épen kedvezőnek igérkezett. A gabnaárak rohamos esése azonban, mely akkor még nem vonathatott számitásba, annyira bénitólag hatott az üzleti forgalom kifejlődésére, hogy még a jelenvolt vevők aránylag csekély száma is tartózkodó magatartásra indittatott, mig csaknem épen annyi vevő meg sem jelent a vásáron. Nem vélünk tévedni, ha ezek tekintetbevételével a vásár rossz befolyásának fő indokát a kézmüárukereskedésre nézve valóságos csapásként tekinthető gabnaárcsökkenésben keressük. A vásáron megjelent vevők nagyobbára a Bácska, Bánság és Duna vidékekről valók. A Tiszavidékről és Erdélyből csak egyes vevők jelentkeztek.

Az egyes üzleti ágakról a következőket jelenthetjük:

Cotton és egyéb nyomott áruk a gyönge vásár daczára középszerü keresletnek örvendtek.

Currens-áruk tekintetében a fogyasztás többnyire fehérárukra, u. m. chiffon, vászon, oxford, egyes barchentfajták és kalmukra szoritkozott. Utóbbi czikkekre nézve azonban a forgalom nem volt oly élénk, mint más években, minthogy sok vevőnek még a tavalyi áru egy része raktáron fekszik, mások pedig később akarják szükségletüket e czikkek tekintetében fedezni. Eddigelé tehát nem lehet egy czikkre nézve sem élénkebb forgalmat konstatálni.

Kék nyomott áruk ezuttal is aránylag jelentékeny mérvben kerestettek és tekintettel az ezen czikkre nézve előhaladt időszakra kielégitő arányban keltek el. Örvendetes tény, hogy e gyáripar évről-évre szebb fejlődésnek indul.

Divatáruk. E czikkekre nézve is kevés vevő jelent meg a vásáron, minek alapokát részint a vásárok jelentőségének már ismételten konstatált csökkenésében, részint a kereskedelem és forgalom minden terén uralkodó tespedésben kell keresni. Junius és julius havában ugyan élénkebb üzleti forgalom mutatkozott a vidék bentartatása folytán, de az egyes áruczikkek kelendőségére nézve, flanell kivételével, mely az alacsony árak és jó izlés folytán jobban kelt mint más czikkek, határozott jelentést még nem lehet adni.

Rövid- és szövöttáruk, nevezetesen sima szalagáruk, failles és atlaszfailles és ribons tekintetében a vásári forgalom kielégitő volt, faconnées, bel- és külföldi féltinom termékek iránt a kereslet a szokásos volt; egészen olcsó és selyem-faconnées inkább elhanyagoltattak, mint kerestettek.

A *czérnafajták* közt az angol spolsczérna még mindig vonzó erővel bir a vevőkre, minek folytán ebből nagyobb mennyiségek keltek el, cseh és sziléziai Schock czérna egészen szerény keresletre szoritkoztak.

Selyem- és gyapjufonalak kerestettek, az árak azonban a bécsi kereskedők által forgalomba hozott rosszabb minőség és szinvegyités folytán lenyomattak.

Csipkés-áru jó keresletnek örvendett, *finomabb diszmüáruk és gombkötőczikkek* a vevők tartózkodó maguktartása folytán elhanyagoltattak.

Pamutszalagok nem igen kerestettek, jobb üzlet e czikkekben az alacsony rongyárak miatt nem fejlődhetik ki.

Élénk kereslet mutatkozott *kötőpamut* iránt, főleg az olcsó fajtákra nézve.

A *csipkeczikkekben* való fogyasztás főleg tatting, trimming, breton, valenciennek és blondokra terjedt ki és kielégitőnek mondható. Mellszalagok jobb kivitelben jó keresletet találtak, olcsóbb minták kevésbbé kerestettek.

Fehéráruk közül kiemelendők organdy, musslin, battist, claire és függönyszövet, melyek jól elkeltek.

A szövött áruk tárgyában a forgalom, mely különben augusztus havában és különösen a vásár tartama alatt tetőpontját szokta volt elérni, nem elégitett ki, a kereslet horgolt és fantasie-kendőkre, gyapot- és castor-derekakra, valamint kötött harisnyák olcsóbb fajtáira szoritkozott, ezekből meglehetős mennyiségek keltek el. Ellenben csaknem egészen elhanyagoltattak chawlok, nehéz castorharisnyák, keztyük és fejkötők, a mi arra vezethető vissza, hogy ezekből a vidéken még tavalról raktárkészletek találhatók. Fonál számára ez idő szerint az idény még nem érkezett el, mindazonáltal angol fajtákra történt nehány vétel, belföldi fonalak számára nem mutatkozott kereslet.

Norimbergi- és diszmüárukra nézve a vásár igen gyengének mutatkozott, a mennyiben általában kevés vevő jelent meg a piaczon és ezek is igen tartózkodók voltak vásárlás dolgában. Az egyes czikkek felsorolása, melyek kisebb-nagyobb mérvben elkeltek, ez üzletágban aligha szükséges, minthogy ez arány rendesen egyenlő szokott maradni; ezuttal is dohányzószerek, illatszerek, szappan-szaru, ködió- és egyéb szövetgombok, esernyők, pakfong és czinaczél-kanalak, tüáruk jobban keltek, mig fényüzési czikkek kevésbé kerestettek.

Posztó- és gyapjuáruk. A vásár még nagy kereskedőink szerény várakozásának sem felelt meg, minthogy csak kevés vevő jelent meg, kiknek vásárlási kedve nem volt jelentékeny. A vásár e nem igen kielégitő eredménye daczára a fogyasztás nem csekélyebb, mint a mult év hasonszakában, minthogy a junius és julius havában az utazók által átvett téli megrendelések a vevők egész saisonszükségletét kimeritették, ugy hogy ha a folyó év összeredményét összegezzük, az aránylag kedvezőnek mondható.

Az uri divatáru-kereskedésre a lefolyt vásár nem mondható felette kedvezőnek. A vásár nem igen volt látogatva és a kevés megjelent vevő tartózkodólag viselkedett. Csak a kéjvonatok hoztak néhány vevőt és hatottak előnyösen a vásárra, ugy, hogy a különbözetek az előző év hason szakának üzleti eredményéhez képest, némileg mégis kiegyenlittettek.

Az *incasso* még a legszerényebb várakozásokat sem elégitette ki. Habár augusztus különben sem szokott soha bő bevételek hónapja lenni, ugy mégis máskor e hónapban a régi hátralékok szoktak törlesztetni, ami ez esztendőben szintén elmaradt.

Örvendetes tény gyanánt lehet azonban konstatálni, hogy e hónapban csak jelentéktelen *fizetésképtelenségek* fordultak elő. Ellenkezőleg nehány régibb fizetésképtelenség rendeztetett, mig több, szintén régibb keletü fizetésképtelenségi esetben az egyezségi tárgyalások folyamatban vannak.

Gyapjuvásár.

— Az «Egyetértés» tudósitása. —

Az ez évi campagne kezdete óta az irány minden mérvadó piaczon annyiban változatlan maradt, a mennyiben csak a kártolásra és posztógyártásra való finom gyapju után van kereslet, mig a többi fajok többé-kevésbbé elhanyagoltattak. E viszonyok közt gyapjunk kelendősége eddig különféle akadályokba ütközött, annál is inkább, mivel nálunk a keresett finom fajok, különösen fésüs gyapjuban nem léteznek. Ha mind a mellett a forgalomnak a vaczi vásár vége óta a mostani Jánosfejvételi vásár végeig aránylag kielégitő eredménye volt, ugy azt részben annak a körülménynek lehet tulajdonitani, hogy itt az illetők a változott viszonyokba csakhamar beleélték magukat, részben pedig Ausztria-Magyarország ipara nagy szükségletének, mely majdnem minden fajt felölel, minek következtében a váczi vásáron megállapitott árak legnagyobb részt fenn is tartották magukat. A két legutolsó vásár közt letelt öt hét alatt mintegy 7500 különféle faju, a most lefolyt vásáron pedig mintegy 5000 mmázsa gyapju kelt el. Ez utóbbi mennyiségből mintegy 2500 mm. bácsmegyei egynyiretü ésfehér s kék ketnyire ü gyapju volt belföldi katonai posztógyártásra, mintegy 1300 mmázsa szövet- és posztógyapju volt a kereskedelem részére és mintegy 900 mm. egynyiretü gyapju kártolásra és 300 métermázsa czigája és czikkelygyapju volt. Homokos gyapjuból majdnem semmi sem kelt el.

A különféle gyapjufajok árai, mint emlittetett, csakhamar szabályoztattak, s csak a durva gyapju képez e tekintetben kivételt. Nagy vevőink még teljesen tartózkodó magatartást tanusitanak, de a mellett a tulajdonosok is még magas árakat követelnek, minek következtében e vásáron, mely az e fajta gyapjura nézve mérvadó szokott lenni, kevés adatott el. Kevés czigaja gyapjut a külföld részére a tavalyi áraknál 8—10 százalékkal olcsóbban lehetett eladni, kevés czikkelygyapjut pedig belföldi számlára a tavalyiakat megközelitő árakon. A készletek finom és középfinom posztógyapju kivételével, még meglehetős nagyok, s minden fajban elég választékos. A következő árak 56 kilókint értendők s a forgalomba hozott gyapjura vonatkoznak:

Egynyiretü középfinom posztógyapju 108—130 frt, középfinom 88—104 forint, silány 78—85 forint, *kétnyiretü* középfinom kártolásra 88—90 forint, silány (bácsmegyei) 60—64 frt, *kétnyiretü téligyapju* finom, hegyi 82—84 frt, kékes 72—75 frt, tiszavidéki jobb 62—64 frt, silányabb 60—61 frt, miskolcz-, heves, gyöngyösi 60—67 frt, *bárány-gyapju* középfinom 80—90 frt, közönséges 62—72 frt, *czigaja gyapju* bánsági nemesitett 57—58 frt, czikkely-gyapju 46—47 frt.

A legközelebbi (Lipót-napi) vásár ez évi november 2-án kezdődik.

Lóvásár.

A folyó hó 24—25-én tartott orsz. lóvásárról. Felhozatott összesen 2486 db ló. Ebből eladatott: átiratás mellett 609 db, uj lólevél mellett 86 db, melyből 26 db a bécsi vágóra ment Az árak 18 frttól 52 frtig, jobb kocsilovaknál 85—250 frt közt váltakoztak. A bécsi vágóra vásároltakért 26—37 frtot fizettek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A közlekedésügyi miniszter körutja.** Báró *Kemény* Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter *Bodoky* miniszteri tanácsos s *Csőke* miniszteri fogalmazó kiséretében ma a Felső-Tiszavidékre utazott, hogy a vizszabályozási munkálatok állása s az ottani folyó-vidék viszonyai felett személyesen tájékozza magát. A miniszter Munkácson át Vereczkére a határszélre, onnét vissza Munkácsra, azután Szatmár-Németibe, Nagybányára, Kis-Majténybe s Domahidára megy s szeptember 1-én ismét visszatér a fővárosba. — Munkácsról táviraja tudósitónk: Kemény miniszter ma érkezett Munkácsra, a *munkács-stryi vasut* előmunkálatait megszemlélni. Utközben Csapon a minisztert Ungmegye küldöttsége, Bátyuban a beregmegyei főispán, az odavaló szolgabiróval üdvözölte. Munkácson Beregmegye és Munkács tisztikara fogadta. Jobszthy Gyula alispán rövid, de szép beszédet mondott, ügyesen emelve ki, hogy a miniszter nagyon szegény nép közé jött, melynek szüksége van támogatásra. A miniszter kitérőleg frázisokkal felelt hangsulyozva, hogy nem anyagi, de szivgazdaságot keres, reméli, jön e vidékre még jobb idő is. A város ki van világitva, a hatóságok és katonaság még ma bemutattatnak. Este banket volt a Csillag vendéglőben mintegy hatvan személyre. Holnap szemleutra indul a miniszter Vereczkéig, a trasirozás alatt álló vonal mentén.

* **A sövényháza-szegedi Tiszaszabályozó társulat.** A sövényháza-szegedi Tiszaszabályozási társulat kir. kormánybiztosság által mai napon tartott zárt ajánlati tárgyalásra, a társulat területén teljesitendő védtöltési munkák kiadására vonatkozólag következő ajánlatok érkeztek be: Deutsch A. fia és Hofbauer Budapestről 84,229 frt, Cséri J. Ede Budapestről 88,808 frt, Deutsch Zsigmond Budapestről 93,164 frt, Arenstein Henrik Budapestről 94,620 frt, Sztraka J. Szegedről 106,908 frt, Oblat Lipót Szegedről 107,110 frt, Lederer Ede Szegedről 108,961 frt, Klein Lipót Budapestről 109,861 frt. A Cséri J. Ede és Deutsch A. fia Hofbauer ajánlatai óvadékkal együtt visszatartattak és a kormánybiztosság a közmunka és közlekedési miniszteriumhoz fogja eldöntés végett felterjeszteni.

* **A debreczen-nánási uj vasuton** tegnapelőtt közlekedett az első vonat, és pedig Debreczenből Nánásra mintegy 80 kirándulóval. Nánáson nagy közönség fogadta az érkezőket. Vértesi István debreczeni tanácsnok rövid beszédben köszönte meg a szives fogadtatást, mire a nánási polgármester válaszolt. A bevonulás után 100 teritékü bankett volt.

* **Az osztrák-magyar államvasut** vág-sellye-diószeg-galántai 18.3 kilometer hosszu uj kettős vágánya, mely a Diószegtől egész a határig már kiépitett vasuthoz csatlakozik, már le van rakva, s a magy kir. főfelügyelőség részéről Storch főfelügyelő e hó 26-án fogja a rendőrmütani bejárást foganatosittatni. Storch főfelügyelőt bizták meg azzal is, hogy a Lőcz-Bresztovány és G.-Lipótvár közt berendezett megálló-helyet és a bucsányi kitérőt megszemlélje, a mit e hó 27-én teljesit. E kitérőt főkép a báró Springer-féle gazdasági és ipari telepek nagyobb szállitmányai számára épitették.

* **Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.** 1884. szeptember hó 1-én uj kivételes dijszabás kő- és pirszén szállitmányokra nézve Alsó-sziléziából az osztrák-magyar államvasut-társaság magyar vonalak állomásaira fog hatályba lépni azzal a megjegyzéssel, hogy a bent foglalt nehány viszonylatnál, melyek a most érvényben levő alsó-sziléziai dijszabásokban (1882 augusztus 15 és 1883 május hó 1-től) foglalt dijtételekkel szemben, habár csekély felemelést szenvedtek, a dijtételek az utóbb nevezett két dijszabás szerint még f. é. október hó 1-ig fognak számittatni.

* **Osztrák-magyar bolgár áruforgalom Báziáson át.** Ez áruforgalom számára folyó évi augusztus hó 1-én hatálybalépett dijszabáshoz folyó évi szeptember 15-én az I-ső pótlék lép érvénybe, mely e dijszabás némi helyesbitését tartalmazza. E pótlék példányai a részes vasutak igazgatóságainál, de nevezetesen a szab. osztrák-magyar államvasut társaság igazgatóságánál, Budapesten (Terézkörut 50.) szerezhetők meg.

IPARÜGYEK.

— **Szövőszékek terjesztése.** Az országos iparegyesület szövőszéki bizottsága legközelebb a következő községekbe küldött szövőszékeket: Vingára egyet, Nagy-Becskerekre négyet, Gyulára egyet, Bakabányára egyet, Margitára (Biharmegye) egyet és Bihar-Diószegre szintén egyet, összesen 6 helyre kilenczet.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Kiállitási épitkezések.** *A mezőgazdasági csarnok* faváza már csaknem teljesen fel van állitva s legközelebb a falak fölépitéséhez és tetőzéséhez is hozzá foghatnak. Ez az épület az iparcsarnok után egyike lesz a legnagyobbaknak, a mennyiben a tüzijátéktér torkolatától a Nádor-szigetig terjedő mezőséget egész hosszában egybefoglalja és a csarnok szélessége is majdnem 25 méter. — Az épület jobb oldalán már megkezdték a tanszer-csarnok nivellirozását, melynek befejezése után hozzákezdenek a czölöpök beveréséhez. — A háziipar csarnoknál a czölöpök már le vannak verve, s a faház egyrésze föl van állitva. — *A pénzügyminiszterium* pavillonjának czölöpözése a háziiparcsarnok közvetlen közelében be van fejezve s legközelebb hozzákezdenek az épitéshez is. — A mezőgazdasági termények időleges kiállitásainak területén szintén javában folyik a munka. A területet most töltik fel s nemsokára hozzákezdenek az épület faházának felemeléséhez.

= **Fürdőink panorámája** az orsz. kiállitásra létre fog jönni; részvénytársaság alakult rá 50 darab 1000 forintos részvény kibocsátásával. A bizottság már ülést is tartott s élén *Zichy* Jenő gróf áll. Nem kevesebb, mint 650 négyszögméter terjedelmü kép fog készülni és pedig a festőknek a helyszinén tett vázlatai és fényképek után, melyekből egy 500 négyszögméternyi kolosszális nagyságu s háromnegyed kör alaku tableau Tátra-Füredet ábrázolja vidékével, a magas Tátrával s fák és sziklákból alkotott természetes előtérrel, hogy csalódásig a valóság benyomását tegye a szemlélőre. — Négy kép 20 n. méter lesz, szintén természetes előtérrel, uz pedig 1½ n. méter nagyságu, nagyitó üveg alá. E panoráma czélja az, hogy a magyarországi fürdőhelyeket, vidékök természeti szépségeivel hiven és müvészi hatással mutassa be, hogy ezáltal mind a hazai közönséget, mind a külföldet, mely előtt ugy szólván terra incognita, megismertesse velök s a kiállitáson jelenlevő számos idegenben növelje a kedvet azok látogatására. Praktikusan ez az eredmény csak ugy érhető el, ha müvészt, és pedig természetesen magyar müvészt biznak meg a vállalat müvészi feladatainak vezetésével, ki maguk-ban véve is becses és a megtekintésre közönséget vonzó festményeket késziti s szintén kiváló müvészeket vesz munkatársaiul. E végből szükséges, hogy a részvény társaság minél nagyobb tőkével rendelkezzék, mert csak ily müvészi kiállitásban lesz e panoráma gyümölcsöző mind a fürdőkre, mind a vállalkozókra. Mint

*mlitők, az eszme megvalósitása élén *Zichy* Jenő gróf áll, ki egyik legkiválóbb tájfe-tőnket *Spányi* Bélát szólitotta fel a képek elkészitésére.

= **A kolozsvári munkakiállitás** programmját közölvén a lapok, ezzel kapcsolatban fölemlitik, hogy az orsz. iparegyesület is képviselve lesz a kiállitáson és pedig titkárja által. Az iparegyesület titkára félreértések kikerülése végett kijelenteni kivánja e helyen, hogy e hir csak téves informáczió alapján kerülhetett a lapokba. Az ő hivatalos vagy nemhivatalos kiküldetéséről t. i. azért sem lehetett szó, mert a kolozsvári rendező bizottság az *orsz. iparegyesületet e kiállitásra meg sem hivta.*

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A gabonatőzsdéről.** A gabonatőzsdéken ma örvendetes fordulat állott be az irány jelentékenyen megszilárdult és az árak emelkedtek. Kész áruban a buza ára jó 15 krral javult métermázsánkint, mig a határidőüzletben a javulás sokkal jelentékenyebb és 30—40 krt tett ki. A forgalom a határidőüzletben óriási terjedelmet nyert és a különféle gabonanemekből a mai napon nem kevesebb mint 380,000 métermázsára köttetett. Az árak e közben jelentékeny ingadozásoknak voltak alávetve és pedig *buza* őszre legalacsonyabb ára 7.69, legmagasabb 8.07 frt, tavaszra legalacsonyabb 8.20 frt, legmagasabb 8.60 frt, *tengeri* május—juniusra legalacsonyabb 5.55 frt, legmagasabb 5.75 frt, *zab* őszre legalacsonyabb ára 5.80 frt, legmagasabb 5.92 frt, tavaszra legalacsonyabb 6.08 frt, legmagasabb 6.17 frt. Az esti zárlat jobbára a legmagasabb árakon történt. Remélhető, hogy e mozgalom tartós lesz és az árak ismét visszanyerik előbbi állásukat.

** **Az értéktőzsdéről.** Harmadnapja már, hogy az értéktőzsde helyzete alaposan megváltozott. A legszebb reményekkel indult meg a mult heti üzlet, hogy a hitelintézet kedvező mérlegét kiaknázza és a magyar aranyjáradék konverzióját, melynek befejezése ismét közeli kilátásban volt, számtalanadszor vegye számitásba, midőn vasárnap arról értesült a tőzsde, hogy az osztrák hitelintézet egyetlen egy czukorgyárosnál, ki fizetési zavarokba jutott, 3½ millió frttal van érdekelve. Méltán meglepte az üzérkedést az, hogy ez az intézet, mely az Ausztria-Magyarország bankjai között az első helyet foglalja el és melynek részvényei nemzetközi értéket képviselnek, miként lehet egyetlen egy czégnél ily óriási összeggel érdekelve? A czukorpiacz helyzete az óriási tultermelés következtében ma nagyon válságos és az osztrák czukoripar nehéz harczot viv fenállhatása érdekében. Ily viszonyok között megdöbbentő az, ha egy bank ily óriási összeget helyezett el egy czégnél. Az üzérkedésnek ez szomoru reflexiókra adott alkalmat, mi az árfolyamokban nyert kifejezést. Hozzájárult ehhez még az, hogy a franczia-khinai háboru ténynyé vált, mig másrészt a gabonapiacz helyzete is méltó aggodalmakra ad okot. Általán nagy a félelem az általános kereskedelmi válság iránt, mit még az a körülmény is emel, hogy a szeszüzlet terén is mutatkoznak már a mértéktelen tultermelés következményei, mi annál inkább volna sajnálatra méltó, mert ez első sorban hazánkat sujtaná. De különben a tőzsde félelme korai és az a mód is, melyben aggodalmainak kifejezést ád, helytelen. — Ha az osztrák czukorpiaczot válság éri, ehhez Magyarország hitelének vajmi kevés köze van. Mégis megtörtént most az az abszurd eset, hogy a magyar aranyjáradék egy napon 1⅕ százalékot veszitett árfolyamából, mig az osztrák aranyjáradék ugyanaz nap ¼ százalékkal emelkedett. Csakugyan különös logika az, hogy Magyarország járadéka csökken, mert esetleg az osztrák pénzügyek kárát vallhatják a czukorüzletben beállott válságnak. Az ily logikáju tőzsde természetesen gyenge olyan külső behatásokkal szemben, mint a minők most érték. Hogy mikor csilapulnak le a kedélyek, az most különösen, mikor a franczia-khinai háboru egyrészt és a kolera folytonos terjedése másrészt amugy is megingatják az üzletet, nem látható be. Minden esetre e mostani válság utóhatása még jó ideig érezhető lesz, és arról, hogy az ősz elején nagyobb pénzügyi és tőzsdei üzletek indulnának meg, egyelőre le kell mondani.

** **Fizetésképtelenség a tőzsdén.** A mostani tőzsdei deroute ma szedte első áldozatát. A tőzsde fekete tábláján *Bruck* Albert ügynök neve volt kifüggesztve. Egyéb fizetési zavarok is fordultak elő, de ezek még idejekorán elintéztettek. Bruck fizetésképtelensége ugyan igen jelentéktelen, de a közeli ultimo már most nem csekély gondokat okoz.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Merkl Antónia divatárusnő Prágában, Kovacsevics István kereskedő Pozsegában, *Friedmann* József kereskedő Eperjesen, Doktor Julia női kézmüárú készitő Prágában, Neyer József czipészmester Feldkirchben, *Boer* M. és *Csősz* V. kereskedők Déván, Brankovics Ilia V. kereskedő Nisben, *Kohn* Adolf kereskedő Lugoson.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Augusztus 26. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma határozottan szilárdabb irányt követett. A kinálat gyenge volt, tulajdonosok magasabb árakat követeltek, mit malmok kénytelenek is voltak megadni és mintegy 18,000 mm. adatott el átlag 15 krral magasabb árakon. — *Tengeri* 10 krral szilárdabb, egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett általán változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 100 mm. 80.5 k. 8.15 frt, 200 mm. 79 k. 8.15 frt, 100 mm. 78.7 k. 8.15 frt, 100 mm. 80 k. 8.15 frt, 100 mm. 79.5 k. 8.15 frt, 200 mm. 80 k. 7.95 frt, 300 mmázsa. 78 k. 7.95 frt, 300 mmázsa 77 k. 7.95 forint, 300 mmázsa 75 k. 7.95 frt, 800 mmázsa 80 k. 8.45 frt, 800 mm. 79.5 k. 8.15 frt, 100 mm. 79.5 k. 8.15 frt, 300 mm. 79 k. 8.15 frt, 100 mm. 79 k. 8.10 frt, 200 mm. 79 k. 8.17½ frt, 300 mm. 79.5 k. 8.25frt, 200 mm. 78.5 k. 8.05 frt, 100 mm. 78 k. 7.75 frt, sárga, 200 mm. 78 k. 7.80 frt, 1200 mm. 78 k. 8frt, 200 mm. 78 k. 7 90 frt, 200 mm. 78 k. 8 frt, 400 mm. 78 k. 7.90 frt, 300 mm. 78 k. 7.90 frt, 400 mm. 78 k. 7.95frt, 200 mm. 77.7 k. 7.90 frt, 100 mm. 77 k. 7.50 frt, 100 mm. 78 k. 7.75 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.85 forint, 100 mm. 77.5 k. 7.85 frt, mind három hóra.

Pestmegyei 100 mm. 80 k. 8.15 frt. 100 mm. 80 k. 7.05 frt, 100 mm. 78.8 k. 7.70 frt. 200 mm. 78 k. 7.70 frt, 100 mm. 76.7 . 7.70 frt, 200 mm. 78 k. 7.85 frt, 800 mm. 78.5 k. 7.80 frt, 100 mm. 77 k. 7.60 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.70 frt, 100 mm. 75.7 k. 7.60 frt, mind három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 77.5 k. 7.75 forint, 100 mm. 76.5 k. 7.75 frt, 300 mm. 77 k. 7.70 frt, 500 mm. 77 k. 7.65 frt, 200 mm. 77 k. 7.60 frt, 100 mm. 76.2 k. 7.70 frt, 500 mm. 76 k. 7.57½ frt, 100 mm. 76.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 75 k. 7.45 frt, 100 mm. 74.5 k. 7.45 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 100 mm. 77.5 k. 8.20 forint, 300 mm. 75.8 k. 7.70 frt, 500 mm. 73.5 k. 7.70 frt, mind három hóra.

Bánsági uj 1100 mm. 76 k. 7.77½ forint, három hóra.

Felsőtiszai 100 mm. 78.5 k. 7.90 frt, 200 mm. 77.5 k. 7.85 frt, mind három hóra.

Oláhországi 800 mm. 78.5 k. 7.80 frt, 400 mm. 76.8 7.40 frt, 500 mm. 76.5 k. 7.30 frt, mind három hóra.

Rozs 300 mm. 6.55 frt, készfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	uj bánsági	76—81 %	—.— frttól	—.—	frtig
—	» tiszavidéki	76—81 %	7.50 »	8.10	»
—	» pestvidéki	76—81 %	7.40 »	8.05	»
—	» fehérmegyei	76—81 %	7.40 »	8.05	»
—	» bácskai	76—81 %	—.— »	—.—	»
—	» északmagyarországi	76—81 %	7.40 »	7.95	»
Rozs	uj	70—72 %	6.55 »	6.80	»
Árpa	» takarmány	60—62 %	6.30 »	6.60	»
—	» égetni való	62—64 %	7 10 »	8.—	»
—	» sörfőzdei	64—66 %	8.35 »	9.60	»
Zab	»	37—40 %	5.90 »	6.20	»
Tengeri	ó, bánsági	75 %	6.45 »	6.50	»
—	» másnemü	78 %	6.40 »	6 45	»
—		— %	—.— »	—.—	»
Köles		— %	—.— »	—.—	»
Repcze	uj, káposzta	— %	10.7/8 »	11.3/4	»
—	» bánsági	— %	10.3/8 »	11.—	»

Határidőüzlet meglehetős élénk forgalom mellett alacsonyabb londoni és newyorki jegyzések következtében lanyhább irányban nyilt meg, de az üzlet folyamában ismét megszilárdult az irány. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza őszre mintegy 40,000 mm. 7.75, 7.73, 7.72, 7.70, 7.69, 7.70, 7.72, 7.74, 7.75, 7.76, 7.78, 7.80, 7.81, 7.82, 7.84, 7.86, 7.87, 7.88, 7.89, 7.90, 7.89, 7.87, 7.86, 7.85 és 7.84 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 8.25, 8.24, 8.23, 8.22, 8.21, 8.20, 8.22, 8.23, 8.25, 8.26, 8.27, 8.28, 8.30, 8.32, 8.33, 8.32, 8.31, 8.32, 8.33, 8.35, 8.36, 8.38, 8.37, 8.38, 8.39, 8.40, 8.39, 8.38, 8.37, 8.36, 8.35 és 8.34 forintjával.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 40,000 mm. 5.60, 5.59, 5.58, 5.57, 5.55, 5.57, 5.58, 5.59, 5.60, 5.62, 5.63, 5.64, 5.65, 5.66, 5.68, 5.66, 5.65, 5.64, 5.63, 5.62, 5.61 és 5.60 forinton.

Szokványzab őszre mintegy 10,000 mm. 5.80, 5.82, 5.84 és 5.85 forintjával.

Szokványzab tavaszra mintegy 10,000 mm. 6.08, 6.10, 6.12 és 6.14 frtjával.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom, az irány csendes. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.83, 7.84 és 7.85 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.33, 8.34 és 8.35 frton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.60, 5.61 és 5.62 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.33 —	8.35—
Szokványbuza őszre	»	7.83 —	7.85—
B.-tengeri május—juniusra	»	5.61 —	5.68—
Szokványzab tavaszra	»	6.12 —	6.14—
Szokványzab őszre	»	5.83 —	5.85 -
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	11.3/4 —	11.3/4—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén magasabb berlini és párisi zárlati árfolyamok terjedelmes fedezéseket idéztek elő. A forgalom óriási terjedelmet öltött, az árfolyamok nagyobb ingadozásoknak voltak alávetve, de az alapirány nagyon szilárd volt és az árak rohamosan emelkedtek. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 50,000 mm. 7.90, 7.92, 7.93, 7.94, 7.95, 7.97, 7.98, 7.99, 8, 8.01, 8.02, 8.03, 8.05, 8.06, 8.07, 8.06, 8.05, 8.04, 8.03, 8.02, 8.03, 8.04, 8.05, 8.06, 8.07, 8.06, 8.05, 8.03 és 8.05 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 100,000 mm. 8.40, 8.42, 8.44, 8.46, 8.48, 8.49, 8 50, 8.52, 8.54, 8.55, 8.56, 8.58, 8.60, 8.58, 8 57, 8 55, 8.53, 8.52, 8.50, 8.52, 8.53, 8.54, 8.55, 8.56, 8.58, 8.56, 8.55, 8.54, 8.53, 8.54, 8.55 és 8.56 forinton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 50,000 mm. 5.65, 5.67, 5.68, 5.70, 5.72, 5.73, 5.74, 5.75, 5.73, 5.72, 5.70, 5.69, 5.68, 5.69 és 5.70 frton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.05 —	8.07—
Szokványbuza 1885. tavaszra	»	8.56 —	8.58—
Nemzetköz uj tengeri 1885. május—juniusra	»	5.68 —	5.70—
Szokványzab őszre	»	5.92 —	5.95—
Szokványzab 1885. tavaszra	»	6.17 —	6.20—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	11.7/8 —	12.— —

Terménytőzsde.

A terményüzletben ma lanyha volt az irány.

Szilva gyengült, *szerbiai* zsákáru október—novemberre 9.25 frton köttetett 56 kilokint.

Szalonna városi légenszáritott 49 frton adatott.

Viaszk *rozsnyói* 145 forinton köttetett, és marad igy áru.

Értéktőzsde.

Ma a tőzsde több hajlamot mutatott javulásra, miután a gabonatőzsdén is emelkedő irányt követett és Berlinből jobb megnyitási árfolyamokat jelentettek. A barátságosabb hangulat daczára az üzérkedési értékek ma is ingadozásoknak voltak kitéve, bár nem oly nagyoknak, mint tegnap, de a déli tőzsde zárlatáig ugy a hitelrészvények, mint a járadékok a tegnapi legalacsonyabb árfolyamokhoz képest meglehetősen emelkedtek. Az utótőzsde többszörös ingadozás mellett folyt le s a legmagasabb árfolyamokat nem tarthatta meg.

Előtőzsde.

Az előtőzsde meglehetősen javult árfolyamokkal nyilt meg, melyek azonban nem tarthatták fönn magukat. — Osztrák hitelrészvény 294.80—292 20 közt ingadozván, maradt 293.30 pénz, magyar hitelb. 293.50-től 292.50-ig magyar 4%-os aranyjáradék 91.20-tól 91.10-ig, magyar papirjáradék 88.10-től 88-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 85-től 85.25-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 293.30—293.40.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén ismét javultak az árfolyamok, miután a nagy fizetésképtelenség miatti aggodalmak alaptalanoknak bizonyultak és Berlinből kielégitő jegyzéseket jelentettek. Helyi értékek kezdetben jobban kináltattak, de később ezekre nézve is javult a helyzet. Osztrák hitelrészvény 292.50—295.40 közt ingadozván, maradt 295.40 pénz, magyar hitelbank 292.25-től 295.50-ig köttetvén, maradt 295.25 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 85.25-től 84.75-ig, magyar hitelbank 104 en, budapesti bankegyesület 108.50-től 108-ig, pesti magyar kereskedelmi bank 602-ön köttetett. — Befektetési értékek közül eladattak: magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.10—91.22½-ig, magyar papirjáradék 87.77½-től 88-ig. — Más értékek közül: első hazai takarékpénztar 5140-en, pesti közuti vasut 580—585-ig, Ganz-féle vasöntöde 950-en, Franklie-társulat 184—184.50-ig, waggonkölcsönző részvénytársaság 99.25-ön, Drasche-féle téglagyár 169.50-en, rima-murányi vasmü 114.50—114-ig, Schlick-féle vasöntöde 290-en köttettek. Osztrák-magyar államvasut 303 pénz. Valuták és váltók keveset változtak. — Váltó Párisra 48.32½-en kelt.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.40—295.50, magyar hitelbank 295.25—295.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.20—91.25, magyar papirjáradék 87.80—87.85.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 4—5 frt, nyolcz napra 14—15 frt, egy hóra 20—22 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén ingadozó irány mellett: Osztrák hitelrészvény 295.50—297-ig köttetvén, maradt 295.70 pénz, magyar hitelbank 296.50—295.75-ig, magyar 4%-os aranyjáradék 91.10—91.42½-ig, magyar papirjáradék 88.07½—87 95 közt ingadozott.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.70—295.80, magyar négyszázalékos aranyjáradék 91.40—91.42½, magy. papirjáradék 88.05—88.07½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	291.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	Állami vasut	—.—
» pénzv.-éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 26. Az üzlet változatlan. Magy. urasági öreg nehéz 49—50 frt, fiatal nehéz 50½—51 frt, fiatal közép 51—51½ frt, könnyü 52.— frt. — Szedett nehéz —.— frt, közép 50—51 forint, könnyü 51½—52 forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz —.— forint, átmeneti közép 50—51 forint, átmeneti könnyü 51—52 forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehéz 51—52 forint, közép 51—52 forint, könnyü 51—52 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ——, hizó két éves élősulyban 4% —. 1 éves hizó a vasutról mázsálva ——. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsde nyugodtabb hangulatban nyilt meg, de a hitelrészvények javulása, mert az üzlet további folyamában ismét végrehajtási eladások történtek, nem tarthatta magát, mig a középbankok árfolyamai javultak. Osztrák-magyar államvasut részvényei budapesti eladások következtében gyengültek. Járadékok árfolyamai szilárdak. Valuták szilárdultak. Az értékelhelyezés daczára a szükebb pénzviszonyoknak nem volt drágább, de a bizalmatlanság következtében valamivel nehezebb.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 293.50, *magyar hitelbank* 293.50, angol-osztrák bank 103.75, unio-bank 92.80. bankegyesület 103, osztrák tartományi bank 97.75, tramway 213.50, osztrák-magyar államvasut 303.25, Károly Lajos vasut 268, déli vasut 145.75, elbavölgyi vasut 171.75, török dohány-részvény 126.75, alpesi bányatársaság 57.25, májusi járadék 80.20, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.17½, husz frankos arany 9.66, német birodalmi márka 59.57½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde lanyha irányban indult. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 293.75, *magyar hitelbank* 294, angol-osztrák bank 104, uniobank 93.25, bankegyesület 103.20, osztrák tartományi bank 97,90, tramway részvény 213.50, osztrák-magyar államvasut 303.50, Károly-Lajos vasut 268, déli vasut 145.90, elbavölgyi vasut 172, májusi járadék 80.20, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.20, husz frankos arany 9.65½.

Később a magvásárról jeleztetett magasabb gabonaárfolyamok jelentékeny javulást idéztek elő. mit a szilárdabb berlini jegyzések is támogattak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 296.30, angol-osztrák bank 104.50, unióbank 94.25, bankegyesület 104.25, *magyar hitelbank* 296, osztrák-magyar államvasut 304.25, Károly-Lajos vasut 269, dunagőzhajózási részv. 533, Lloyd-részvények 545, észak-nyugoti vasut 174.25, elbavölgyi vasut 173.50, tramway 213.60, déli vasut 146 40, májusi járadék 80.40, osztrák aranyjáradék 103.60, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.52, 1864-diki sorsjegy 169, bécsi községi sorsjegy 125.50, husz frankos arany 9.65½, német birodalmi márka 59.55. Nagyon szilárd, különösen járadékok.

Bécs, aug. 26. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények —.—. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.25, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.50 Erdélyi vasut 174 75. Magyar keleti vasut 101.75. Magyar sorsjegy 114.30. Szőlődézsma váltsági kötvények 99.—. 6% aranyjáradék 122.—, Tiszavölgyi sorsjegy 115.90. Magyar 4%-os aranyjáradék 91 52 — Magyar vasuti kölcsön 142.10. Magyar hitelbank 296.25, Alföldi vasut 178 25. Magyar északkeleti vasut 164.50 Keleti vasuti elsőbbség 96.—, Tiszav. vasut-részvény 249.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 85.50 Kassa-oderbergi vasut 146.50. Magyar papirjáradék 88 20. Dohány-részvények —.—

Bécs, aug. 26. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 296.20 Déli vasut 146 50, 4%-os aranyjáradék 103.60. Váltó Londonra 121.60 Károly-Lajos vasut 269.50. 1864-es sorsj. 169 25. 1860-as sorsjegy 135.—. török sorsj. 20.60, Angol-osztrák bank részv. 104 25, 4.2%-os ezüstjáradék 81.30, osztr. államv. részv. 304.25, 20 frankos 9.65. 4.2%-os papirjáradék 80.42, osztr. hitelsorsjegy 179.—. osztr.-magyar bankrészv. 857, cs. k. arany 5.74, német bankváltók 57.50. Szilárd.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A magán-forgalomban az irány kezdetben lanyhult, az üzlet további folyamában budapesti czégek számára történt vásárlások megszilárditották az irányt. Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 294.40 és 295.80 után 296.80, magyar hitelbank 296—295.75 után 296, osztrák-magyar államvasut 303.75-ről 302.50-re szállt le, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.50-ről s 91.40-re és 91.55-re emelkedett.

Este zárulnak: Osztrák hitelrészvény 296.50, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.60—91 65.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió**, mely négy napra (aug. 29., 30., 31. és szept. 1.) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 10—40 kr report (3 1/8—4 5/8%), *magyar hitelbank* 20—40 kr report (4¼—5¼%), osztrák-magyar államvasut 30—50 kr deport (1 7/8%—7/8%), déli vasut 10—25 kr deport (5¾—4¼%), májusi járadék 5—10 kr deport (4¾—4¼%), *magyar négyszázalékos aranyjáradék* simán — 10 kr deport (4 3/8—3 5/8%).

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 5—6 frt, nyolcz napra 12—13 frt; egy hóra 22½—23½ frt, három hóra 32—33 frt, *4 százalékos magyar aranyjáradék* egy hóra 2—2¼ frt, három hóra 3¾ forint.

XII-ik nemzetközi gabona- és magvásár Bécsben.

Bécs, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A határidő piacz eseményei következtében a magvásár második napja élénkebb jellegü volt. Az üzlet azonban ez által általában semmit se nyert, mert lehetőleg még kedvtelenebb magatartásban indult, mint tegnap és ép oly korlátolt maradt, mint tegnap. A nemzetközi gabona és magvásár nagyhangu néven felette szerény üzlet volt buzában és árpában, közben valami rozs is adatott el és a helyi fogyasztás némi zabot is vásárolt. Fontos czikkek, melyekben máskor a magvásáron nagyobb üzlet szokott lenni, mint liszt, olajveteménye, repczeolaj, hüvelyes vetemények, takarmányczikkek és egyebek oly csekély forgalomban részesültek, hogy a jelentéshez a legcsekélyebb anyagot se nyujtják. Vevők teljesen hiányoztak.

Buza ma még kevesebb keresletben részesült, mert a fogyasztók kisebb számban voltak képviselve mint tegnap. Kivitelről ma sem lehet szó. Csehország és Morvaország részére vásároltak valamit és egy magyar vidéki malom 15,000 métermázsát vett, ezzel együtt a mai forgalom talán elérte a 40,000 mmázsát. Az üzlet a tegnapi árakon bonyolult le és csak délután emelkedtek az árak a határidőüzlet hausse-a következtében 10—15 krral, mely javulást cseh vevők maguk is adták. A hangulat zárlat felé általán valamivel szilárdabb. — *Árpa* ma is nehezen volt eladható, exporteurök meg jelentékeny árengedményeket követelnek, mit jobb fajok tulajdonosai nem akarnak megadni, de silányabb árunál inkább engednek. A forgalom a tegnapival együtt összesen megis elérte a 80,000 métermázsát. Feltünő gyenge üzlet volt morva árpában, mit termelők a mai árakon nem akartak eladni. — *Rozs* csak kevés köttetett, elsőrendü áru tartott, silányabb változatlanul lanyha. — *Tengeri* egyes waggonrakományokban köttetett változatlan árakon. — *Zabból* eladatott 10,000 mm. csatornai áru 6.35 frton három hóra Bécsben októberi szállitásra egy itteni társaság részére. — Eladatott:

Buza: *Északmagyarországi* 1000 mm. 80 k. 8.35 frt Diószeg, 300 mm. 76.5 k. 7.50 frt, Szobb, 600 mm. 79 k. 8.25 frt Surány, 300 mm. 78 k. 7.70 frt Nagyszombat, *váczi* 200 mm. 78 k. 7.60 frt Vácz, *déli vasut vidéki* 600 mm. 77.5 k. 8.20 frt Bécs északnyugoti vasut; *északmagyarországi* 700 mm. 76 k. 7.50 frt, 900 mm. 76 k. 7.60 frt Tapolcsán, 800 mm. tavalyi 76—77 k. 8 frt Bécs, közraktár; *kikindai* 1000 mm. 77 k. 7 frt, Kikinda; *orosházi* ó 400 mm. 79 k. 7.40 frt, 200 mm. 77 k. 7.35 frt, Orosháza; *tiszavidéki* 500 mm. elsőrendü 78.5 k. 8.15 frt, Szolnok; *szanádi* 500 mm. ó 77 k. 8.50 frt. Győr. Tegnapról eladatott még 15.000 mmázsa *északmagyarországi* 87 k. 7.60 frt Nyitra, szept.—novemberre egy ottani malom részére.

Rozs: *Mistelbachi* 500 mm. 73 k. 7.25 frt, 400 mm. 73 k. 7.30 frt, 600 mm. 74 k. 7.45 frt, 300 mm. elsőrendü 77 k. 7.80 frt Mistelbach; *északmagyarországi* 500 mm. 76 k. 7.10 frt Köbölkut 400 mm. 72—73 k. 7.10 frt Érsekujvár; *magyar* 300 mm. 72 k. 6.35 frt Félegyháza.

Árpa: *Morva* 1200 mm. 8.66 frt Hradisch, 1400 mm. 8 frt Bisenz; *keszthelyi* 500 mm. elsőrendü 8.50 frt Keszthely; *győri* 600 mm. 7.35 frt Győr, 200 mm. 7.10 frt Győr; *mosonyi* elsőrendü 500 mm. 10.10 frt Bécs; *déli vasutvidéki* elsőrendü 1400 mmázsa 8.75 forint, *délmagyarországi* 500 mm. elsőrendü 9.10 frt Bécs, *északmagyarországi* elsőrendü 500 mm. 9.75 frt Szempcz, 500 mm. 8.80 frt Surány, *gyöngyösi* elsőrendü 800 mm. 9.20 frt Gyöngyös.

Határidő-üzlet lázasan izgatott. Budapesti hausse jelentések nagyobb fedezési vásárlásokat idéztek elő, mire az árfolyamok rohamosan emelkedtek. A contremine igyekezett a hausse ellen védekezni, de eladásai mindenkor gyorsan felvétettek és a hausse tartott, végül nagyobb fedezési szükségletre a vidék ismét mint vevő lépett fel és szilárdabb berlini jelentések is kedvező befolyást gyakoroltak. Buzahatáridők tegnap óta mintegy 30 krral, rozs 25 krral, zab 15 krral, uj tengeri 15 krral emelkedett és az árfolyamok végül legmagasabb állásukon zárulnak: *Buza* őszre 8.08—8.10, tavaszra 8.60—8.62, *zab* őszre 6.35—6.37, tavaszra 6.50—6.52, *rozs* őszre 7.14—7.16, tavaszra 7.22—7.24, *uj tengeri* 6.10—6.12.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A zárlat szilárd. Váltó Londonra 121.65, olasz piaczokra 48 25, husz frankos arany 9.65½, osztrák papirjáradék 80.45, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.57, osztrák hitelrészvény 296.50, Lloyd-részvény 544, olasz járadék 94.20, olasz bankjegy 48.25.

Berlin, aug. 26. Tetemes fedezési és véleményvásárlá-ok hitel- és más bankrészvények árfolyamait meglehetős jelentékeny mérvben felszöktették. Vasuti papirok piaczán nyugodt az irányzat. Osztrák járadékok keresettek; árfolyamaik emelkednek. Orosz értékek tartvák. Kamatláb 2¾ százalék.

Berlin, aug. 26. (Utótőzsde.) *Magyar 4%-os aranyjáradék* 76 70, osztrák hitelrészvény 498½, osztrák-magyar államvasut 510, osztrák déli vasut 248, Károly-Lajos vasut 113.10. Szilárd.

Frankfurt, aug. 26. (Esti tőzsde.) *Magyar 4 százalékos aranyjáradék* 76.68, osztrák hitelrészvény 249¾, osztrák-magyar államvasut 253½, Károly-Lajos vasut 225¾, osztrák déli vasut 123.37. Szilárd.

Páris, aug. 26. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsde kedvnélküli s üzlettelen, noha a meglehetős szilárd árfolyamok megmaradtak.

1 óra 45 perczkor jegyeznek: 4½%-os franczia járadék 107.12, osztrák-magyar államvasut 631.25, osztrák déli vasut 340, olasz járadék 95.25, török kölcsön 8.15, egyiptomi kölcsön 304.06, török sorjegy 44.37, ottoman bank 584.06, credit foncier 1288, osztrák tartományi bank 460, Szuez-részvény 1932, spanyol 59.62. Szilárd, élénkségnélküli.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3 százalékos franczia járadék 77.82, 4½%-os franczia járadék 107.07, franczia törleszthető járadék 79.15, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 76¾, osztrák-magyar államvasut 631, osztrák déli vasut 310, ottomán bank 585. Csendes.

London, aug. 25. *Magyar 6% os aranyjáradék* 101.75, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 75¼, osztrák aranyjáradék 86.75, osztrák ezüstjáradék 67.75, angol consolok 100.50, ezüst 50.75. Szilárdabb.

Newyork, aug. 25. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94¼, váltó Londonra 4.82¾, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 120⅛, Erie vasut 17⅛, váltó Párisra 5.21⅞.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mel lékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költség ek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamok hoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 50 kr. 100 frk vista = 48 25 kr.

Augusztus hó 26.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		77.82	—.—	—.—
« 4½%-os «		107.07	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	631.—	302 80	—.—
Osztrák déli vasut	U	310.—	147.68	—.—
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		79.15	—.—	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unióbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	76.75	91.91	+ 0.14
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.25	80.—	— 0.51
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.40	81 50	—.—
« 4%-os aranyjáradék	K	86.90	103.67	— 0.11
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.70	122.35	+ 0.11
» 4%-os	U	76.70	91.36	+ 0.11
« 5%-os papirjáradék	U	74.10	88.40	— 0.11
« keleti vasuti kötvények	K	80.60	96.01	— 0.12
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.60	118.65	+ 0.11
Osztrák hitelrészvény	U	498.—	295.91	+ 1.78
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	510.—	303.34	— 0.59
Osztrák déli vasut	U	248.	146.14	— 0.59
Károly-Lajos vasut	U	113.25	269.33	—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	61.50	146.48	— 1.20
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		205.70	122.39	— 0.06
Váltó bécsi piaczra		167.70	59.56	—.—
*Keleti kölcsön II. kib		59.60	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.56	80.36	+ 0.21
« 5%-os «	K	80.06	95.68	— 0.14
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.18	81.36	— 0.26
« 4%-os aranyjáradék	K	86.75	103.49	+ 0.14
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.68	122.33	— 0.08
« 4%-os	U	76.63	91.28	—.—
« 5%-os papirjáradék	U	74.25	88.57	+ 0.27
Osztrák hitelrészvény	U	248.75	296.82	+ 4.17
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	255.38	304.17	—.—
Károly-Lajos vasut	U	226.63	269 84	+ 0.42
Osztrák déli vasut	U	124.—	148.07	+ 0.88
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.06	232.34	— 0.2[illegible]
Magyar-gácsországi vasut	K	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.72	59.54	+ 0.02
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Bevitelivám Nemetországban 100 kilo buzaért, rozsért és abért 1 márka, árpáért, tengeriért s hüvelyesért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svajczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Atszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 50 r. Párisra 100 frk vista 48 frt 25 kr.

Augusztus hó 26.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	21.—	10.13	—.—
— szeptemberre	20.90	10.09	— 0.04
— utolsó 4 hór	20.60	9.93	+ 0.04
— novembertől 4 hóra	20.75	10.01	— 0.12
Liszt folyó hóra	42.60	12.93	+ 0.15
— szeptemberre	42.50	12.90	+ 0.20
— utolsó 4 hóra	42.75	12.99	+ 0.08
— novembertől 4 hóra	43.—	13.06	+ 0.12
Olaj folyó hóra	64.—	30.88	+ 0.24
— szeptemberre	64 50	31.12	+ 0.46
— utolsó 4 hóra	65.25	31.48	+ 0.12
— első 4 hóra	67.—	32.32	+ 0.24
Szesz folyó hóra	41.—	21.56	+ 0.26
— szeptemberre	41.50	21.82	+ 0.26
— utolsó 4 hóra	42.25	22.21	+ 0.39
— első 4 hóra	43.—	22 60	+ 0·24
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza szeptemb.-októberre			
— oktob.-novemberre	149.25	8.88	+ 0.16
	151.—	8.98	+ 0.14
Rozs augusztusra	139.—	8.27	+ 0.19
— szeptemb.-októberre	133.—	7.91	+ 0.19
Zab augusztusra	124.50	7.41	+ 0.13
— szeptemb.-októberre	124.50	7·41	+ 0.13
Olaj augusztusra	50.50	30.05	—.—
— szeptemb.-októberre	49.60	29.51	— 0.07
Szesz augusztus-szeptemberre	49.40	29.39	+ 0.47
— szeptemb.-októberre	48 80	29.04	+ 0.09
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza szeptemb.-októberre	153.—	8.10	+ 0.23
— április-májusra	162.50	9.67	+ 0.21
Rozs szeptemb.-októberre	130.—	7.74	—.—
— április-májusra	132.—	7.85	—.—
Olaj augusztusra	50.50	30.04	—.—
— szeptemb.-októberre	50.—	29.75	—.—
Szesz kész szállitásra	48.50	28.86	+ 0.18
— augusztus-szeptemberre	48.20	28.68	+ 0.24
— szeptemb.-októberre	48.20	28.68	+ 0.24
— április-májusra	47.40	28.21	+ 0.19
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza novemberre	15.70	9.34	+ 0.18
— márcziusra	16.50	9.81	+ 0.17
Rozs novemberre	13.20	7.85	+ 0.17
— márcziusra	13.50	8.03	+ 0.11
Olaj kész szállitásra	29.—	34.51	—.—
— októberre	27.40	32.61	+ 0.13
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.80	10.—	—.—
Zab	—.—	—.—	—.—
Olaj	46.80	27.85	—.—
Rozs	13 40	7.97	—.—
Repcze	23.30	13.87	—.—
Tengeri	14.50	8.63	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

Berlin, aug. 25. *Buza, rozs, zab* és *szesz* javult, *olaj* bágyadt.

Lindau, aug. 25. Angol buza piros 1, fehér 2; külföldi 1—2 shillinggel csökkent e héten. Liszt lanyha egyéb csendes. Olaj helyben 26½. — Felhozatal: Buza 26,814, árpa 9560, zab 90,991 quarter. Időjárás: esős.

Páris, aug. 26. *Buza* és *liszt* szilárd, *olaj* és *szesz* hanyatlik. Időjárás: változó.

Hamburg, aug. 25. Petroleum szilárd, helyben 7.80, augusztusra 7.70 és szeptember—deczemberre 7.90 márka.

Newyork, aug. 25. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10¾, Neworleansban 10½. Petroleum finomitott 70" Abel Test Newyorkban augusztusra 8. — Philadelphiában augusztusra 7⅞. — Nyers petroleum 6⅞. — United pipe line certificates 89.— — Liszt 3.30. — Piros őszi buza helyben 89¼ (= 8.13 frt), szeptemberre 88⅝ (= 8.07 forint), októberre 90½ (= 8.25 frt). 100 kilokint. — Tengeri 61 forint. — Czukor (Fairbank jegyü) —.—. — Czukor (Fair refining Muscovados) 4 13/16. — Rio kávé 10.25. — Zsir (Wilcox jegyü) 8.20, (Fairbank jegyü) 8.02. Gabonafuvardij imperial quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3¾ (=1.— forint 100 kilokint.) Napi felhozatal gyapotból 1000 bál.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Pozsony, aug. 25. (Pótjelentés.) Felhajtatott 1702 db szarvasmarha és pedig 1379 drb magyar, 160 drb galicziai, 163 drb német marha, e között volt 1660 darab ökör. 406 bika és 38 drb. tehén. Számra nézve a mai felhajtás itt és Bécsben egyenlő volt a mult hetivel, de tekintettel arra, hogy a bécsi felhajtás nagyobbrészt silányabb minőségü ökrökből állott, vásárunkon több vevő jelent meg és az üzlet élénk lefolyásu volt. Nehéz minőségü áru megtartotta ennélfogva mult heti jegyzését, holott könnyebb minőségü ökrök ½—1 frttal drágultak. Az egész felhajtás eladatott. *Magyar* hizó ökör 59—61.50 forinton, első minőségü 62—63.50 frton kelt. Stern J. Budapestről 62 frtot, Grunwald és társa Budapestről 62.50 frtot és kis falkáért 66 frtot, Linczer Károly és fia Budapestről 62.50 frtot, Brüll Sámuel Nagyváradról 61 frtot, Markovits Adolf Nagyváradról 63 frtot, Schwarz Mór Mátészalkáról 61.50 frtot. Reisz Simon Szempczről és Sonnenfeld Lázár Báhonyból 61 frtot, Singer és Bachrach Bajáról 59 frtot, Neumann testvérek Aradról 63.50 frtot, Mittelmann F. D. és fiai Aradról 62.50 és 62 forintot, Gutsjahr M. és fia Aradról 63 és 62 50 frtot, a józsefvárosi szeszgyár részvénytárs. Temesvárról 62.50 frtot kaptak ökreikért mmkint. *Erdélyi* ökörért Sigmond testvérek Kolozsvárról 61 frtot és az első erdélyi szeszfinomitó részvénytársaság Marosvásárhelyen 62.50 frtot kaptak. *Német* hizóökör 60—63.50 frton kivételesen 64 frton kelt. Grunwald és társa Budapestről 64 frtot, Linzer Károly és fiai Budapestről 63.50 frtot kaptak ökreikért. *Galicziai és bukovinai* ökör 63—62.50 frton kelt. Rudich M. Radautzból 62.50 frton adta el ökreit. Magyar legelőökör 56—59 frton kelt. Bauer testvérek Tassból 59 forintot kaptak ökreikért. Szerbiai legelőökör 57—58 frton kelt. Tehén 54—60 frton, bika 55—59 frton adatott el métermázsánkint.

Sertésvásár.

Bécs, aug. 26 (Távirat). *St. marxi sertésvásár.* Felhajtatott 7393 sertés és pedig 1758 db nehéz bakonyi, 2342 db könnyebb bakonyi, 3293 db süldő. A hangulat lanyha volt; az árak 2 forinttal estek. Fizettek bakonyi nehézért 43—44 forintot, könnyebbért 41—42 frtot, süldőkért 34—44 frtot; szalonna és zsir 49—50 frt; 100 kilogrammonkint.

Országos vásár.

Zombor, aug. 25. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A gabnaüzletben beállott általános deroute legjobban mutatkozott a tegnap és ma megtartott első idei őszi vásárunkon, Az üzletekben csekély forgalom, a kézmüiparosok panaszkodnak. A paraszt szomoru helyzetét különben leginkább észlelhettük a marhavásáron. A felhajtás óriási volt, de eladni csakis potom árakon lehetett Eladatott nagy, nehez ökör 225 frttól 350 frtig, kétéves tinó 50—70 frt párja, tehén 50—80 frt drbja. Sertés soha annyi nem volt még, de legnagyobb részét nem lehetett eladni. Eladatott: egyévesek 18—20, másfélévesek 25—30, kétévesek 35—40 frtjával párja. — gabnaüzletben még mindig zab az egyedüli kereskedelmi czikkünk. A szállitások jelentékenyek és daczára annak, hogy a spekuláczió sokat vesz, az ára naponta visszamegy. Ma 5.10 frtot fizetünk, de tekintettel ama körülményre, hogy tömeges szállitások csakis 14 nap mulva kezdetnek, tekintettel arra, hogy buza ma nem adható el, biztosan állithatjuk, hogy ára még jelentékenyen fog csökkenni.

BORÁSZAT.

*** **Fillokszera.** Hevesmegye középtarnai járásába kebelezett *Visonta* községben a fillokszera jelenléte konstatáltatván, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter folyó évi 38,136. szám alatt kelt rendeletével nevezett község, összes szőlőterületei, valamint az olyan kertek, melyekben esetleg egyes szőlőtők állanak, zár alá helyeztettek. E rendelet értelmében a zár alá helyezett összes szőlőterületéről gyökeres vagy gyökértelen szőlővessző, szőlőnövény és általában a szőlőtő minden egyéb alkatrésze (a szőlőfürt kivételével), továbbá bármilyen fa- vagy cserjenemü ültetvény, használt duczok és szőlőkarók s szőlőlevélbe csomagolt bárminemü tárgyak kivitele s ugy ezen tárgyaknak egyik szőlőből a másikba való átvitele is tiltatik.

NAPIREND: Augusztus 27-én.

Naptár: Szerda. — Római kath.: Kalaz. József. — Prot.: Gebhard, Rufus. — Görög-orosz: (aug. 15.) Nagy boldog-asszony. — Zsidó: (elul. 6.) — Nap kel 5 ó. 14 p., nyug. 6 ó. 48 p. — Hold kél délben ,nyug. 9 ó. 57 p. este.

Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u. 5—6-ig.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 5—6.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

Gyümölcskiállitás a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Nyilvános könyvtárak zárva.

Állatkert nyitva egész nap.

Margitszigeten czigányzene naponként, katona-zene kedd, csütörtök, vasárnap és ünnepnapokon. Hajóközlekedés félórankint.

Kivonat a hiv. lap aug. 26-i számából.

Árverések a fővárosban. Vogel Péter 598 forintra becs. ingóságai aug. 27 (harminczad-utcza 3).

Árverések a vidéken. Szomor Imre 8886 forintra becs. ingatl. szept. 30 H.-M.-Vásárhely. Mühl Péter 1705 forintra becs. ingatl. nov. 20 Zsibrik (Pécs). Jankus Ferenczné 9728 frtra becs. ingatl. okt. 25 Dunaföldvár. Landler József 924 forintra becs. ingatl. nov. 24 Ecseny (Kaposvár). Gilla Todor 2270 forintra becs. ingatl. október 13 Iklođa (Temesvár). Zsurka Flora 2091 forintra becs. ingatl. okt. 21 T.-Szákos (Temesvár). Jovánovits Luka 3960 forintra becs. ingatl. nov. 2 Ujvidék. Stefan Anna 2526 frtra becs. ingatl. okt. 25 Birda (Detta). Németh András 4213 forintra becs. ingatl. okt. 1 Duna-Földvár. Kassay Adolf 7828 forintra becs. ingatl. szeptember 29 Szécsényke (Szirak). Vay István 4064 forintra becs. ingatl. szept. 16 Nagy-Kálló.

Csődhirdetmények. Kohn Adolf lugosi lakos ellen, bej. okt. 14. Csődbiztos: Simon Endre törvszéki biró, tömeggondnok: dr. Fischer Benő ügyvéd. Weinberger Móricz verbói lakos ellen, bej. szept. 12. Csődbiztos: Sándor Géza törvényszéki biró, tömeggondnok: Csernák Breznai Károly ügyvéd.

Csődmegszüntetések. Schlesinger Mór L. budapesti lakos ellen.

Pályázatok. Mező-Bándon jegyzői, — a gyulafehérvári kir. tvszéknél dijnoki, — a deési törvényhatóságnál közigazgatási gyakornoki, — a lippai m. kir. főerdőhivatalnál famesteri állomásokra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.

Vécsey I. b. Szerdahely
Balogh K. Veszprém
Horváth K. Orosháza
Szemák F. R.-Keresztur
Fekete S. Szatmár
Reich H. Bonyhád
Galeani E. A.-Maróth
Faulides A. Tolna
Szerencsi E. Kassa
Breuer H. Bécs
Cohen E. Bukarest
Pollak D. Pozsony

Páris szálloda.

Szalevszky I. Bécs
Pick B. Bécs
Neufeld M. Bécs
Berger I. Bécs
Sänger E. Bécs
Panek G. Beszterczebánya
zetwerinszky I. Krakó

Molnár S. Tata
Mahr C. Tata
Leichert T. Versecz
Jameson G. Belgrád
Wächter I. Perkáta
Schlesinger I. Perkáta
Carl L. Georgswalden

Pannonia szálloda.

Kenessey L. Kunyos
Kosuth P. B.-Szogh
Farkas I. Bogsa
Szalay F. Makó
Benitzky I. Csehi
Nagy M. Szemere
Borsody P. Jobbaháza
Giczey Gy. Kassa
Perjányi F. Félegyháza
Mihályi I. Szend
Szentpétery S. Nagykőrös
Wagner I. Gruszbach
Bollemann M. Kisujszállás
Putz M. Lőcse
Klein I. Szabolcs

Nathusius R. Halle
Dr. Freitag K. Halle
Fiber K. Gruszbach
Bartók B. Nagykőrös
Benke Gy. Szarvas
Haviár I. Szarvas
Bertalan M. Verespatak
István V. Szombathely
Makay I. Bács
Kaufmann A. Gyoma
Rosenzweig I. Szentes
Schwarz F. Nagyvárad
Valzel B. Komárom
Sajó Gy. Debreczen
Török I. Czegléd

Tigris szálloda.

Berthold I. Pozsony
Bujkovszky M. Korpona
Schlesinger K. Munkács
Raab K. Körmöcz
Joachim A. Ujvidék
Belohorszky I. Ujvidék
Hrdlicska K. Nagylak
Scholz A. Makova
Fried S. Munkács
Neumann S. Szinérszeg
Bosnyakovits P. Ujvidék
Schwarz I. Szilágysomlyó
Keresztes I. Dées
Marberger I. Feketehegy
Paulini Gy. Arad
Schwabach I. N.-Boly
Frank M. Mohács
Heller A. Villány

Vadászkürt szálloda.

Kartsay L. N.-Lél
Sztanday F. és A. Selmecz
Nedeczky F. Vérth
Andrievits I. Zimony
Melioris Eperjes
Eliás T. Szolnok
Rohonyi Gy. Ujvidék
Drohobeczky Ungvár
Proszl K. Bécs
Russ K. Bécs
Irgang O. Bécs
Grünhut K. Bécs
Kann I. N.-Boly
Bucsánszky L. Nagymihály
Petcoff T. Turnszeverin
Eberhardt I. Boroszló

Aranysas szálloda.

Burgonya B. b. Posen
Farkas E. Nagykőrös
Oláh I. Tiszabud
Botlik L. Darócz
Polgár L. Csurgó
Stieder L. Keszthely
Damjanovics I. Szeged
Paulovich I. Selmecz
Vladár V. Szügy
Miklósy I. Csővár
Szilber P. K.-Szentpéter
Jankó K. Irsa
Frenyó A. T.-Szele
Bodnár Gy. Trencsén
Gudlin K. Muraköz
Stieder I.-né Keszthely

Budapest szálloda.

Mihalovics H. Mitrovicza
Prith N. Bécs
Lits S. Simontornya
Fekete S. Zombor
Miller K. W. Bécs

Erzsébet szálloda.

Szalatkay I. Gyepes
Hübery S. Győr
Zelenka Gy. Losoncz
Rihmer E. Sásd
Dr. Rácz K. Nagykanizsa
Horváth I. Jászberény
Rihmer I. Temesvár
Németh I. Nagykálló
Dr. Nyirádi L. Körösztarcsa
Szombathelyi I. Győrszentiván
Török M. Ujfalu

Európa szálloda.

Hughes A. és W. London
Bünnemann I. London
Aranderis P. Görögország
Novellis F. Bécs
Dvory G. Berlin
Bauer F. Bécs
Polity T. Bécs
Michel G. Páris
Heyder H. Grácz
Neuss K. Bécs

Fehérló szálloda.

Baranyi M. Erdély
Becsey A. Temesvár
Repöts A. Hatvan
Jonkisch A. Teschen
Horváth I. Debreczen
Csery A. Szeged
Takács I. Besztercze
Keller Gy. Szeged
Haan Gy. Vámosmikola
Erkensberger I. Ebedecz
Vankovics L. Besztercze
Szenderfy B. Esztergom
Weisz I. Bécs
Bleier Kokárd

Holzwarth-Frohner száll.

Rucs D. nejével Alexandria
Kreutzer A. Krompach
Deutschmann A. Mannheim
Koppl F. Bécs
Hirschler S. Bécs
Gold M. Bécs
Nevole F. Tata
Moraw A. Losoncz
Mosty H. Lomnicz
Hornyek W. Lomnicz
Winter F. Ipolyság
Fuchs W. Grácz
Sinper S. B.-Szentkereszt
Löw E. Kecskemét
Silbermann A. Debreczen
Schuchtas I. Zágráb

Fehér hattyu szálloda.

Friedmann D. Ó-Moravicza
Weisz M. Szeged
Bauer I. Eger
Schwarcz H. I.-Szentmárton
Molnár I. Kassa
Holler D. Nógrád
Ruttkay V. Nógrád

Hungária szálloda.

Gorwin A. Amerika
Fröhlich S. Newyork
Ezése S. Constanz
Zaador L. Szeged
Beöthy L. Érd
Nagy I. Bölcske
Török K. Szeged
Popper I. Miskolcz
Braikovits F. Bécs
Roth K. Verbász
Koren P. Pitvaros
Haendl V. Selmecz
Brzanits T. Selmecz
Szalay V. T.-Becse
Funke B. Bécs
Kuzma G. Bánkut
Neumann K. Barmen
Reimann A. Boroszló

István főhg. szálloda.

Dobay I. Pozsony
Krcziczky F. Varsó
Rauser I. Varsó
Tisztaváry M. Zilah
Hirsch M. Zimony
Strasser H. Arad

London szálloda.

Kaiser A. Belter
Nagy I. Miskolcz
Balhauser I. Pozsony
Czirák I. Szarvas
Havas M. Nyitra
Kis I. Szeged
Walter L. Bécs

Magyar király szálloda.

Rigyitzky P. Csongrád
Ertl I. Bács
Zinner I. Heves
Zathureczky M. Kanizsa
Grünfeld I. Miskolcz
Virány I. Oravicza
Berger L. Verőcze
Athanasio S. Bukarest
Keller I. Apatin
Schwarcz A. Vásárhely
Sternberg M. Tresovácz
Pfeifer L. Lugos
Steiner L. Petronitz
Rosenberg H. Kopreinitz
Prosznitz Ujvidék
Sziklay M. Szabadka
Leitgeb A. Bécs

Marchall-szálloda az „Angol királynőhez"

Szécheny T. gr. nejével Lendva
Podmaniczky brné Aszód
Latinovcs E. Borsod
Bakácsi A. Kurtics
Dr. Cselley I. Magyaróvár
Michanovits S. Pancsova
Reinhard R. Bécs
Drächsler C. Bécs
Mudroch F. Ujvidék
Honig M. Sásd
Wintzer I. Issalon
Hellecheim G. Belgrád
Markovits M. Szemendria
Büchner I. Longheim
Montaque L. E. Chattanvoga
Mayer L. Páris
Schurgoth E. Páris
Weissinger Th. Langhöfen

NYILT-TÉR.

Figyelmeztetés!

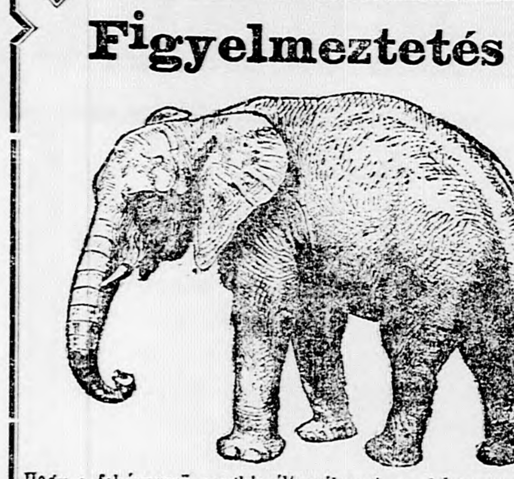

Hogy a fehérnemü megkiméltessék a t. cz. háziasszony csak **FIUMEI RIZSKEMÉNYITŐT** (védjegy fehér Elefánt) használjon, mert általánosan elismert tény, hogy a **fiumei rizskeményitő a legjobb és vegyileg legtisztább**, a miért a gyár teljes kezességet nyujt. **Kapható minden füszerkereskedésben.** 10491

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, aug. 27-én.

TARTUFFE.

Vigj. 5 felv. Irta Molière. Forditotta Kazinczy Gábor.

Személyek:

Pernellené	Szatmáryné
Orgon	Szigeti J.
Elmire	Lendvayné
Damis	Horváth
Marianna	Alszegi I.
Valère	Benedek
Cleant	Komáromy
Tartuffe	Bercsényi
Dorina	Vizváriné
Loyal ur	Gabányi
Rendőrbiztos	Tóth

Ezt követi:

A férjek iskolája.

Vigjáték 3 felv. Irta Molière. Forditotta Szász Károly.

Személyek:

Sganarelle	Vizvári
Ariste	Egressy
Izabella	Csillag T.
Leonora	Békessy I.
Liza	Gaál I.
Valère	Mihályfi
Fürge	Santha
Biztos	Körösmezei
Jegyző	Szilágyi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, augusztus 28-án **a szinház zárva.**

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, augusztus 27-én.

BLAHA L. assz. mint vendég.

A TÓT LEÁNY.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv. Irta Almási Tihamér.

Személyek:

Gyarmathy	Tihanyi
Őrzse	Pártenyiné
Bandi	Tamássy
Máthé Julis	Tóth I.
Kospál	Horváth
Lipták	Eőry
Sári	Szőcs Kata
Ötös	Klárné
Brbolya	Ujvári
Hanka	Blaha L. assz.
Misó	Solymosi
Csendbiztos	Behumi
Deres	Marton
Csobor	Füredi
Rigó Matyi	Magyari
Panni	Sik Gizella
Száli	Ágostoni B.
1-ső parasztleány	Vasváriné
2-ik »	Záráiné

Kezdete ½8 órakor.

Holnap, augusztus 28-án.

Rip van Winkle.

FŐVÁROSI SZINKÖR

Budán a Krisztinavárosban.

Budapest, aug. 27-én.

BUKOW, a székelyek hóhéra.

Szinmü 4 felv.
Kezdete 7 órakor.

SZÉCHENYI SÉTATÉR

Ma szerda, augusztus 27-én
az 52. Frigyes főherczeg ezred zenekara
karmester **Sahán János Pécsről.** 10352

NYÁRI ORPHEUM

nagymező-utcza 17. 10759

Clara de la Torre énekesnő fel'épte, **Ohaus Alajos** hirneves női comicus, **Vartenberg** család hires trapez-müvészek, **Rück** komikus, **Berczy Olga** magyar énekesnő, **Louise Dally** franczia énekesnő, **Kendel M. és Miss Lilly** angol duettista párnak.

☞ **Előleges jelentés.** ☜

Aug. 26-tól október 1-ig minden héten más műsor, uj hirneves művészek közreműködésével.

VIZÁLLÁS 1884. aug. 26.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.02	—	apadó	M.-Sziget	0.71	—	apadó
Komárom	1.92	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.30	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	3.32	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.55	—	apadó
Ujvidék	3.63	—	apadó	Szolnok	0.98	—	apadó
Pancsova	1.50	—	apadó	Szeged	2.05	—	apadó
Orsova	2.38	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.02	—	apadó
Barcs	0.79	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.67	—	apadó	Arad	—	38	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.42	—	apadó	Temesvár	0.40	—	apadó

IDŐJÁRAS aug. 26. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje 1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	60.1	DK 2	+ 12.7	--	◔
Besztercze	—	—	—	—	—
Beszterczebánya	57.5	◎	+ 10.9	—	◑
Budapest	58.7	EK 1	+ 12.8	—	○
Csáktornya	56.9	DK 1	+ 14.3	—	○
Debreczen	57.3	ENY 1	+ 13.0	—	≡
Eger	60.2	ENY 4	+ 10.6	—	◔
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	60.6	K 2	+ 17.8	—	●
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	58.3	K 2	+ 11.7	—	●
Magyar-Óvár	58.3	ENY 1	+ 12.8	—	◔
Mármaros-Sziget	59.0	DK 1	+ 8.3	2	◔
Nagy-Enyed	60.2	K 2	+ 11.8	—	◕
Nagy-Szeben	58.4	E 2	+ 11.4	5	◔
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	—	◎	+ 12.4	—	○
Pancsova	60.0	NY 1	+ 12.9	—	○
Selmeczbánya	59.7	NY 4	+ 11.6	—	○
Sopron	—	EK 1	+ 13.2	—	●
Szatmár-Németi	57.5	DNY 2	+ 11.2	1	●
Szeged	58.5	◎	+ 13.8	—	○
Sepsi-Szt-György	59.5	NY 2	+ 14.0	3	●
Szolnok	57.3	◎	+ 14.4	—	○
Temesvár	62.4	E 3	+ 15.0	—	○
Trencsén	57.6	ENY 2	+ 10.0	—	○
Ungvár	56.8	K 4	+ 10.3	2	◕
Zágráb	—	DNY 2	+ 13.4	—	●
Bécs	58.1	◎	+ 11.2	—	●
Bregenz	58.5	DK 1	+ 17.0	5	●
Lesina	61.0	K 1	+ 19.0	—	●
Pola	59.8	D 1	+ 16.2	—	●
Prága	58.1	E 2	+ 10.4	—	●

Jelek magyarázata ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; ◍ = esős, ▲ = jég; ≡ = köd; ✱ = hóeső; ∞ = göz; ☇ = zivattar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A depressziók, egyik (755—756) az Északi tenger felől, másik (755—756) Oroszország felől jöve, egyesülnek az északi Kárpátok felett s a Közép-Európában volt nagy légnyomást ketté szelik, egy északi (762) és egy déli (762—763) részre. Közép-Európában az idő változó, helyenkint kevés esővel, északról kisebbedett hőmérséklettel.

Hazánkban: Többnyire északnyugatias és keleties mérsékelt szelek mellett, a hőmérséklet valamint a légnyomás is kisebb lett. Az idő délnyugoton középderüs, északkeleten felhős-borus, közben napos, helyenkint esővel. Az idő boruló jelleget öltve, jövőre egyre több esővel, egyelőre hüvös lesz.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Délen változó, északon többnyire borus, kissé szeles, hüvös időt várhatni, esővel.

Elhaltak Budapesten 1884. aug. 25.

Ircsek I. 4 é. mészáros leánya III. k. tavasz-u. 17. agykérlob.
Prandtner B. R. 48 é. kőmüv. neje VI. k. Kemnitzi-u. 17. szivbaj.
Hirschler H. 4 é. aranymüv. VII. k. holló-u. 8. tályog.
Smolka B. 84 é. nyug. hivt. VIII. k. bodzafa-u. 32. aggkór.
Schreiner A. 35 é. matróz vizbefult.
Tomcsányi N. J. főispán özv. VIII. k. muzeum-körut 17. tüdőbaj.
Hermann R. Zs. 37 é. hivt. neje VII. Csengery-u. 28. kimerülés.
Müller A. 47 é. cseléd VI. k. Szondy-u. 18. kimerülés.
Mokos J. 31 é. géplakatos VIII. k. Madách-u. 14. összezuzatás.
Gyurkovics J. 43 é. czipész VI. k. rózsa-u. 43. tüdővész.
Lukács I. VII. k. Dévai-u. 10. öngyilkos.
Blum J. 45 é. bőrkdő I. k. orsz. téb. agyhüdés.
Karlik H. F. 51 é. napsz. II. k. János-kórház agyguta.
Ohmüller I. 2 é. VII. k. kerepesi-u. 2114. agyhártyalob.

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

Vasuti közlekedés-utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az oszt.-m. államvasut (terézv.) pályaházából		
Budapest, Érsekujvár, Pozsony, Trencsén Bécs	gyorsvon. személyv. futárvon. személyv.	8.30 regg 9.— regg. 2.— d. u. 9.30 este
Budapest, Érsekujvár, Galántha	személyv. személyv.	6.15 regg. 7.50 este.
Budapest, Esztergom-Nána, Ersekujvár	omnibuszv.	3.30 d. u.
Budapest-Szob	omnibuszv.	5.30 d. u.
Budapest-Vácz	omnibuszv.	11.50 d. e.
Budapest-Palota	omnibuszv.	6.45 regg.
Budapest Czegléd, Szeged, Temesvár, Baziás Belgrád, Orsova, Bukarest	személyv. személyv. gyors v.	7.40 regg. 6.15 este 10.10 este
Budapest, Czegléd, Szeged	omnibuszv.	2.50 d. u.
Budapest, Czegléd	személyv. omnibuszv omnibuszv.	8.— regg. 10.— d.e. 5.20 d. u.
A magyar államvasutak közp. pályaházából. *(Kerepesi ut végén.)*		
Budapest, Hatvan, Fülek, Zólyom, Ruttka	omnibuszv. gyorsv. személyv.	6.20 regg. 7.15 regg. 6.— este
Budapest, Hatvan, Füzes-Abony, Miskolcz, Kassa	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	6.20 regg. 7.45 regg. 8.15 este
Budapest, Kis-Körös, Szabadka, India, Zimony	omnibuszv. gyorsvon. személyv. omnibuszv.	6.40 regg. 7.30 regg. 3.50 d.u. 9.— este
Budapest, Szolnok, P.-Ladány, Nagyvárad, Kolozsvár, Segesvár, Brassó, Predeal	személyv. omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon.	8.— regg. 6.55 este 2.47 d.u. 9.45 este
Budapestről, Gödöllő, Hatvan	omnibuszv. gyorsvon. gyorsvon. omnibuszv. omnibuszv. omnibuszv. személyv. személyv.	6.20 regg 7.15 regg 7.45 regg. 10.16 d. e. 12.— délb. 3.— d. u. 6.— d. u. 8.15 este
Budapest, Pécs	személyv. személyv.	8.15 regg. 7.45 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr, Bruck, Bécs	személyv. személyv.	11.12 d.e. 10.38 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr	omnibuszv. omnibuszv.	6.30 regg. 6.10 este
Budapest-Kelenföld (csatlakozásul a déli vasut vonataihoz.)	omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon. személyv.	6.30 regg. 10.40 d. e. 5.40 d. u. 9.24 este
A magy. államvasut (ferenczv.) pályaházából.		
Budapest, Kis-Körös. Szabadka, India, Zimony	omnibuszv. gyorsvon. személyv. omnibuszv.	6.57 regg. 7.40 regg. 4.01 d. u. 9.16 este
Budapest, Pécs	személyv. személyv.	8.32 regg. 8.05 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr, Bruck, Bécs	személyv. személyv.	11.26 regg. 10.50 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom, Ujszőny, Győr	omnibuszv. omnibuszv.	6.48 regg. 6.26 este
Budapest-Kelenföld (csatlakozásul a déli vasut vonataihoz.)	omnibuszv. omnibuszv. gyors v. személyv.	6.48 regg. 10.54 d. e. 5.52 d. u. 9.37 este
A déli vasut (budai) pályaházából		
Budapest, Székesfehérvár, Kanizsa, Szombathely, Pragerhof, Grácz	személyv. vegyes v. gyorsvon. személyv.	7.— regg. 11.20 d. e 6.01 este 9.45 este
Budapest, Székesfehérvár, Ujszőny, Győr	személyv. személyv.	7.— regg. 9.45 este

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezés idő
Az osztr.-m. államvasut (terézv.) pályaházába		
Bécs, Trencsén, Pozsony, Érsekujvár Buda-Pestre	személyv. futárvon. személyv. gyorsv.	5.57 regg. 1.44 d.u. 5.37 d.u. 9.10 este
Galantha, Érsekujvár, Budapest	személyv. személyv.	7.15 regg. 10.5 este
Ersek-Ujvár, Esztergom-Nána, Budapest	omnibuszv.	10.45 d. e.
Szob-Budapest	omnibuszv.	9.3 regg.
Vácz-Budapest	omnibuszv.	2.37 d. u.
Palota-Budapest	omnibuszv.	7.19 este
Bukarest, Orsova, Belgrád, Báziás, Temesvár Szeged, Czegléd, Budapest	futár v. személyv. személyv.	7.30 regg. 8.07 regg. 7.2 este
Szeged, Czegléd, Budapest	omnibuszv.	12.29 d. u.
Czegléd, Budapest	omnibuszv. omnibuszv. személyv.	6.37 regg. 3.53 d.u. 7.42 este
A magyar államvasut (közp..) pályaházába		
Ruttka, Zólyom, Fülek, Hatvan, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	8.40 este 9.40 este 8.40 d. e.
Kassa, Miskolcz, Füzes-Abony, Hatvan, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	8.40 este 9.— este 7.10 regg.
Zimony, India, Szabadka, Kis-Körös, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. omnibuszv. személyv.	8.15 este 10.10 este 6.10 regg. 10.58 d.e.
Predeal, Brassó, Segesvár, Kolozsvár, Nagyvárad, P.-Ladány, Szolnok, Budapest	gyorsvon. személyv. omnibuszv. személyv.	7.30 regg 7.44 este 10.15 d. e. 6.40 regg.
Hatvan, Gödöllő, Budapest	személyv. személyv. omnibuszv. omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon. gyorsvon. omnibuszv.	7.10 regg. 8.40 d. e. 1.16 d. e. 6.30 este 8.40 este 9.— este 9.40 este 11.10 este
Pécs, Budapest	személyv. személyv.	6.20 regg. 8.50 este
Bécs, Bruck, Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske, Budapest	személyv. személyv.	7.— regg. 4.15 d. u.
Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske. Budapest	omnibuszv. omnibuszv.	10.04 d. e. 9.30 este
Kelenföld-Budapest. (A déli vasut vonataitól).	személyv. gyorsv. omnibuszv. omnibuszv.	7.40 regg 11.40 regg 6.40 este 9.30 este
A magy. államvasut (Ferenczv.) pályaházába.		
Zimony, India, Szabadka, Kis-Körös, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. omnibuszv. személyv.	8.03 este 10.01 éjjel 5.58 regg. 10.56 d. e.
Pécs, Budapest	személyv. személyv.	6.05 regg. 8.35 este
Bécs, Bruck, Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóvára, Bicske, Budapest	személyv. személyv.	6.47 regg. 4.02 d. u.
Győr, Komárom, Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske, Budapest	omnibuszv. omnibuszv.	9.31 d. e. 9.17 este
Kelenföld-Budapest. (A déli vasut vonataitól.)	személyv. gyorsv. omnibuszv. omnibuszv.	7.26 regg. 11.28 d. e. 6.28 este 9.17 este
A déli vasut (budai) pályaházába		
Pragerhof, Kanizsa, Szombathely, Székesfehérvár, Grácz Budapest	személyv. gyorsvon. vegyes v. személyv.	6.54 regg. 11.17 d. e. 6.— este 9.07 este
Győr, Ujszőny, Székesfehérvár, Budapest	személyv. személyv.	6.54 regg. 9.07 este

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései augusztus 26.

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	frtig	77 k/g frttól	frtig	78 k/g frttól	frtig	79 k/g frttól	frtig	80 k/g frttól	frtig	81 k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig
		Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára															
bánsági buza ó	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki	«	7.50	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.—	8.05	8.10	— —	— —	— —	— —
pestvidéki	«	7.40	7.55	7.50	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei	«	7.40	7.55	7.50	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	— —	— —	— —	— —
bácskai	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
m. északv.	«	7.40	7.45	7.50	7.55	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	uj	—	csend.	70—72	6	55	6	80
árpa	«	takarmány	«	60—62	6	30	6	60
«	«	égetni való	«	62—64	7	10	8	—
«	«	sörfőzdei	«	64—66	8	35	9	60
zab	ó	—	bágy.	39—41	5	90	6	20
tengeri	«	bánsági	szilárd	75	6	45	6	50
« «	«	másnemü	csend.	73	6	40	6	45
köles	—	—	«	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	«	—	10 7/8	—	11 6/8	—
bánsági repcze	«	—	«	—	10 3/8	—	11	—

Szokvány gabona, határidőre:

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	lanyha	tavaszra	8	33	8	35
	»	őszre	7	83	7	85
«	—	1884. máj.—jun.	5	61	5	63
	—	junius—julius	—	—	—	—
tengeri	szilárd	julius—augusztusra	—	—	—	—
zab	bágyadt	tavaszra	6	12	6	14
	»	őszre	5	83	5	85
repcze káposzta	»	aug—szeptemb. 1884	11 5/8	—	11 6/8	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 6%	121.75	122.25
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 4%	91.20	91.50
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes 5%	87.80	88.20
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt o. ért. (300 frank) 5%	141.75	142.25
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	142.—	142.50
Gömöri államvasuti záloglevelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm. 5%	96.—	96.50
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm. 5%	118.50	119.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban 5%	101.75	102.25
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt	114.50	115.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt	114.50	115.—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	115.75	116.25
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi 5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlavon 5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi 5%	101.—	101.75
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt) 5%	96.50	97.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt) 5%	98.50	99.50
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. 4 2/10%	80.—	80.40
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug. 4 2/10%	80.—	80.40
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius 4 2/10%	81.10	81.40
Egyesitett államadósság ezüst kamat április—október 4 2/10%	81.10	81.40
Osztrák aranyjáradék adómentes 4%	103.50	104.—
Osztrák papirjáradék, adómentes 5%	95.25	95.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki á 250 frt p.p. 4%	124.50	125.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki á 500 frt o. é. 5%	135.—	136.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki á 100 frt o. é. 5%	143.50	144.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki á 100 frt o. é.	169.—	170.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki á 50 frt o. é.	168.—	169.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes 6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes 6%	106.50	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes 5%	98.75	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank 3%	30.—	30.50
Bécs város nyerem. kölcsönne 1874-ből	125.50	126.—

Osztal. 1883-ra	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.			
12.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	108.—	109.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	—.—	—.—
—	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	295.25	295.75
26½ fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13½ fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	104.—	105.—
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	84.75	85.25
20 fr	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet	160	295.40	295.60
43.—	Osztrák-magyar bank	600	855.—	860.—
11.—	I. magyar iparbank	150	163.—	164.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	605.—	608.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
6.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	238.—	240.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	235.—	238.—
152.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3400.—	3425.—
5 —	Foncière pesti biztositó intézet	100	87.—	87.50
7 fr	Magyar-franczia biztos. társaság	50	50.—	50.50
62.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	960.—	1000.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	590.—	600.—
120 —	Első budapesti	500	1285.—	1295.—
20 —	Erzsébet malom	200	232.—	235.—
40 —	Hengermalom	500	606.—	610.—
32.—	Lujza	160	290.—	295.—
40.—	Molnárok és sütők	200	436.—	438.—
100 —	Pannonia	1000	1165.—	1175.—
40.—	Viktória	300	405.—	410.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	177.—	178.—
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
5 —	Báttaszék-dombovári	200	177.—	178.—
— —	Déli vasut	200	—.—	—.—
6 fr	Észak-keleti vasut	200	165.—	166.—
— —	Erdélyi vasut	200	176.—	177.—
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	146.50	147.50
— —	Magyar-galicziai vasut	200	170.50	171.50
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-grácziv.)	200	171.50	172.50
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	303.—	303.50
32 fr	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	249.50	250.50
— —	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	530.—	535.—
31 50	Pesti közuti vaspálya	500	585.—	587.—
32.—	Pesti közuti vaspálya elv. jegy.		390.—	395.—
22.—	**e) Takarékpénztárak.**			
	Budapest III. kerületi	50	75.—	76.—
6.—	Országos központi	300	462.—	464.—
28.—	Pesti első hazai	1000	5140.—	5160.—
320.	Egyesült Budapest fővárosi	200	458.—	462.—
28.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	92.50	93.—
4.50	**f) Különféle vállalatok.**			
	Alagut	105	141.—	143.—
9—	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	100	87.50	88.50
8.—	Első magyar üveggyár r. t.	500	525.—	535.—
60.—	Esz.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	40.—
— —	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	184.—	184.50
— —	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	950.—	955.—
60,—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
30.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	265.—	—.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	540.—	545.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	900.—	—.—
70.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	169.50	170.—
9.—	Kőszénbánya- és téglagyár ideigl. r.		43.50	44.—
12.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	98.50	99.50
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	114.—	115 —
	« « ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
8.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	128.—	129.—
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	289.—	291.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	830.—	—.—
30.—	Sertéshizlaló	200	338.—	340.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	61.—	62.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	238.—	240.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	96.—	100.—
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	172.—	173.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárusági társ.		125.—	126.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	100	273.—	274.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.50	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.50	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.50	95.—
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	124.50	125.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.30	101.60
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.85	102.15
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.30	100.60
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	94.75	95.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	4%	100.—	100.25
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. (n.v.-eszéki v.) 200	5%	100.—	100.25

ÉRTÉKPAPIROK		pénz	áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib. 200	5%	98.75	99.25
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy	5%	97.50	98.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v. 200	5%	98.50	99.—
Dunagőzhajózási társulat 100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 300	6%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya 300	5%	96.50	97.50
Észak-keletivaspálya (aranyban) 1000	5%	120.—	121.—
Észak-keletivaspálya (aranyban) 200	6%	126.—	127.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t. 200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya 200	5%	97.50	98.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib. 200	5%	97.25	97.75
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.) 200	5%	100.—	100.50
Magyar nyugati vas 1874. kib. 2000/1000	5%	98.—	99.—
M. vas. elsőbbs. beruh. arany b. 200	5%	116.—	116.50
I. erdélyi vaspálya 200	5%	97.—	97.50
Mármarosi sóvasut r. t. elsőbbs. r. 100		—.—	—.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut 200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben 300	5%	100.—	101.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.) 200	5%	98.50	99.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal) 200	5%	101.—	102.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1882. kib. 400/2000 m.	4%	—.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.		82.50	—.—
Tiszavidéki vasut	5%	104.75	—.—
Budapesti lánczhid 100	6%	104.—	104.50
Lloyd- és tőzsde-épület 100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Osztrák hitelintézet		178.50	179.50
Budavárosi sorsjegy		41.50	42.50
Keglevich sorsjegy		19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.		7.—	7.50
Osztrák vörös kereszt-egylet		13.25	13.75
Pálffy sorsjegy		40.50	41.—
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.74	5.77
Császári királyi arany (kör.)		5.72	5.75
Osztrák-magyar 8 frtos arany		9.64	9.66
20 frankos arany		9.64	9.66
20 márka		11.92	11.94
Török aranylira		—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		59.50	59.65
Váltók árfolyama (látra).	Bank-kláb		
Német bankpiaczok 100 márk	4%	59.55	59.75
Amsterdam 100 hollandi frtért	3%	100.40	100.60
Brüssel 100 frankért	3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	48.20	48.30
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	48.20	48.35
Zürich 100 frankért	3%	48.20	48.35
London 10 font sterlingért	2%	121.55	121.70
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olaszbankpiaczok 100 lire nouve ital	4½%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde aug. 25.

	pénz	áru
A) Általános államadósság.		
Egységesjár., papir, május—novemb. 5%	80.15	81.30
Egységes járadék, papir, febr.—aug. 5%	80.20	80.35
Egységes járadék, ezüst január—jul. 5%	81.15	81.30
Egységes járadék, ezüstb. ápr.—okt. 5%	81.20	81.35
Sorsolással, 1854-ből 250 frtsorsj. pp. 4%	124.50	125.—
Sorsolással, 1860-ből 500 frtsorsj. o.é. 5%	134.50	135.—
Sorsolással, 1860-ből 100 frtsorsj. o.é. 5%	143.—	144.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frtsorsj. o.é.	169.25	169.75
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.	168.50	169.—
Como-járadék 42 lira	39.—	41.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	152.—	152.25
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p. 5%	99.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.		
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt 4%	103.75	103.90
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt 5%	95.40	95.55
C) A magyar korona országainak államadóssága.		
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 6%	122.05	122.20
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 4%	91.05	91.20
Magyar papirjáradék 5%	87.60	87.80
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ezüst 5%	142.75	143.25
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ar. k. 5%	14[illegible].10	142.50
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt 6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	96.30	96.60
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt 5%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt 5%	101.90	102.20
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt 5%	—.—	—.—
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt 5%	—.—	—.—
Magyar urbéri valts. kötvény 100 frt 5%	96.25	—.—
M. szőlődézsma-valts. kötv. 100 frt 5%	98.75	99.25
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt	114.60	114.90
Magyar nyeremény-kölcsön á 50 frt	114.25	114.75
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt 4%	115.75	116.—
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	106.50	—.—
Bukovinai 5%	100.50	101.25
Galicziai 5%	100.75	101.25
Karinthiai 5%	106.50	—.—
Krajna és tengerparti 5%	102.75	—.—
Morvaországi 5%	105.75	—.—
Alsó-ausztriai 5%	105.—	106.25
Felső-ausztriai 5%	104.50	106.—
Salzburgi 5%	102.—	—.—
Sziléziai 5%	110.—	—.—
Stiriai 5%	105.—	—.—
Tiroli 5%	102.—	—.—
Horvát- és szlavonországi 5%	100.—	102.—
Erdélyi 5%	101.20	101.70
Temesi bánság 5%	100.70	101.25
Temesi 1867-iki sorsolási záradék 5%	100.75	101.25
Magyar 5%	100.75	101.50
Magyar 1867-iki sorsolási záradék 5%	100.75	101.25
E) Más közkölcsönök.		
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt 5%	115.75	116.25
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt 5%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1871 6%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880 5%	98.75	99.—
Triesztivárosi kölcs. 1865 6%	107.75	—.—
Triesztivárosi kölcs. 1879 6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867 5%	102.—	102.80
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.) 5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)	125.—	125.50
Olasz járadék 100 lira 5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk 3%	29.50	29.75
Török vasuti kölcsön 400 frk	21.80	21.20
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).		
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez. 4½%	121.25	122.—
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4½%	97.20	97.70
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4%	92.50	93.—
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön 3%	97.—	97.50
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf. 5½%	103.75	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 5%	[illegible]	103.50
Központi földhitelint. bank 38 é. 5%	[illegible]	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é. 6%	[illegible]	99.50
Gácsországi földhitelintézet 20 é. 7%	[illegible]	102.50
Gácsországi földhitelintézet 36 é. 6%	99.—	99.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5½%	102.50	103.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5%	101.50	102.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5½%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással 5%	100.50	—.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5%	101.50	102.50
Osztrák jelzálogbank sorsolással 4½%	97.—	98.—
Osztrák-magyar bank 5%	101.90	102.20
Osztrák-magyar bank 4½%	100.50	100.75
Osztrák-magyar bank 4%	94.80	95.—
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év 5½%	103.—	103.60
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év 5½%	103.—	103.60
Pesti hazai első takarékp. 4½ éves	99.—	99.50
Magyar földhitelintézet 5½%	101.75	102.25
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év 5%	100.50	100.75
Magyar földhitelint. sorsolása 4½%	94.50	94.75
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany 5%	124.25	—.—
Magyar jelzálogbank 25 évi sors. 5½%	100.50	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5½%	100.50	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5%	98.50	99.—
G) Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt ezüst 5%	99.25	99.50
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst 5%	99.90	100.20
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst 5%	98.75	99.25
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst 5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 300 frt 5%	107.25	107.75
Cseh nyugati vasut 300 frt 5%	101.—	101.30
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst 5%	103.50	103.80
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst 5%	118.50	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst 6%	110.50	—.—
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany 5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst 5%	98.75	99.—
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka. 4%	108.30	108.70
Erzsébet p. 400 és 200[illegible], lev. nélk. 4%	114.25	114.50
Ferdinánd északi p. 100 frt p.p. 5%	105.50	106.—
Ferdinánd északi p. 100 frt o.é. 5%	101.50	102.—
Ferdinánd északi p. 300 frt ez. 6%	108.70	—.—
Ferencz-József pálya 200 frt ez. 5%	90.—	90.30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez. 5%	101.40	101.80
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é. 5%	100.10	100.40
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	100.—	100.30
Eperjes-tarnovi pálya 200 frt ez. 5%	99.25	99.75
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt 5%	101.20	102.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt 5%	121.90	122.70
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.	99.—	99.50
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.	100.75	101.25
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib 300 frt ez.	100.—	—.—
Lemb.-czern.-jassii p. IV. kib. 300 frt	100.—	—.—
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany 5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar. 5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882, 500 frt ar. 5%	123.—	123.50
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez. 5%	103.75	104.—
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez. 5%	103.—	103.30
Rudolf-pálya 300 frt ez. 5%	110.30	110.60
Rudolf-pálya 1884. kib. ezüst 5%	87.—	87.30
Erdélyi pálya 200 frt ez. 5%	97.10	97.50
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank 3%	187.75	188.50
Osztr.-m. áll.-vp. 1874. k. 500 frank 3%	184.75	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank 3%	182.70	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar. 5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez. 5%	122.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank 3%	144.75	145.25
Déli pálya április—okt. 500 frank 3%	145.25	145.75
Déli pálya 200 frt ar. 5%	122.50	123.—
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é. 5%	99.—	99.50
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é. 5%	96.—	97.—
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é. 5%	105.50	106.50
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é. 5%	105.—	105.60
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez. 5%	98.25	98.75
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez. 5%	96.75	97.25
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar. 5%	96.—	96.50
Magy. északkeleti pálya 400 márka 5%	120.25	121.—
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv. 6%	126.75	127.—
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt 5%	99.50	100.50
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt 5%	—.—	99.—
H) Különféle sorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o.é.	178.—	179.—
Clary 40 frt p.p.	41.—	42.—
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.	115.50	116.—
Innsbrucki városi 20 frt o.é.	19.25	19.75
Keglevich 10 frt p.p.	19.—	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.	18.20	18.60
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.	23.25	24.25
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.	41.50	42.50
Pálffy 40 frt p.p.	40.50	41.—
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.	13.—	13.30
Magyar vörös kereszt-sorsjegy 5 frt o. é.	7.10	7.30
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.	19.—	20.—
Salm 40 frt p.p.	54.50	55.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.	21.50	22.50
St.-Genois 40 frt p.p.	49.25	49.75
Stanislau városi 20 frt o.é.	23.50	24.50
Triesti városi 100 frt p.p.	128.—	130.—
Triesti városi 50 frt o.é.	68.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.	28.25	29.—
Windischgrätz 20 frt p.p.	38.75	39.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön	20.—	22.—
I) Bankok részvenyei.		
Angol-osztrák bank 200 frt 5%	102.50	103.50
Bécsi banktársulat 200 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt 5%	101.—	101.20
Osztrák ált. földhitelintézet 200 frt 5%	225.50	226.—
Pestimagyar keresked. bank 500 frt 5%	—.—	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt 5%	292.50	293.—
Magyar általános hitelbank 200 frt 5%	292.40	292.90
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt 5%	823.—	828.—
Magy. lesz. és pénzváltóbank 100 frt 5%	86.—	86.50
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt 5%	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt 5%	103.—	104.—
Osztrák tartományi bank 200 frt 5%	96.—	97.—
Magyar országos bank 200 frt 5%	—.—	—.—
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	856.—	857.—
Unio-bank 100 frt 5%	91.50	92.—
Általános forgalmi bank 140 frt 5%	148.—	148.50
K) Közleked. vallalatok részv.		
Albrecht pálya 200 frt o.é.	—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é. 5%	177.—	177.75
Arad-temesvári vasut 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 150 frt o.é.	180.—	181.—
Cseh nyugoti vasut 200 frt o.é.	—.—	—.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p. 5%	845.—	855.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.	179.—	181.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.	529.—	53[illegible]
Duna-drávai pálya 200 frt ez. 5%	—.—	—.—
Erzsébet pálya 200 frt p.p. 5%	231.25	231.75
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é. 5%	—.—	[illegible]
Erzséb. p. Salzburg-Tirol 200 frt o.é. 5%	194.50	195.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p. 5%	2347.—	2352.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é. 5%	205.50	206.50
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Károly-Lajosgalicziai p. 200 frt o.é. 5%	267.75	268.25
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é. 5%	146.—	146.50
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é. 3%	192.75	193.50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p.p. 5%	540.—	545.—
Osztrák északnyugoti p. 200 frt o.é. 3%	172.75	173.25
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.) 200 frt o.é. 3%	171.75	172.25
Rudolf-pálya 200 frt o.é. 5%	178.75	179.25
Első erdélyi pálya 200 frt o.é. 5%	175.50	176.—
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é. 5%	303.75	304.25
Déli pálya 200 frt o.é. 5%	144.75	145.25
Délészak-ném. összek. p. 200 frt p.p. 5%	146.50	147.50
Tiszavidéki pálya 200 frt p.p. 5%	249.50	250.—
Bécsi Tramway 200 frt o.é. 5%	212.25	212.75
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é. 5%	170.75	171.25
Magy. északkeleti pálya 200 frt o.é. 5%	164.50	165.—
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.é. 5%	172.—	172.25
L) Iparvállalatok részvényei.		
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt	114.—	117.—
Liesingi serfőzöde 100 frt	61.—	61.50
Prágai vasipar-társulat 200 frt	188.—	188.50
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt 5%	114.—	115.—
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt 5%	—.—	—.—
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest 100 frt	90.—	95.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt 5%	86.—	87.—
Bécsi épitő-társaság 100 frt	86.50	87.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p. 5%	—.—	—.—
«Duna» osztr. bizt.-r.-t. 200 frt o.é. 5%	300.—	—.—
Viszontbiztositó-t. bécsi 200 frt o.é. 5%	92.—	—.—
«Securitas» viszontbizt.-t. 250 frt o.é.	330.—	340.—
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int. 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o.é. 5%	243.—	250.—
M) Váltók (látra).		
Amsterdamra 100 hol. frt 3%	100.30	100.40
Brüsseli 100 frank 3%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka 4%	59.50	59.70
London 10 fontst. 2½%	121.60	121.80
Milano 100 ol. lira 4½%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank 3%	—.—	—.—
Páris 100 frank 3%	48.25	48.30
Pétervár 100 rubel 6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank 3%	48.20	48.30
Zürich 100 frank 3%	48.20	48.30
N) Valuták.		
Császári és királyi arany darabja	5.75	5.77
Császári és kir. reczés arany darabja	5.74	5.76
Osztrák-magyar 8 frtos arany darabja	9.65	9.65½
20 frankos arany darabja	9.65	9.65½
20 márkás arany darabja	11.91	11.93
Orosz imperiale darabja	9.94	9.96
Sovereigns darabja	12.12	12.16
Török arany lira darabja	10.95	10.97
Mária-Terézia (Levant) tallér darabja	—.—	—.—
Ezüst 100 frt o.é.	—.—	—.—
Ezüstjáradék-szelvény 100 frt o.é.	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márka	59.55	59.60
Olasz bankjegy 100 ol. lira	48.15	48.25
Orosz papir rubel darabja	1.22½	1.2[illegible]

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés száma közöltetik.

«Ismerős.»
Levelét és becses nevét várom «Ismeretlen» czim alatt poste restant M.-Sziget. 7587

Eladás.

Ujpesten
egy ház, gyümölcskerttel jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 7593

Gőzmalom
Nyiregyháza város belterületén eladó! esetleg 10 évre bérbeadó. Jelenleg öt pár liszt és egy kasakövel müködik fekszik két uri lakházzal és malomépületekkel három holdnyi területen. Bővebbet a kiadóhivatal. 7502

Butorok.
Gyöngyház bourdeaux selyem brokát salon berendezés, elegáns hálószoba, továbbá több butordarab, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalteritők, képek s lámpák összesen vagy egyenkent azonnal eladók. Budapest, Harisch-bazár, főlépcső, félemelet 20. sz., bejárat a váròsháztértől. 7577

Egy használt
Howe czipész-varrógép igen olcsón eladó. Kérdések e lap kiadóhivatalába intézendők. 7181

Sugáruton
egy 3 emeletes ház, egy szép villa és egy igen szép üres telek eladó. Bővebbet Fischer ügynök által a Károly-kávéházban. 7555

Möbel
werden zu staunend billigen Preisen ausverkauft. Kerepescher-Bazar im Hofe. Eingang Tabakgasse. 7591

Ház-eladás.
Monoron egy ház, mely áll egy szoba, egy konyha, egy mühely, egy pincze, egy félszer és egy kamrából, fele tégla, fele vályogfal, nádtetőzettel, tágas udvarral és szép nagy lugassal, 1000 frtért azonnal eladó. 7573

Alkalmazást nyer

Gazdatiszt, ki
önállóan egy nagyobb gazdaságot vezetni képes, alkalmazást nyer vagy október vagy január 1-én Grosz Zsigmond urnál P.-Gatályon, posta Püspök-Ladány. Bővebb feltételek bizonyitványokkal felszerelt, sajátkezüleg irt ajánlatokra, vagy pedig személyes megjelenés alkalmával közöltetnek az ajánlkozóval. 7516

Nevelőnő,
ki a német, magyar nyelvet birja, a zongora játékában kezdőknek oktatást adni képes, 20 frt havi fizetés és egész ellátás mellett alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 7585

Pályázat.
A nyitrai nyilv. magán polgári fiu- s leányiskolához egy okleveles középtanodai vagy polgári iskolai tanár kerestetik a magyar s a franczia nyelvekre. Fizetés 600 frt. Folyamodványok okmányokkal ellátva (bélyeg nélkül) legkésőbben szeptember 2-ig az igazgatósághoz küldendők. Hirn Lajos igazgató. 7586

Nevelőt
keresek, ki a reál és gimnáziális tantárgyakban, továbbá a héber nyelvben alaposan oktatni képes. Ajánlatok szeptember hó 1-éig küldendők be. 7589

Gyógyszerész gyakornokul egy 5—6 gymn. osztályt végzett ifju elfogadtatik. Ellátásért fizetni nem kell. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 7523

Alkalmazást keres

Negyedévet végzett
egyetemi tanárjelölt (class. philologus) nevelőül ajánlkozik gimnáziumi vagy reáltanodai tanulók mellé helyben. A gimnáziumi tantárgyakon kivül kezdőket francia és angol nyelvre is oktathat. Bővebbet a kiadóhivatal. 7547

Okleveles tanitónő,
müködéséről kitünő bizonyitványokkal, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, (zenét nem), nevelőnői állást keres keresztény családnál, kevés fizetésért. Ugyis elfogadja az állást, hogy egy adjon teljes ellátást, egy másik fizetést. Levelek «N. L. tanitónőnek» a kiadóhivatalba küldendők. 7575

Gazdasszonyi állást
keres egy 30 éven felüli nő, ki a háztartásban tökéletesen jártas, helyben vagy vidéken a legszerényebb igények mellett. Értesitést a kiadóhivatal ad. 7580

Fiatal ember,
jó családból, 1½ évig nagy uradalomban müködött, mint gyakornok óhajt alkalmaztatni. 7580

Fiatal segéd
kalap és uri divatáru üzletbe, ügyes kirakat-csináló, helyben vagy vidékre alkalmazást óhajt. 7588

Szigorló orvos
gyermekekhez teljes ellátásért nevelőül ajánlkozik. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 7584

Lakás és bérlet.

Műegyetemi
hallgató előkelő családnál teljes ellátást külön szobával keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 7590

Különbejáratu
butorozott szoba kerestetik. Ajánlatok «Szoba» jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 7074

Különféle.

Teljes ellátásra
elfogad a jövő iskolai év kezdetétől két Budapesten járó fiut egy hivatalnok, az iskolák közelében. Czim és lakás megtudható a kiadóhivatalban. 7595

Iskolás-fiu
jó családból, ellátás és nevelésre elfogadtatik egy franczia tanárnál. Kivánatra zongora és nyelv tanitás. IV. Kecskeméti-utcza 12. 1. em. 10. sz. 7572

Egy vagy két
tanuló egész ellátásra, egy polgári családnál elfogadtatik. Zöldfa-utcza 15. ajtó 3. 7594

Ellátásért
helyben, szerény igényekkel, délutánra órákat ad egy gimnáziumot és kereskedelmi tanfolyamot végzett, szepesmegyei keresztény ifju, ki németül, magyarul jól beszél, ir és hegedülésben jártas. Tudakozódhatni a kiadóhivatalnál. 7583

KÉSZ URI RUHÁK 10650

tiszta gyapjuból,

(kezesség mellett).

felöltő az ujjak selyembéllel	12 frt	szabott árak
öltönyök	18 »	
divatos nadrág	5 »	
öltönyök, gyász	25 »	
gyermeköltönyök	14 »	

(Minden a legujabb divat szerint gondosan készitve) a legfinomabb nemüekig. Megrendelések mérték szerint. A legfinomabb franczia, angol uri szövetek legnagyobb választékban

GROSSMANN S.-nál

Budapest, Deák Ferencz- és bécsi utcza sarkán.

(Az árak minden egyes darabon láthatók.)

Közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium.

22410. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A bajai dunaparton létesitendő partbiztositási munkálatoknak, nevezetesen:

115.50 m^3 földkiemelési
765.49 m^3 földfeltöltés
115.50 m^3 szárazfal, illetve kőrakat
159.043 m^3 ágyazat a kőburkolat részére
599.445 m^2 kőburkolat
24162.148 m^3 kőhányási munkáknak vállalat utján leendő végrehajtása czéljából versenytárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó szerződési feltétfüzet, műszaki terv, valamint a munka minőségét és mennyiségét kitüntető táblázat, a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatalnál (V. akademia-utcza 13. sz.) a hivatalos órák alatt betekinthető.

Az ajánlatokban az egységárak számokban és betükkel kiirandók s az is jelzendő, hogy ajánlattevő a helyi viszonyokat ismeri, a feltételeket és rajzokat betekintette, megértette s elfogadja.

A kellően bélyegzett ajánlatok öt pecséttel zárt és e felirattal «Ajánlat a bajai partbiztositásnál 1884-ik évben végrehajtandó munkákra» ellátott boritékban. 5000 frt bánatpénznek készpénz, vagy ovadékképes értékpapirban történt letételéről a pesti m. kir. állampénztár által kiállitott elismervény csatolása mellett, Bozóky István segédhivatali igazgatónál f. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig nyujtandók be.

A bánatpénznek az ajánlathoz készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása meg nem engedtetik.

Az ajánlatok ugyanazon napon déli 12 órakor a miniszterium tanácstermében bizottságilag nyilvánosan fognak felbontatni.

Budapest, 1884. augusztus 23-án. 10820

Előfizetési felhivás a

'Magyar Háziasszony'

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdaszszonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye, III-ik évfolyamára.

Előfizetési árak: egész évre 6 frt — kr. fél évre 3 frt — kr. negyedévre 1 frt 50 kr.

☞ **Előfizetések a „Magyar Háziasszony" kiadóhivatalához: Budapest, váczi körut 20. sz. a. intézendők és a hó bármely napjától elfogadtatnak.**

☞ A „Magyar Háziasszony" hetilapból mutatványszámokat bérmentesen küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — legczélszerübben levelezőlappal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony"
kiadó-hivatala Budapesten, váczi körut 20.

☞ E szaklapnak egyik háztartásból sem lenne szabad hiányozni, miután utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakaritani. 9096

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

46421. szám.

Köztudomásra hozatik, hogy az összes magyar külföldi közvetlen gabnadijszabások Kurtics állomására vonatkozó dijtételei, mindazon gabna, hüvelyes és olajos veteményküldeményekre is fognak visszatérités utján alkalmaztatni, melyek Lökösházán közvetlen fuvarlevél mellett feladva Kétegyházáig helyi forgalomban, onnan pedig a közvetlen dijszabás alapján továbbittatnak.

Ezen kedvezmény Lökösházának a közvetlen dijszabásokba leendő felvételeig, legkésőbb azonban f. é. végeig marad érvényben, mig a tényleg fizetett és a kurticsi dijtételek szerint esedékes szállitási dijjak közötti különbözet, legkésőbb 1885. év márczius hó végeig a magyar királyi államvasutak visszatéritési osztályához benyujtandó és a kedvezményt igénybe vevő félre mint feladóra szóló eredeti fuvarlevelek alapján fog folyósittatni.

Budapesten, 1884. augusztus hó 25-én.

Az igazgatóság.

International-Line
Triesztből - New - Yorkba

Ezen vonal nagy elsőrendü gőzösei szabályszerüen mennek New-Yorkba, vesznek fel teherszállitmányt és utazókat legolcsóbb uti árért jó ellátás mellett.

New-Yorkba indulás Triesztből:
Teutonia (3400 tonna) szeptember 1-én
Germania (4200 tonna) 9551
Közép fedélzet 60 frt, Cajutte 200 frt, Tessék fordulni szállitmányok tárgyában *Schenker & Co.* urakhoz utazás végett *Schwimmer Pál* urhoz Budapesten, vagy pedig *J. Terkuile*-hez Triestben via dell' Arsenal 13, Teatro Communal).

!!!Szőlő!!!

Egy 5 kilos kosár teljesen bérmentv.
Szőlővel legnemesebb gyógy- és asztali szőlő	2 frt 40
Őszi baraczk (peche royal)	3 frt —
Körte princess	2 frt 20
Szilva isztriai	1 frt 90
Ananas-dinnye	1 frt 80
Paradicsom tartos	1 frt 70
Czitrom, Messina I.	1 frt —

Postan küld utánvét mellet 11715

Paparotti Antal Triesztben.

BROGLE JÓZSEF BUDAPESTEN
gép- és rostalemez gyára
külső váczi ut 46. sz.

10105

ajánlja általánosan elismert kitünő **konkolyozóit** gazdaságok számára, **buza-trieurök, zab-trieurök, árpa-trieurök, paszuly-trieurök, malom-trieurök** stb. szabad. **«Nemzeti» rostáit** 48 forintért, **Backer rosták, kettős rosták, szoróvetőgépek, rostalemezek, cséplőgépekhez, méhkaslemezek, lyukasztott lemezeket** malmok számára st b.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

40447. szám

Pályázatihirdetmény

kerékcsoportok és kerékpárok szállitása iránt.

A magyar kir. államvasutak központi hálózata részére következő kerékcsoport és kerékpárokra van szüksége és pedig:

a) két teljes kerékcsoport I. d. oszt. mozdony számára, mely egyenként áll: 2 darab futókerékpár, 1 darab hajtókerékpár és 1 darab kapcsoló kerékpárból
b) hét teljes kerékcsoport III. és III. e oszt. mozdony számára egyenként 1 darab hajtókerékpár és 2 darab kapcsoló kerékpárból
c) négy teljes kerékcsoport IV. és IV. a. oszt. mozdony számára egyenként 1 darab hajtókerékpár és 3 darab kapcsoló kerékpárból
d) három teljes kerékcsoport X. oszt. mozdony számára egyenként 1 darab hajtó és 1 darab kapcsoló kerékpárból
e) egyszázhusz darab csillag kerékpár személy és teherkocsik számára.
f) ötven darab szerkocsi kerékpár.

A pályázati feltételek a következők:

1). A szállitás az anyagok szállitására vonatkozó 24722/76 számú általános és a kerékvázak kerékabroncsokra, nemkülömben tengelyekre vonatkozó 35423/82 sz. alatti különleges szállitási feltételek alapján eszközlendő.

Az a)tól e)ig felsorolt mozdony és kocsi-kerékpárok gyártására vonatkozólag utalással a fenti feltételekre általában megjegyezzük, miszerint:

a) valamennyi mozdony és kocsi-kerékpár teljesen megmunkált állapotban szállitandó a fennálló szabványrajzokban kitüntetett méretek szerint.

b) Valamennyi kerékpár abroncsokkal ellátva szállitandó. A kerék abroncsok megerősitése a «Bock-féle mód» szerint teljesitendő. Az abroncsok a m. k. vasutak szabvány-szelvénye szerint leesztergályozandók.

A mozdonykerékabroncsok a legjobb öntött tégely aczélból, a kocsiabroncsok ellenben Martin aczélból készitendők.

c) Az összes kerékcsillagok egészen kovácsolt vasból és egy darabban készitendők a kerékágygyal és az ellensúlyzókkal is.

A mozdony valamint a kocsikerékcsillagok felszoritás által erősitendők a tengelyre és pedig a mozdonykerekek legalább is 50.000 klgr; a kocsikerekek pedig legalább 40.000 klgr. nyomással szoritandók fel; előbbiek azonkivül egy ékkel is ellétandók még, mely a kocsi kerekeknél elmarad.

d) Valamennyi tengely jó minőségü és lágy Martin aczélból készitendő.

e) A két kerékágy közti tengelyrész valamennyi mozdonykerék párnál fényesre esztergályozva szállitandó. A kocsitengelyek ugyanazon része csupán előesztergált állapotban szállitandók.

f) A mozdonyforgattyúk a legjobb és lágy minőségü folytaczélból készitendők. A forgattyúk viznyomással szoritandók fel a tengelyre és nem szabad azokat meleg állapotban felhuzni. A forganttyuk azonkivül még egy ékkel megerősitendők.

g) Valamennyi tengely és forgatyúra a gyár jegye valamint a szállitási év és hó vágandó be.

h) A mozdonyhajtó kerékpárok excenter tárcsákkal szállitandók, melyekről a helyes részletrajzokat a megrendelés alkalmával rendelkezésére bocsájtandjuk.

i) Az összes kerékpárok egyikét sem szabad a minőségi átvétel előtt semminemü festékkel bemázolni, a fényes valamint a kicsiszolt tengely és forgattyú részek biztositandók a rozsda és külső sérülések ellen valamely olajmázzal és jó csomagolás által.

2. Az összes kerékpárok vám és bérmentve budapesti központi mühelyi szertárunkba szállitandók. **Az ajánlatban a szállitási határidő pontosan kitüntetendő.**

3. Az idézett szállitási féltételek és szabványrajzok a m. kir. államvasutak anyagszer és leltárkezelési szakosztályánál (Budapest, Sugárut 87. I. emelet) naponként a hivatalos órákban megtekinthetők. vagy a megállapitott ár lefizetése mellett posta utján is megszerezhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a fentebbi feltételeket jól ismeri és azokat amennyiben jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek egész terjedelmükben elfogadja.

4. A szállitó köteles lesz, a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdijigényre nem jogositott alkalmazottak, illetőleg családtagjaik segélyezésére létesitett alaphoz a szállitásai után érdembe hozandó összegek $^{1}/_{10}$ (egy tized) százalékával hozzá járulni, mely járulék a kifizetés alkalmával levonásba fog hozatni.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel: «ajánlat 40447/84 számhoz» 1884. évi szeptember hó 19-ének déli 12 órájáig az anyagszer és leltárkezelési szakosztálynál benyujtandók, vagy ahoz posta utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1884. évi szeptember hó 18-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak bpesti főpénztáránál leteendő. Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlitendő, az arról nyert elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatban az ár páronként bér- és vámmentve bpesti központi mühelyi szertárunkba ajánlandó.

Megengedtetik, hogy az egész kiirt mennyiségre vagy annak csak egy részére is tétessék ajánlat.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőig érkeznek, vagy táviratilag tétetnek, végre oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre nem számithatnak; végre a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók között — tekintet nélkül az ajánlat feltételeire — szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiség szállitását is átengedhesse oly formán, hogy ajánlók az ily részbeni szállitást is elfogadni köteleztetnek, ha csak ajánlatukban az ellenkezőt világosan ki nem kötötték és végre, hogy a czél elérésére másféle intézkedéseket tehessen.

Budapest 1884. augusztus 24-én.

Az igazgatóság.

PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában megjelent:

EZER MŰKERESZT

Dr. MÁJER ISTVÁN
v. püspök és esztergomi kanonoktól.

E diszmü a szövegen fölül 60 táblán hozza az *ezer eredeti műkereszt rajzait.* Ezen gazdag phantasiával, eredetiséggel és ritka müizléssel alkotott s mondhatni *páratlan* magyar müben a mübarátok meglepő ujdonságot nyernek, a mi fő, az egyházi ornamentikával foglalkozók, valamint egyátalán a müipar férfiai: diszmüvesek, arany-ezüst-müvesek, ékszerészek, ötvösök, könyvkötők, szoba-, majolika- és porczellán-festők, müasztalosok, vésnökök és müfaragók, himezők, mütakácsok (kivált szönyegszövők) és lakatosok stb. oly mintagyüjtemény birtokába jöhetnek, melynek ugy ők, mint az ipartanodák is igen nagy hasznát vehetik.

Egy példánynak ára füzve *5* frt, rendkivül diszes kötésben *6* frt o. é.

Minthogy e diszmü csak korlátolt számban jelent meg, kérjük a t. cz. közönséget, hogy megrendeléseiket hováhamarább sziveskedjenek beküldeni, nehogy a példányok elfogyta után becses megrendeléseiket figyelmen kivül hagyni legyünk kénytelenek.

Megrendelések postautalványnyal egyenesen hozzánk intézendők.

Kelt Budapesten, 1884. augusztus havában.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság
Budapest, IV., Granátos-utcza 6.

BAYER KAROLINA
VIII. osztályu felsőbb leánytan- és nevelő-intézete,
müveltebb osztályu leányok számára 6-tól egész 16 éves korukig.

Budapest, koronaherczeg-utcza 10. szám, I. em.

Ez intézet, a legkitünőbb tanerők, tanárok és nevelőnők, valamint minden legujabb és legjobb taneszközökkel rendelkezik. — A kinn- és benlakó növendékek fölvétele szeptember 1-től szeptember 6-ig tart, délelőtti 10—12 óra közt. Később érkező növendékek csak előleges irásbeli bejelentés után vétethetnek föl, ha az illető osztályokban még maradt fenn számukra hely.

Szeptember 8-án megkezdődik a tanitás. — Programmok az intézetben kiszolgáltatnak. 10773

Eredeti MAYER trieurök.

Több mint 35000 drb. müködésben a legnagyobb megelégedésre.

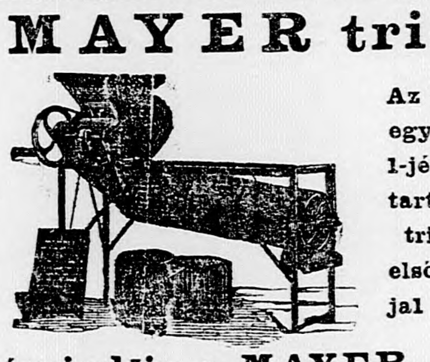

Az orsz. gazdasági egyesület 1884. feb. 1-jén Istvántelken tartott nemzetközi trieurversenyen első és második dijjal tüntettetett ki.

Kizárólagos képviselője a MAYER & Co.-féle kalki trieur-gyárnak

10771

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, üllői-ut 25. sz. a. „KÖZTELEK."

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Jegyzet. *Kéretik ügyelni arra, hogy minden gép ezen itt ábrázolt védjegygyel legyen ellátva; oly gépek, melyek azokkal nem birnak, mint utánzatok visszautasitandók.*

BUDAPEST. BÉCS, BELGRÁD.

Császári királyi udvari szállitók és a szerb király udvari szállitói

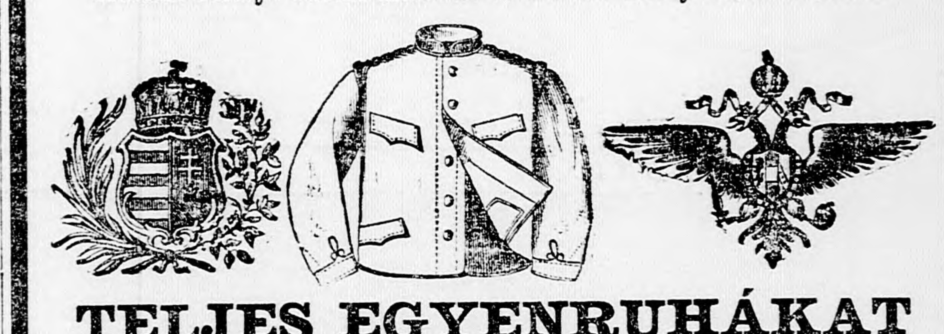

TELJES EGYENRUHÁKAT

és minden egyenruházati czikkeket a csász. kir. és a magyar kir. tábornokok, törzs-, fő- és altisztek, egyéves önkénytesek és legénység számára, nemkülönben a m. kir. csendőrség, továbbá a m. kir. posta, távirda-, vasut- és erdésztisztek, tüzoltó, hadastyán-egyletek és m. kir. pénzügyőrség, valamint minden egyenruhával biró egylet részére elegáns kiállitás és gazdag választékban szállit

TILLER MÓR és TESTVÉRE

cs. kir. hadseregszállitók **BUDAPESTEN**, Károly-körut, Károly-laktanya.

Árjegyzékek kivánatra bérmentve és dijmentesen küldetnek. — Megrendeléseknél a szakma és rang megjelölése kéretik. 10822

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

MAGYAR REMEKIRÓK.

Egy-egy kötet füzve	70 kr.
Vörös vászonba diszesen kötve	1 frt.
Csinos szekrényben a 12 kötet	15 frt.

1. **Kisfaludy** Sándor. **A kesergő szerelem.***
2. **Kisfaludy** Sándor. **A boldog szerelem.**
3. **Kisfaludy** Károly **költeményei.***
4. **Kazinczy** Ferencz **költeményei.***
5. **Kisfaludy** Sándor. **Gyula szerelme.**
6. **Csokonai** Mihály **válogatott versei.***
7. **Katona** József. **Bánk-bán.**
8. **Kölcsey** Ferencz **versei.**
9. 10. **Zrinyi** Miklós. **Szigeti veszedelem.** 2 kötet.
11. 12. **Garay** János. **Szent László.** Történelmi költemény. 2 kötet.

*A *-gal jegyzet müvek akoltő arczképével vannak ellátva.*

IRODALMI KINCSTÁR.

Egy-egy kötet füzve	70 kr.
Kék vászonba diszesen kötve	1 frt.
Csinos szekrényben a 12 kötet	15 frt.

1. **Népdalok.** Petőfi Sándor arczképével.
2. **Románczok.** Vörösmarty M. arczképével.
3. 4. **Magyar balladák könyve.** Arany János arczképével. 2 kötet.
5. 6. **Külföldi lant.** Magyar költők müforditásai. 2 kötet.
7. **Emlékkönyv.** A legjelesebb magyar költők szemenszedett mondatai.
8. **Epigrammák.**
9. 10. **Szerelem dalnokai.** Vál. gyüjt. 2 köt.
11. 12. **Életiskola.** Gyöngymondatok, aranyigazságok remekirók munkáiból. 2 kötet.

A két gyüjt. egy nagy diszes szekrényben 40 frt.

Pallas» irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában *Budapest IV. ker gránátos-utcza 6. sz.* megjelent és minden könyvkereskedőnél megrendelhető:

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.

SZÓJEGYZÉK ÉS NYELVTANI MEGJEGYZÉSEK A FRANCZIA AKADÉMIA, RESCHELLE ÉS A LEGJELESEBB FRANCZIA SZÓTÁRAK UTÁN.

Ára füzetenkint 15 kr. 3 kötetbe füzve 5 frt.
3 diszes félbőr-kötésben 7 frt.

Egy a felvidéken fekvő körülbelül 3000 holdnyi gazdasághoz

segédtiszt

kerestetik. Megkivántatik, hogy az illető már nagyobb gazdaságokban müködött legyen, s ezt bizonyitványokkal igazolhassa; a magyar, tót, s esetleg német nyelvet szóban s irásban teljesen birja. — Szives ajánlatok Kunkl I. jószágigazgató urhoz (Buják u. p. Sirák) czimzendők. 10814

A Weyl-féle fürdőtámla a **leggyakorlatibb fürdőkészülék. 5** kr áruszénnel és **5** csöbör vizzel meleg fürdőt vehetünk. Minden fáradság és minden legkisebb alkalmatlanság nélkül. — Egyedül csak a mindennapi fürdés óvhat meg bennünket ebben a nagy hőségben a **betegségtől.** Ára 20 frttól feljeb havi részletfizetésre is. — Kimeritő árjegyzéke ingyen. — **Weyl L.** cs. k. szabadalom tulajdonos, Bécs, Kärtnerring 17. Fürdőkádak, zuhanykészülékek, jégszekrények, angol árnyékszéke stb. 10551

1884/5 tanév.

Azon szülőknek, kik gyermekeiket a **bécsi** *gimnáziumban, felső reáliskolában és kereskedelmi akadémiában* akarják taníttatni, ajánlkozik egy distinguált *magyar* család, gyermekeiknek teljes ellátásra való elfogadására. Szives ajánlatok következőleg czimzendők: **Neuweld Gábor,** *Bécsben, III. Pfefferhofgasse 4. sz.* 10812

Titkos betegségek

miden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit

Dr. PAPAY

koron, ar. érdemkeresztes tb. megyei főorvos
Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 10821
Rendel 9—5-ig délután este 6—7-ig levélileg is.

= TITKOS =
bőr- s nőibetegségeket elgyengült férfierőt, vizelési nehézségeket, mindennemü **fekélyeket,** valamint száj-, nyak- s gégebajokat alaposan és tartós sikerrel gyógyit 10086

Dr. SPITZER J.

volt tör. cs. kat. orvos. Lakik: **Belváros, Gizella-tér 5 sz.** II. em. Bemenet a lépcsőn. Rendel: 8—4-ig, este 7—8-ig. *Levelekre válaszolok s kivánatra a gyógyszereket is megküldöm.*

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV ker., himzö- és kalap utcza sarkán.

Legujabb cs. k. kizár. szab. találmány.

Emberek és állatok óvszere legyek ellen.

A legyeknek nem megölése, hanem állandó távoltartása által. I. Emberi lakosztályok számára ered. plépalaczk 8 frt. Részpróba 3 frt. II. Mészárszékek számára kettős készülék 11 frt. Egysz. próba 4 frt 50 kr. III. Lovaknak, szarvasmarháknak, kutyáknak stb. szabadban, befogva, vagy szabadon bárhol. Egész készlet 9 frt. Egész próba 3 frt. IV. Különösen istálók számára. Ered. pléhpalaczk 10 frt. Részpróba 4 frt. Csomagolás külön. Bővebbet a használati utasitás szállitás csak utánvéttel. Főraktár a feltalálónál **Trimmel J. vegyész Bécsben,** VII., Kaiserstrasse 59. 10721

Közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium.

25020. szám.

Versenytárgyalási hirdetmeny.

A 94. 96. és 97.-dik számu tiszai átvágások kibővitése czéljából ezen átvágásokban szárazban végrehajtandó és az előirányzat szerint 320, 473.82 m^3 földásásból álló munkálatoknak vállalat utján leendő biztositása végett, zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A vállalatot szabályozó épitési feltétfüzetek, tervek s egyéb tájékoztató adatok, a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatalnál, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Az ajánlatok kellően bélyegzett, öt pecséttel lezárt és e felirattal: «Ajánlat a 94, 96 és 97-ik számú tiszai átvágásokban eszközlendő földásási munkálatoknak végrehajtására» ellátott boritékban, melyhez egyuttal 5500 frt bánatpénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a központi m. k. állampénztárnál történt letételét tanusitó pénztári nyugta is csatolandó, — a közm. és közl. kir. minisztériumban Bozóky István segédhivatali igazgatónál f. é. szeptember hó 15 napjának déli 12 óráig nyujtandók be.

A bánatpénznek az ajánlathoz készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása meg nem engedtetik.

Az ajánlatok felbontása, melynél az ajánlattevők jelen lehetnek, f. é. szeptember hó 15. napján déli 12 órakor bizottságilag fog eszközöltetni a közm. és közlekedésügyi miniszterium elnöki osztályának tanácstermében.

Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő a helyi körülményeket jól ismeri, a feltételeket és rajzokat betekintette, s azokat kifogás és minden fenntartás nélkül elfogadja. 10823

Budapest, 1884. augusztus 26.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást**, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőr betegségeket,** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. k. oszt.-főorvos.
Rendelő intézet: Budapest, Terézváros gyár-utcza 3. II. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-ut s király-utcza között.
Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. ☞ Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. ☜
Nőknek külön váróterem. 10000

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára SZELINSZKI GYÖRGY cs. kir. egyet. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

Mezei gazda
népszerű vezérkönyve.

A mostani viszonyokhoz alkalmazva.

Földbirtokosok, gazdatisztek s földmivesek használatára; de kiváltképen a magyar földmivelőnép számára;

különös figyelembevételével annak,

miképen lehet és kell a gazdászatot czélszerűen rendezni, lehető legjövedelmezőbb fokra emelni és csinositani.

Irta

GALGÓCY KÁROLY.

Ötödik kiadásban átnézte és bövitette

Dr. FARKAS MIHÁLY.

Első kötet: Földmivelés.

Ára füzve 1 forint 20 krajczár o. é.

Második kötet: Állattenyésztés.

Ára füzve 80 kr.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA